

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 10. detsember 2020
(OR. en)

13944/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0353(COD)

ENV 792
ENT 150
MI 561
CODEC 1320

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	10. detsember 2020
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2020) 798 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2020) 798 final.

Lisatud: COM(2020) 798 final

Brüssel, 10.12.2020
COM(2020) 798 final

2020/0353 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujätmeid ning millega tunnistatakse
kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2020) 420 final} - {SWD(2020) 334 final} - {SWD(2020) 335 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Patareide ja akude arendamine ja tootmine on Euroopa jaoks puhtale energiale ülemineku kontekstis strateegilise tähtsusega. Sel on oluline osa ka Euroopa autotööstuses. ELis tekitab transport ligikaudu veerandi kasvuhoonegaaside heitest ja on peamine õhusaaste põhjustaja linnades.

Elektrisõidukite laialdasem kasutuselevõtt vähendab kasvuhoonegaaside heidet ja maanteetranspordi kahjulikku heidet. ELis peaks sõiduautode, kaubikute, busside ja vähemal määral ka veoautode elektrifitseerimine aastatel 2020–2030 märkimisväärselt suurenema. Seda mõjutavad peamiselt ELi õigusaktid, millega kehtestatakse sõidukivalmistajatele CO₂ heite normid, kuid ka ELi õigusaktid, millega kehtestatakse liikmesriikide miinimumeesmärgid keskkonnasõbralike sõidukite riigihangeteks¹. Sellele järgneb teatavate eluasemeteenuste, nagu energia salvestamine või kütmine, elektrifitseerimine, aitab heitkoguseid veelgi vähendada.

Maaailma majandusfoorumi hinnangute kohaselt **on vaja suurendada ülemaailmset akude tootmist 19 korda**, et kiirendada üleminekut vähese CO₂ heitega majandusele.²

Algatuse eesmärk on ajakohastada patareisid ja akusid käsitlevat ELi õigusraamistikku. See on lahutamatu osa **ELi rohelisest kokkulepest**³ – ELi uuest majanduskasvu strateegiast, mille eesmärk on muuta EL tänapäevase, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus: i) 2050. aastaks ei ole kasvuhoonegaaside netoheide; ii) majanduskasv on lahutatud ressursikasutusest ja iii) ühtegi inimest ega piirkonda ei jäeta kõrvale. Algatus põhineb Euroopa Komisjoni vastu võetud kohustustel ja aruannetel, sealhulgas **akusid käsitleval strateegilisel tegevuskaval**⁴, uuel **ringmajanduse tegevuskaval**⁵, **Euroopa uuel tööstusstrateegial**⁶ ning tulevasel **säästva ja aruka liikuvuse strateegial**⁷, mille eesmärk on vähendada transpordiga seotud kasvuhoonegaaside heidet 2050. aastaks 90 %.

Lisaks komisjoni tööle on **nii nõukogu kui ka Euroopa Parlament** kutsunud üles võtma meetmeid, et toetada üleminekut elektromobiilsusele, CO₂-neutraalsele energiasalvestusele ning patareide ja akude kestlikule väärtusahelale. Euroopa Investeerimispank teatas samuti oma kavatsusest suurendada patareide ja akudega seotud projektide rahastamist **2020. aastal rohkem kui 1 miljardi euroni**⁸.

Käesolevas algatuses käsitletakse **kolme** akudega seotud **omavahel tihedalt põimunud probleemide rühma**.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/33/EÜ keskkonnasõbralike ja energiatõhusate maanteesõidukite edendamise kohta (ELT L 120, 15.5.2009, lk 5).

² Maaailma Majandusfoorum ja ülemaailmne akuliit, „A vision for a sustainable battery value chain in 2030: Unlocking the potential to power sustainable development and climate change mitigation“, 2019.

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final).

⁴ Teatise COM(2018) 293 final lisa.

⁵ COM(2020) 98 final.

⁶ COM(2020) 102 final.

⁷ COM(2020) 789.

⁸ <https://www.eib.org/en/press/all/2020-121-eib-reaffirms-commitment-to-a-european-battery-industry-to-boost-green-recovery>

- **Esimene rühm** on seotud sellega, et **puuduvad raamtingimused, mis motiveeriksid investeerima** säästvate patareide ja akude tootmisvõimsusse. Need probleemid on seotud **ühtse turu** ebatõhusa toimimise ja **piisavalt võrdsete tingimuste puudumisega**⁹, kuna **siseturul** kehtivad erinevad õigusraamistikud. Selle põhjuseks on muu hulgas patarei- ja akudirektiivi ebaühtlane rakendamine ning usaldusväärse ja võrreldava teabe puudumine kogu ELis.
- **Teine rühm probleeme** on seotud sellega, et **ringlussevõtuturud ei toimi optimaalselt ja materjaliringlus ei ole piisavalt suletud**, mis piirab ELi võimalusi vähendada toorainete tarneriski. Kehtivas õigusraamistikus on palju puudusi. Nende puuduste hulka kuuluvad selgete ja piisavalt ühtlustatud eeskirjade puudumine ning patarei- ja akudirektiivi sätted, milles ei võeta arvesse tehnoloogia ja turu hiljutisi arengusuundi. Puudused vähendavad ringlussevõtu kasumlikkust ning pidurdavad investeringuid uutesse tehnoloogiatesse ja täiendavasse suutlikkusse võtta ringlusse tuleviku patareisid ja akusid.
- **Kolmas probleemide rühm** on seotud **sotsiaalsete ja keskkonnariskidega**, mida ELi keskkonnaõigus praegu veel ei hõlma. Need probleemid on muu hulgas järgmised: i) läbipaistvuse puudumine toorainete hankimisel; ii) ohtlikud ained ning iii) patareide ja akude olelusringi keskkonnamõju kompenseerimise kasutamata potentsiaal.

Nende vajakajäämist põhjuseks on turu- ja teabetõrked. Mõlemad nimetatud tõrked on seotud ühtse turu toimimisega. Neid süvendab veel kolmaski põhjus, nimelt patareide ja akude väärtusahelate keerukus.

Ettepanekul on **kolm eesmärki**: 1) siseturu toimimise (sealhulgas tooted, protsessid, patarei- ja akujätmed ja ringlussevõetud materjalid) tugevdamine, tagades ühiste eeskirjade abil võrdsed tingimused; 2) ringmajanduse edendamine ning 3) keskkonna- ja sotsiaalse mõju vähendamine patareide ja akude olelusringi kõigis etappides. Need kolm eesmärki on omavahel tihedalt seotud.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kehtiv õigusraamistik hõlmab **patarei- ja akudirektiivi** kaudu ainult patareide ja akude olelusringi lõppu. ELis puuduvad praegu õigusnormid, mis hõlmaksid patareide ja akude tootmis- ja kasutusetappide teisi aspekte, nagu elektrokeemiline jõudlus ja vastupidavus, kasvuhoonegaaside heide või vastutustundlik tooraine hankimine.

Vastavalt põhimõttele „üks sisse, üks välja“¹⁰ peaks kavandatav määrus **asendama praeguse patarei- ja akudirektiivi**.

Ettepanek on täielikult kooskõlas **ELi kehtivate keskkonna- ja jäätmealaste õigusaktidega**. See täiendab neid õigusakte, sealhulgas kasutuselt kõrvaldatud sõidukeid käsitlevat Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiivi 2000/53/EÜ¹¹, jäätmeid käsitlevat

⁹ „Võrdsete tingimuste“ all peetakse silmas ühiste eeskirjade ja standardite kogumit, mis takistab ühe riigi ettevõtjatel saamast konkurentsieelist võrreldes teistes riikides tegutsevate ettevõtjatega.

¹⁰ Iga lisakoormust tekitav seadusandlik ettepanek peaks vabastama inimesed ja ettevõtjad samaväärsest olemasolevast koormusest ELi tasandil samas poliitikavaldkonnas langeb. Presidendi teatis komisjonile: Euroopa Komisjoni töömeetodid (P(2019) 2).

¹¹ EÜT L 269, 21.10.2000, lk 34.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/98/EÜ¹², elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmeid (elektroonikaromusid) käsitlevat Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta direktiivi 2012/19/EL¹³, direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes¹⁴; Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiivi 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll)¹⁵ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)¹⁶.

Käesolevas ettepanekus esitatakse järk-järgult kehtestatavad nõuded, mille eesmärk on vähendada CO₂ jalajälge patareide ja akude kogu olulusringi jooksul. Selles kontekstis edendavad jõupingutused vähendada tootmisprotsessi CO₂ jalajälge kaudselt taastuvenergia tootmist.

- **Kooskõla muude ELi tegevuspõhimõtetega**

Algatus vastab ELi rahvusvahelistele **kaubanduspoliitilistele** kohustustele, eriti kuna see välistab ELis toodetud ja imporditud toodete vahelise diskrimineerimise.

Algatus toetab täielikult **innovatsioonipõhimõtet** ja sellega seotud võimaldavaid meetmeid ELi teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamiseks programmi „Horisont 2020“ raames.

Ettepanekuga soovitakse tagada ka lihtsad seire- ja aruandluskohustused, vähendades seeläbi liikmesriikide halduskoormust kooskõlas **ELi parema õigusloome põhimõtte**¹⁷ ning aruandluse ja seire toimivuskontrolliga¹⁸.

2. **ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS**

- **Õiguslik alus**

Ettepaneku õiguslik alus on **Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikkel 114**, mida tuleb kasutada **ühtse turu** loomiseks või selle toimimise tagamiseks võetavate meetmete puhul. Õiguslikku alust on senisega võrreldes muudetud, kuna patarei- ja akudirektiiv 2006/66/EÜ põhines EÜ asutamislepingu artiklil 175 (nüüd ELi toimimise lepingu artikkel 191) ja selle toodetega seotud sätted EÜ asutamislepingu artiklil 95 (nüüd ELi toimimise lepingu artikkel 114).

Ettepanekus käsitletakse **mitut ühtse turuga seotud põhiprobleemi**. Need on näiteks: i) ebavõrdsed tingimused turule lastud patareide ja akude puhul, kuna kohaldatavad eeskirjad jätavad tõlgendamisruumi, ii) ringlussevõttuturgude toimimist takistavad tegurid, iii) patarei- ja akudirektiivi ebaühtlane rakendamine, iv) pakiline vajadus ulatuslike investeeringute järele, et reageerida turu muutumisele, v) vajadus mastaabisäästu järele ning vi) vajadus stabiilse ja täielikult ühtlustatud õigusraamistiku järele.

Samas on patareide ja akude tootmise, kasutamise ja nende olulusringi lõpu haldamisega seotud ka hulk **keskkonnaprobleeme**. Keskkonnaprobleemid, mida ELi keskkonnaõigustik otseselt ei hõlma ja mis nõuavad seega regulatiivset sekkumist, **on kõik seostatavad ühtse**

¹² ELT L 312, 22.11.2008, lk 3.

¹³ ELT L 197, 24.7.2012, lk 38.

¹⁴ ELT L 174, 1.7.2011, lk 88–110.

¹⁵ ELT L 334, 17.12.2010, lk 17.

¹⁶ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

¹⁷ SWD(2015) 111 final.

¹⁸ COM(2017) 312 final.

туру toimimisega. Üks selline probleem on patareides ja akudes sisalduvate **ohtlike ainete kahjulik mõju keskkonnale**, kui neid ei kõrvaldata nõuetekohaselt. Seda probleemi saab lahendada kantavate patareide ja akude nõuetekohase kogumise ja ringlussevõtuga. Üks põhjus, miks kantavate patareide ja akude kogumise osakaal on väike, on kogumissüsteemide loomisega seotud kulud ning see, et põhimõtet „saastaja maksab“ ei rakendata ühtsel turul piisavalt ega ühetaoliselt. Optimaalsest madalamad kogumistasemed tekitavad **probleeme** ka ettevõtete kasumlikkuse seisukohast. Seda seetõttu, et ringlussevõtu tehnoloogiad on **kapitalimahukad** ja nõuavad seega märkimisväärset **mastaabisäästu**, mõnel juhul suuremat, kui ELi riigisisese turud suudavad saavutada. Teine probleem on suutmatus **vähendada patareide ja akude kogu keskkonnamõju** patareide ja akude väärtusahela ringluse suurendamisega. Ka siin on probleemi peapõhjuseks turutõrge. Stiimulid (ja teave) ei ole väärtusahela eri osaliste vahel ühtlustatud. Ja taaskasutatavate elektrisõidukiakude turul puudub õiguskindlus kasutatud akude jäätmestaatuse kohta, samuti ei ole piisavalt teavet akude käitumise prognoosimiseks.

Ettepaneku eesmärk on seega tagada ühiste eeskirjade rakendamine ühtsel turul tegutsevatele ettevõtjatele ja vältida konkurentsimoonusi. Meetmed aitavad veelgi ühtlustada: i) liidu turule lastavate patareide ja akude suhtes kohaldatavaid **tootenõudeid** ning ii) ettevõtjate osutatavate jäätmekäitlusteenuste taset. Ettepanekuga kehtestatakse ka nõuded, mille eesmärk on tagada **hästitoimiv teiste toorainete turg**, vältides ja vähendades samal ajal patareide ja akude tootmisest ja kasutamisest (aga ka nende töötlemisest – sealhulgas ringlussevõttust – patareide ja akude olelusringi lõpus) tingitud **keskkonnamõjusid**. Sellega edendatakse Euroopa patarei- ja akutööstuses ringmajandust ja **välditakse killustatust**, mida põhjustavad võimalikud erinevused riiklikes lähenemisviisides.

Patareide ja akude tootmine ja kasutamine, nende aluseks olev väärtusahel ning patarei- ja akujäätmete käitlemine on **valdkondadevahelised küsimused**, mis mõjutavad paljusid poliitikavaldkondi. Seetõttu aitab ettepanek peale siseturu eesmärkide saavutamise kaasa ka **keskkonna, transpordi, kliimameetmete, energeetika ja rahvusvahelise kaubandusega seotud eesmärkide** saavutamisele. Kavandatud meetmete mõju analüüs näitab, et **enamikul juhtudel on siseturu eesmärgid valdavad** ning keskkonnakasu täiendab neid. Seepärast on kohane kasutada ainsa õigusliku alusena ELi toimimise lepingu artiklit 114.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Patareide ja akude kogu olelusringi hõlmavate ühiste ELi tasandi nõuete kehtestamisel on selge lisaväärtus. Oluline on tagada, et valmistajad, importijad ja ettevõtjad laiemalt järgiksid ühtlustatud nõudeid, mida tuleb täita i) patareide ja akude liidu turule laskmisel ning ii) kogu ühtsel turul tarbijatele teabe andmisel. Ka ringlussevõtjatel peab olema võimalik tegutseda ühtsete nõuete alusel, mida kohaldatakse kogu ELis kõigi ringlussevõtuga tegelevate ettevõtjate suhtes ühtmoodi. Kui ELi tasandil ei võeta meetmeid ühtlustatud eeskirjade kehtestamiseks, põhjustaks riiklikul tasandil sekkumine erinevusi ettevõtjatele kohaldatavates nõuetes.

Patareide ja akude kestliku väärtusahela arendamine on kapitalimahukas ja nõuab mastaabisäästu, mida ei saa saavutada riikide majanduste piires. Selle saavutamiseks on vaja kõiki liikmesriike hõlmavat ühtlustatud ja hästi toimivat ühtset turgu, kus kõigi patareide ja akude väärtusahelasse kuuluvate ettevõtjate suhtes kohaldatakse samu eeskirju.

Lisaks on ühiseid eeskirju vaja **ringmajandusele üleminekuks**, mis aitab edendada uuenduslikke ja jätkusuutlikke Euroopa ärimudeleid, tooteid ja materjale. Neid eesmärke ei saa seada liikmesriigid, kes tegutsevad eraldi: vajalike meetmete **ulatust** arvestades on parem seada neid liidu tasandil. **Seetõttu on ELi ühtsed meetmed õigustatud ja vajalikud.**

- **Proportsionaalsus**

Kavandatud meetmed ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik õiguskindluse tagamiseks, et **stimuleerida suuri investeeringuid** ringmajandusse, tagades samal ajal inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge taseme.

Üldiselt on kavandatud poliitikavariant **järkjärguline muutus** võrreldes **olemasoleva reguleeriva ja institutsioonilise raamistikuga** (st praeguse patarei- ja akudirektiiviga). Seoses väärtusahela **varasemate etappidega**, mille kohta praegu ELi õigusakte ei ole, on muudatusi kavandatud peamiselt ELi turule lastavate patareide ja akude kohta esitatava **teabe ja põhinõuete** tasandil.

Mõne väljapakutud poliitikavariandi puhul leiti mõjuhindangus, et **etapiiviline lähenemisviis** järgiks proportsionaalsuse põhimõtet kõige paremini. Seetõttu hõlmab ettepanek mitmes valdkonnas eesmärkide ja nõuete **järkjärgulist suurendamist**. See puudutab näiteks tööstuslike akude jõudlus- ja vastupidavusnõudeid. Sellealased sätted hõlmavad esimese sammuna teavitamiskohustusi; sobivate miinimumväärtuste kehtestamist ei nõuta enne, kui on saadud rohkem teavet.

- **Vahendi valik**

Patarei- ja akudirektiivi hindamine ja mõjuhindamisele eelnev analüüs näitasid, et **ühtlustamist on parem saavutada määruse**, mitte direktiiviga, nagu varasema piiratuma lähenemisviisi puhul. **Liikmesriigiti erinevad meetmed** jätmete kogumise ja taaskasutamise valdkonnas on tekitanud ettevõtjate ja tootjate jaoks **ebajärjekindla õigusraamistiku**. Seniseid takistusi, mida on põhjendanud liikmesriikide õigusraamistike erinevus, saab kõrvaldada üksnes üksikasjalikumate ühtlustatud eeskirjadega, mis käsitlevad kogumis- ja taaskasutusprotsesside korraldust ning sellega seotud kohustusi. Need üksikasjalikud ja ühtlustatud eeskirjad peaksid sisaldama nõudeid, mida kohaldatakse otse ettevõtetele.

Määrusega **kehtestatakse otsesed nõuded kõigile ettevõtjatele**, pakkudes seega vajalikku õiguskindlust ja võimalust luua kogu ELi hõlmav täielikult integreeritud turg. Määrusega **tagatakse ka kohustuste üheaegne ja ühesugune rakendamine kõigis 27 liikmesriigis**.

Lisaks antakse selle õigusaktiga komisjonile mitu **volitust rakendusmeetmete väljatöötamiseks**. Need rakendusmeetmed võimaldavad komisjonil vajaduse korral määrust edasi arendada, võimaldades ühiste eeskirjade õigeaegsemat kehtestamist. Määrusega vähendatakse ka ülevõtmisprotsessi **ajakava ebamäärasust**, mis tavaliselt kaasneb direktiiviga valdkonnas, kus turu prognoositud suurenemise ja turudünaamika üldisema muutumise tõttu on aeg ja õiguskindlus kriitilise tähtsusega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

2019. aasta aprillis avaldas komisjon patarei- ja akudirektiivi hindamise¹⁹ kooskõlas komisjoni parema õigusloome suunistega ning võttes arvesse patarei- ja akudirektiivi artikli

¹⁹ Komisjoni 9. aprilli 2019. aasta aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta direktiivi 2006/66/EÜ (mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ) rakendamise ning selle keskkonnale ja siseturu toimimisele avalduva mõju kohta (COM(2019) 166 final) ning komisjoni talituste töödokument

23 nõudeid. Hindamise peamised järeldused on kokkuvõtlikult esitatud mõjuhinna 6. lisas ja neid on kasutatud analüüsis (eelkõige probleemi määratlust käsitlevas osas).

Käesolev poliitikaettepanek sisaldab **meetmeid, mis käsitlevad patarei- ja akudirektiivi hindamise käigus kindlaks tehtud valdkondi, kus ühtlustatuse puudumine või mitte piisavalt üksikasjalikud sätted** viivad ühtsel turul killustatud tulemusteni. Need moonutavad võrdseid tingimusi, kuna need ei taga selgust ega kulutõhusust (nt tootjavastutusorganisatsioonid). Ettepanek sisaldab ka mitut **meedet, millega tagatakse, et regulatiivne keskkond on ajakohane ja täidab oma eesmärgi, võtmaks arvesse tehnoloogilisi uuendusi**, nagu elektrisõidukite, elektrijalgrataste ja elektritõukerataste akud või tööstuslike akude taaskasutamise võimalus.

- **Konsulterimine sidusrühmadega**

Kooskõlas parema õigusloome suunistega toimus mitu konsultatsiooni. Nende konsultatsioonide lühikirjeldus on esitatud allpool loetelupunktides.

- Osana **patareide ja akude säästvusnõudeid** käsitleva seadusandliku algatuse ettevalmistamisest korraldas siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat **2019. aasta** juunist novembrini esimese konsultatsioonivooru. See koosnes avalikust konsultatsioonist, mille käigus saadi 180 vastust, ja kolmest avalikust sidusrühmade kohtumisest, kus käsitleti kahe teostatavusuuringu tulemusi.
- Pärast poliitilist otsust asendada patarei- ja akudirektiiv **ühe õigusaktiga** ning lisada sellesse akude säästvusnõuded, mille kallal siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat oli töötanud alates 2018. aasta keskpaigast, toimus **2020. aasta** veebruarist maini konsultatsioonide teine voor. Teine voor hõlmas järgmist:
 - sihipärased intervjuud patareide ja akude väärtusahela, tarbijate ja keskkonnaühenduste esindajatega;
 - ettevõtete (valmistajad, jäätmekäitlejad ja ringlussevõtjad) uuring;
 - teadusuuringute ja innovatsiooniprojektide (mida rahastatakse programmide „Horisont 2020“ ja LIFE raames) esindajate uuring;
 - valdkondlikud kohtumised sidusrühmadega;
 - kohtumine liikmesriikide eksperdirühmaga.
- Määruse ettepaneku **esialgne mõjuhinna** avaldati 28. mail 2020 ja tagasiside andmise tähtaeg lõppes 9. juulil 2020. Kokku saadi 103 vastust, mis suures osas toetasid sidusrühmade poolt protsessi alguses (näiteks sidusrühmadega peetud sihipäraste konsultatsioonide käigus) esitatud seisukohti.

Üldiselt näitasid konsultatsioonid, et üldsus on **üldiselt tunnistanud** vajadust regulatiivse algatuse järele, mis hõlmaks integreeritud viisil kogu patareide ja akude väärtusahelat. Avalikes konsultatsioonides osalenud sidusrühmad tunnistasid üldiselt, et **tehnoloogilised, majanduslikud ja sotsiaalsed muutused** õigustavad patareisid ja akusid käsitleva uue õigusraamistiku loomist. Sidusrühmad nõustusid ka sellega, et olemasolevaid eeskirju tuleks

direktiivi 2006/66/EMÜ (mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ) hindamise kohta (SWD(2019) 1300).

paremini ühtlustada ning vaja on **kogu patareide ja akude olelusringi** hõlmavat ELi raamistikku. Nad ütlesid, et see raamistik peaks hõlmama ühiseid ja rangemaid kestlikkusnõudeid patareide ja akude, nende komponentide, patarei- ja akujäätmete ja ringlussevõetud materjalide kohta, et kehtestada selged ja ühised eeskirjad ELi ühtse turu toimimise tagamiseks.

Tööstusharu esindajate väljendatud peamised vajadused olid järgmised: i) stabiilne õigusraamistik, mis tagab investeerimiskindluse; ii) võrdsed tingimused, mis võimaldavad patareisid ja akusid säästvalt toota, ning iii) ringlussevõtuturgude tõhus toimimine, et suurendada kvaliteetsete teisete toorainete kättesaadavust. Peamised mured, mida **kodanikuühiskonna** esindajad väljendasid, olid seotud vajadusega hankida tooraineid säästvalt ning kohaldada patareide ja akude väärtusahelas ringmajanduse põhimõtteid.

Sidusrühmadega peetud konsultatsioonide üksikasjalikud järeldused on esitatud mõjuhinnangu **2. ja 9. lisas**.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Erinevate poliitikavariantide analüüsi toetamiseks sõlmis komisjon välisekspertidega mitu **toetuslepingut**, et saada muu hulgas:

- uuring, milles hinnatakse praeguse ELi patareide ja akude raamistiku puuduste kõrvaldamise meetmete teostatavust;
- konkreetseid teemasid (taaskasutamine, piirangud, tagatisraha- ja tagasimaksesüsteemid jm) käsitlev uuring;
- ettevalmistav uuring elektrokeemiliste sisemise salvestusega akude ökodisaini ja energiamärgistuse kohta;
- säästvaid patareisid ja akusid käsitlev täiendav teostatavusuuring;
- elektrokeemiliste sisemise salvestusega akude ökodisaini ja energiamärgistuse mõjuhinnang.

Eksperdid tegid uuringu eri etappides komisjoniga tihedat koostööd.

Nende toetavate uuringute kõrval koguti täiendavaid eksperditeadmisi kirjandusuuringute ja sidusrühmadega konsulteerimise käigus.

- **Mõjuhinnang**

Ettepanek toetub mõjuhinnangule. Pärast õiguskontrollikomitee 24. juuni 2020. aasta negatiivses arvamuses esitatud märkuste käsitlemist sai mõjuhinnang 18. septembril 2020 reservatsioonidega positiivse arvamuse. Oma lõplikus arvamuses palus komitee täiendavaid üksikasju peamiselt lähteolukorra ja poliitikavalikute ülesehituse kohta.

Mõju hindamine hõlmas **13 meetet**, et **lahendada probleemid**, mis on seotud järgmisega: i) selliste raamtingimuste puudumine, mis stimuleeriksid investeerimist säästvate patareide ja akude tootmisvõimsusse, ii) ringlussevõtuturgude ebaoptimaalne toimimine ning iii) sotsiaalsed ja keskkonnariskid, mida ELi keskkonnaõigustik praegu veel ei hõlma. Need 13 meetet **põhinevad järgmisel**: i) patarei- ja akudirektiivi hindamise analüüs, ii) käesoleva algatusega seotud avalikud konsultatsioonid, iii) mitmesugused tugiuringud ning iv) poliitilised kohustused, nende hulgas roheline kokkulepe. Need kajastavad asjaolu, et **meetmeid on vaja keeruka väärtusahela eri osades**.

13 laiaulatuslikust poliitikameetmest igapähe raames kaaluti mitut alameedet. Need alameetmed on paljudel juhtudel üksteise **alternatiivid** (nt 3. meetme puhul võivad kantavate patareide kogumismäära sihtväärtused olla kas 65 % või 75 %, kuid mitte mõlemad). Muudel

juhtudel on alameetmed kavandatud nii, et need võivad olla **kumulatiivsed ja/või üksteist täiendavad** (nt 13. meetme puhul tööstuslike patareide ja akude „pass“ lisaks teabe esitamise kohustustele). Kõiki neid alameetmeid analüüsitakse proportsionaalselt mõjuhinnangu **9. lisas**, võttes arvesse nende mõju võrreldes praeguse olukorra jätkumise stsenaariumiga.

Analüüsi hõlbustamiseks on alameetmed rühmitatud **nelja peamisesse poliitikavarianti**, mida võrreldakse praeguse olukorra jätkumise stsenaariumiga. Need neli varianti on esitatud allpool.

- **1. variandi** puhul (**praeguse olukorra jätkumine**) jääb patarei- ja akudirektiiv, mis hõlmab peamiselt patareide ja akude olemusringi lõppu, kehtima **muutmata kujul**. Väärtusahela **varasemate etappide** jaoks **ei ole praegu ELi õigusakte** kehtestatud ja seega jääb see muutumatuks. Täpsemad üksikasjad selle variandi kohta on esitatud **punktis 5** lähteolukorra kohta ja **9. lisas**.
- **2. variant (keskmisel tasemel eesmärgid)** tugineb patarei- ja akudirektiivile, kuid tugevdab ja tõstab järk-järgult eesmärgi. Seoses väärtusahela **varasemate etappidega**, mille kohta praegu ELi õigusakte ei ole, seisneb väljapakutud muudatus **teabe esitamise nõuete ja põhinõuete** kui patareide ja akude ELi turule laskmise eelduste kasutuselevõtus.
- **3. variant (kõrged eesmärgid)** on **veidi murrangulisem**, kuid siiski tehniliselt teostatavates piirides. Selle raames seatakse näiteks piirväärtused ja miinimumväärtused, mis tuleb saavutada kindlaksmääratud tähtaja jooksul.
- **4. variant (väga kõrged eesmärgid)** hõlmab meetmeid, mis lähevad praegusest reguleerivast raamistikust ja praegustest äritavadest palju kaugemale.

Tabelis 1 on esitatud ülevaade poliitikavariantides sisalduvatest erinevatest alameetmetest, kusjuures mõjuhinnangul põhinev eelistatud variant on esitatud rohelises kirjas.

Komisjoni eelistatud variant on 2. ja 3. variandi kombinatsioon. Valitud kombinatsioon pakub tulemuslikkuse (eesmärkide saavutamine) ja tõhususe (kulutasuvus) seisukohalt tasakaalustatud lähenemisviisi. Eelistatud variant hõlbustab ELi reageerimist kiiresti muutuvatele turutingimustele ja toetab jõuliselt üleminekut väiksema CO₂ heitega majandusele ilma liigsete kulude või häirete riskita.

Tabel 1. Eelistatud poliitikavariant

Meetmed	2. variant – keskmisel tasemel eesmärgid	3. variant – kõrged eesmärgid	4. variant – väga kõrged eesmärgid
1. Liigitamine ja määratlemine	Uus kategooria elektrisõidukite akude jaoks Kaalupiirang 5 kg, et eristada kantavaid patareid ja akusid tööstuslikest	Kantavate patareide ja akude kogumise määrade uus arvutusmeetod, mis põhineb kogumiseks kättesaadavatel patareidel ja akudel	/

Meetmed	2. variant – keskmisel tasemel eesmärgid	3. variant – kõrged eesmärgid	4. variant – väga kõrged eesmärgid
2. Tööstuslike patareide ja akude taaskasutamine	Esimese kasutusea lõpus käsitatakse kasutatud patareid ja akusid jäätmetena (v.a korduskasutamise seisukohalt). Kasutusotstarbe muutmist käsitatakse jäätmetööstustoiminguna. Muudetud kasutusotstarbega (taaskasutatavad) patareid ja akud loetakse uuteks toodeteks, mis peavad turule laskmisel vastama tootenõuetele.	Esimese kasutusea lõpus ei käsitata kasutatud patareid ja akusid jäätmetena. Muudetud kasutusotstarbega (taaskasutatavad) patareid ja akud loetakse uuteks toodeteks, mis peavad turule laskmisel vastama tootenõuetele.	<i>Kohustuslik taaskasutamiseks sobivus.</i>
3. Kantavate patareide ja akude kogumise määr	65 % kogumise eesmärk 2025. aastal	70 % kogumise eesmärk 2030. aastal	75 % kogumise eesmärk 2025. aastal
4. Mootorsõidukiakude ja tööstuslike patareide ja akude kogumise määr	Uus aruandlussüsteem mootorsõidukiakude, elektrisõidukiakude ja tööstuslike patareide ja akude jaoks	Kergtranspordivahendite akude kogumise eesmärk.	Konkreetne tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõiduki- ja mootorsõidukiakude kogumise eesmärk
5. Ringlussevõtu määrad ja materjalide taaskasutamine	<u>Liitiumioonakud ja Co, Ni, Li, Cu</u> Liitiumioonakude ringlussevõtu määr: 65 % 2025. aastaks Materjalide taaskasutamise määr Co, Ni, Li, Cu puhul: vastavalt 90 %, 90 %, 35 % ja 90 % 2025. aastal <u>Pliiakud ja plii</u> Pliiakude ringlussevõtu määr: 75 % 2025. aastaks Materjali taaskasutamine plii puhul: 90 % 2025. aastal	<u>Liitiumioonakud ja Co, Ni, Li, Cu</u> Liitiumioonakude ringlussevõtu määr: 70 % 2030. aastaks Materjalide taaskasutamise määr Co, Ni, Li, Cu puhul: vastavalt 95 %, 95 %, 70 % ja 95 % 2030. aastal <u>Pliiakud ja plii</u> Pliiakude ringlussevõtu määr: 80 % 2030. aastaks Materjali taaskasutamine plii puhul: 95 % 2030. aastaks	/
6. Tööstuslike ja elektrisõidukiakude CO ₂ jalajalg	Kohustuslik CO ₂ jalajälje deklaratsioon	Akude CO ₂ jalajälje tulemusklassid ja maksimaalsed CO ₂ heite piirväärtused turule laskmise tingimusena	/
7. Tööstuslike ja elektrisõidukiakude jõudlus ja vastupidavus	Jõudlust ja vastupidavust käsitleva teabe esitamise nõuded	Tööstuslike akude jõudluse ja vastupidavuse miinimumnõuded turule laskmise tingimusena	/
8. Kantavad patareid	Kantavate patareide jõudluse ja vastupidavuse tehnilised parameetrid	Üldkasutatavate kantavate patareide järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine	Kõigi patareide järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine
9. Ringlussevõetud materjali sisaldus tööstuslikes patareides ja akudes ning elektrisõiduki- ja mootorsõidukiakudes	Ringlussevõetud materjali sisalduse kohustuslik deklareerimine 2025. aastal	Ringlussevõetud materjali kohustuslik sisaldus 2030. ja 2035. aastal	/

Meetmed	2. variant – keskmisel tasemel eesmärgid	3. variant – kõrged eesmärgid	4. variant – väga kõrged eesmärgid
10. Laiendatud tootjavastutus	Tööstuslike patareide ja akudega seotud laiendatud tootjavastutuse kohustuste selged spetsifikatsioonid Tootjavastutusorganisatsioonide miinimumstandardid	/	/
11. Kantavate patareide ja akude disaininõuded	Suuremad kohustused seoses eemaldatavusega	Uus asendatavuse kohustus	Koostalitlusvõime nõue
12. Teabe esitamine	Põhiteabe esitamine (märgistena, tehnilise dokumentatsioonina või veebis) Täpsema teabe andmine lõppkasutajatele ja ettevõtjatele (selektiivse juurdepääsuga)	Akude elektroonilise teabevahetussüsteemi ja passisüsteemi loomine (üksnes tööstuslike ja elektrisõidukiakude puhul)	/
13. Tööstuslikes ja elektrisõidukiakudes sisalduvate toorainete tarneahelaga seotud hoolsuskohustus	Tarneahelaga seotud vabatahtlik hoolsuskohustus	Tarneahelaga seotud nõutav hoolsuskohustus	/

Legend: roheline = eelistatud valik; heleroheline = eelistatud valik kuni läbivaatamisklausli kehtestamiseni.

Klassifitseerimist ja määratlemist käsitleva **1. meetme** eesmärk on täpsustada kehtivaid sätteid patareide ja akude kategooriate kohta ning ajakohastada neid vastavalt viimastele tehnoloogilistele arengusuundadele (2. variant). Kehtiva patarei- ja akudirektiivi mõne sätte halduslikud muudatused parandaksid mitme muu sätte tõhusust, tekitamata seejuures märkimisväärseid majanduslikke kulusid või halduskoormust. Sidusrühmad on öelnud, et nad on selle meetmega täielikult nõus. Võimalust kehtestada kogumise määrade jaoks uus meetodika, mis põhineb „kogumiseks kättesaadavusel“ (3. variant), on kavas hinnata uuesti läbivaatamisklausli alusel.

Taaskasutatavaid tööstuslikke patareisid ja akusid ning elektrisõidukiakusid käsitleva **2. meetme** puhul oleks 2. ja 3. variandi hinnanguline **majanduslik ja keskkonnaalane kasu samaväärne** (eeldades, et turu hõlvamise tase on võrdne). Tuleb siiski arvestada kompromissidega ühelt poolt taaskasutamiseks sobivate patareide ja akude arendamise edendamise ning teiselt poolt ringlussevõtu vahel. **3. variandi** – mille puhul kasutatud patareisid ja akusid ei peetaks nende esimese kasutusea lõpus tingimata jäätmeteks (ja neid käsitatakse jäätmetena alles siis, kui patarei või aku valdaja otsustab patarei või aku kasutuselt kõrvaldada) – **halduskulud on palju väiksemad** kui 2. variandi puhul. 3. varianti peeti mõjuhinnangus eelistatud variandiks põhjusel, et see soodustaks kõige paremini taaskasutatavate patareide ja akude turu arengut, ning sidusrühmad toetasid seda. 2. variant, mille kohaselt patareid ja akud muutuvad jäätmeteks, tooks kaasa lisakulud seoses ohtlike jäätmete käitlemiseks vajalike lubadega, mis oli sidusrühmade jaoks eriti murettekitav küsimus. See variant võib niisiis piirata patareide ja akude taaskasutamise turu arengut, kuna kulud on suuremad. Komisjon jõudis järeldusele, et kõige sobivamaks lahenduseks on 2. ja 3. variandi kombinatsioon, mille puhul kehtestatakse konkreetsed jäätme oleku lakkamise kriteeriumid, sealhulgas seisukorra kontroll, millele patareid ja akud peavad vastama, et need sobiksid kasutusotstarbe muutmiseks või taastamiseks. Selle lähenemisviisi, mida toetavad laiendatud tootjavastutuse nõuded, eesmärk on soodustada patareide ja akude kasutusotstarbe

muutmist või nende taastamist, tagades samas, et patarei- ja akujäätmel läbivad nõuetekohase töötamise koostöös jäätmeid käsitlevate ELi õigusaktide ja rahvusvaheliste lepingutega.

Kantavate patareide ja akude kogumise määra eesmärki käsitleva **3. meetme** puhul eelistatakse **2. varianti** ehk kogumiseesmärki 65 % aastaks 2025 ja **3. varianti** ehk kogumiseesmärki 70 % aastaks 2030. Nende variantide maksumus on hinnanguliselt vastavalt 1,09 ja 1,43 eurot elaniku kohta aastas, mida rahastatakse laiendatud tootjavastutuse mehhanismi kaudu. Kogumiseesmärkide oluliseks suurendamiseks võrreldes lähtetasemega on kaks põhjust. Esiteks **suureneb keskkonnakasu mittelineaarselt**, kui liitiumioonakusid kogutakse rohkem. Teiseks, tõendid näitavad, et võimalik on saavutada **mastaabisäästu ja tõhususe kasvu**. Üldreeglina **nõustuvad sidusrühmad suuremate kogumiseesmärkidega**, kui need on realistlikud ja sidusrühmadel on eesmärkide saavutamiseks piisavalt aega. Seetõttu ei sobi 4. variant ehk kogumiseesmärki 75 % aastaks 2025.

4. meetme puhul on eelistatud variandiks **2. variant** ehk uus aruandlussüsteem mootorsõidukiakude ja tööstuslike patareide ja akude jaoks. Selle meetmega ei kaasne eeldatavasti märkimisväärseid majanduslikke kulusid ega halduskoormust, kuid sellega kaasneksid suuremad kogumismäärad. **3. variant** ehk **kergrahvusvahelises kasutatavate akude kogumise erieesmärki** tooks eeldatavasti kaasa kogumismäära märkimisväärse suurenemise. Kuna aga kõigepealt on vaja välja töötada „kogumiseks kättesaadavusel“ põhinev meetodika, tehakse ettepanek hinnata seda varianti uuesti läbivaatamisklausli alusel.

Eelistatud variant **5. meetme** puhul, mis käsitleb ringlussevõtu määrasid ja materjalide taaskasutamist, on **2. variant**, millega suurendatakse pliikudega seotud eesmärke, ja **3. variant**, millega kehtestatakse liitiumioonakude, koobalti, nikli, liitiumi ja vasega seotud uued eesmärgid. 2. variandi puhul seatakse 2025. aastaks eesmärgid, mis põhinevad praegusel tehnilisel teostatavusel, ning 3. variandi puhul seatakse 2030. aastaks eesmärgid, mis põhinevad tuleviku tehnilisel teostatavusel. Paljude muutujate **suure ebakindluse** tõttu on nende variantide majandusliku ja keskkonnamõju kvantifitseerimine osutunud keeruliseks. Modelleerimisel põhinevad hinnangud näitavad, et **isegi kõige konservatiivsemate eelduste korral oleks sellel positiivne mõju**.

Elektrisõidukiakude CO₂ jalajälge käsitleva **6. meetme** puhul on eelistatud variandiks **2. variant** ehk kohustuslik deklareerimine, mida aja jooksul täiendatakse 3. variandiga, kehtestades akude ELi turule laskmise tingimusena CO₂ jalajälje tulemusklassid ja maksimaalsed piirväärtused. Võtta kohe kasutusele **3. variant**, oleks 2. variandist tulemuslikum, kuid vajaliku teabe ja meetodilise raamistiku täiendamiseks on vaja rohkem aega. 2. variant võimaldab siiski 3. variandiga ette nähtud meetmete järkjärgulist rakendamist. Selliste meetmete eesmärk on toetada liidu eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus ja võidelda kliimamuutuste vastu, nagu on sätestatud uues ringmajanduse tegevuskavas, et saavutada puhtam ja konkurentsivõimelisem Euroopa²⁰. Delegeeritud õigusakti kohta, millega kehtestatakse CO₂ piirväärtused, koostatakse eraldi mõjuhinnang.

7. meetme puhul, mis käsitleb tööstuslike akude ning elektrisõidukiakude jõudlust ja vastupidavust, on eelistatud **2. variant**, millega kehtestatakse lähitulevikus teabe esitamise nõuded. See aitaks ühtlustada patareide ja akude jõudlus- ja vastupidavusnäitajate arvutamist ja kättesaadavust ning võimaldaks seega tarbijatel ja ettevõtjatel teha teadlikke otsuseid. Kui vajalik teave on kättesaadav ja standardimistöö on lõpule viidud, on hilisemas etapis võimalik kehtestada **jõudluse miinimumnõuded** (3. variant). Komisjon jõudis järeldusele, et see

²⁰ COM(2020)98 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0098&qid=1607596326534>

variant on tulemuslikum pikemas perspektiivis, et **aidata turul minna üle parema jõudlusega patareidele ja akudele** ning kutsuda nii esile keskkonnamõju vähendamine.

Kantavaid patareisid käsitleva **8. meetme** puhul eelistatakse **2. varianti**, millega määratakse kindlaks elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrid, et minimeerida ressursside ja energia ebatõhusat kasutamist. Neid parameetreid võetakse arvesse ka 12. meetmega hõlmatud märgistusnõuetes, et anda teavet tarbijate patareide ja akude jõudluse kohta. **3. ja 4. vriandiga** seoses on leitud, et praegu ei ole piisavalt tõendeid, mis näitaksid patareide kasutamise osalise või täieliku järkjärgulise lõpetamise tulemuslikkust ja teostatavust. Patareide tootjad ja ringlussevõtjad on nende kahe ambitsioonikama valiku vastu.

9. meetme puhul eelistatakse nii **2. varianti**, millega kehtestatakse lühikeses perspektiivis ringlussevõetud materjali sisalduse kohustuslik deklareerimine, kui ka **3. varianti**, millega kehtestatakse kohustuslikud ringlussevõetud liitiumi, koobalti, nikli ja plii sisalduse eesmärgid 2030. ja 2035. aastal. Need kaks varianti täiendavad teineteist ja aitavad luua **prognoositavat õigusraamistikku, mis julgustaks turuosalisi investeerima** ringlussevõtu tehnoloogiasse, mida muidu ei arendataks, sest need ei suuda kulupõhiselt konkureerida esmase tooraine tootmisega.

Laiendatud tootjavastutust ja tootjavastutusorganisatsioone käsitleva **10. meetme** puhul ei pakutud välja kõrgete eesmärkidega varianti, kuna see hõlmab peamiselt patarei- ja akudirektiivi kehtivate sätete täpsustamist. Kavandatud meede tagaks **võrdsed tingimused** laiendatud tootjavastutuse süsteemidele elektrisõidukiakude ning tööstuslike patareide ja akude puhul, mis on praegu liigitatud tööstuslikeks patareideks ja akudeks, ning kantavate patareide ja akude tootjavastutusorganisatsioonidele. Selle meetme **majanduslikud kulud** on eeldatavasti **tühised** ning neid **kompenseerib suures osas** kogumismäärade suurenemisest tulenev **keskkonnakas**.

11. meetme puhul, mis käsitleb kantavate patareide ja akude disaininõudeid, on eelistatud variant rangem patareide ja akude eemaldatavuse kohustus (2. variant) ja uus patareide ja akude asendatavuse kohustus (3. variant). Nende võimaluste majanduslikud kulud on tühised, samas toovad need **kasu keskkonnale ja säästavad ressursse**. Selleks hõlbustatakse patareide ja akude ning neid sisaldavate seadmete korduskasutamist, remontimist ja ringlussevõttu.

12. meetme puhul, mis käsitleb usaldusväärse teabe esitamist, eelistatakse 2. ja 3. variandi kombinatsiooni. **2. varianti**, mille puhul võetakse kasutusele trükitud ja veebipõhine märgistussüsteem, mis pakub põhiteavet ja kohandatumat teavet, eelistatakse seetõttu, et see aitaks anda tarbijatele ja lõppkasutajatele paremat teavet ning stimuleeriks **turul üleminekut keskkonnahoidlikumatele patareidele ja akudele**. Mitu üleilmset organisatsiooni on nõustunud **3. variandi** põhimõttega, milleks on elektrooniline teabevahetussüsteem ja akupass, nagu on välja pakkunud ülemaailmne akuliit. **Elektroonilise teabevahetussüsteemi** loomisega kaasnevad ühekordsed halduskulud, kuid pikas perspektiivis toob see kaasa halduskorra lihtsustamise ja väiksemad rakenduskulud. Lisaks peaks **akupass** võimaldama taaskasutusega tegelevatel ettevõtjatel teha teadlikke äriotsuseid ning võimaldada ringlussevõtjatel oma tegevust paremini kavandada ja ringlussevõtu määrasid suurendada.

Toorainega seotud hoolsuskohustust käsitleva **13. meetme** puhul on eelistatud variandiks **3. variant** ehk kohustuslik lähenemisviis. Sidusrühmad on **enam-vähem üksmeelel**, et see variant võimaldaks **tõhusamalt** tegeleda sotsiaalsete ja keskkonnariskidega, mis on seotud teatavate toorainete kaevandamise, töötlemise ja kauplemisega patareide ja akude tootmise eesmärgil. Seda varianti tuleks kaaluda, võttes arvesse käimasolevat tööd äriühingute kestlikku üldjuhtimist käsitleva sektoriülese seadusandliku ettepanekuga, mille komisjon kavatseb 2021. aastal esitada.

Mõjuhindangu 3. lisas on esitatud kokkuvõtlik ülevaade kulude ja tulude ning eelkõige nende kvantifitseerimise kohta.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Kavandatud meetmete mõju halduskoormusele on tühine.

Käesolevas poliitikaettepanekus kasutatakse halduskulude vähendamiseks maksimaalselt ära **digiteerimise** potentsiaali. Näiteks tehakse 12. meetme raames ettepanek luua **akude jaoks elektrooniline teabevahetussüsteem**, mis sisaldab teavet iga turule lastud kantava ja tööstusliku patarei ja aku mudeli kohta. 12. meetme kohaselt koostatakse ka akupass iga üksiku turule lastava tööstusliku ja elektrisõidukiaku jaoks. Nii teabevahetus- kui ka passisüsteemi arendamine toob kaasa märkimisväärseid kulusid nii komisjonile kui ka ettevõtjatele. Samas annab see liikmesriikide ametiasutustele ja komisjonile **võimsa vahendi kavandatud määruses sätestatud kohustuste täitmise tagamiseks** ning turu-uuringute vahendi kohustuste läbivaatamiseks ja täiustamiseks tulevikus.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekuga nähakse ette töötajate ja raha kasutamine andmete ja teenuste ostmiseks. Osa personalivajadusest täidetakse eeldatavasti komisjoni, Teadusuuringute Ühiskeskuse (JRC) ja Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) olemasolevate eraldiste raames. Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamisega peadirektoraadis. Neile töötajatele lisandub täiendav hulk töötajaid, kes määratakse haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, võttes arvesse eelarvepiiranguid.

Ettepanek sisaldab mitut artiklit, milles kirjeldatakse edasisi töösuundi määruse täiendamiseks rakendusaktide või delegeeritud õigusaktidega, mis tuleb vastu võtta 3–8 aasta jooksul. Need hõlmavad järgmist: säästvusnõuetele vastavuse kontrollimine; vastavuskontrollisüsteem ja jäätmekäitlus; teavitamine ja märgistamine. Kavandatud meetmete üksikasjalik loetelu on järgmine:

- CENi/CENELECi standardimistöö jälgimine;
- ühtsete kirjelduste väljatöötamine järgmistes valdkondades: i) kantavate patareide jõudlus ja vastupidavus, ii) tööstuslike akude jõudlus ja vastupidavus ning iii) paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide ohutuse tagamine;
- ühtlustatud arvutuseeskirjade väljatöötamine järgmistes valdkondades: i) CO₂ jalajälje deklaratsioon (sealhulgas tootekategooria keskkonnajalajälje määramise eeskirjade läbivaatamine elektrisõidukiakude ja tööstuslike akude puhul) ning ii) elektrisõidukiakude ja tööstuslike akude CO₂ jalajälje tulemusklasside arvutamine;
- ühtlustatud arvutuseeskirjade väljatöötamist järgmistes valdkondades: i) ringlussevõetud materjali sisaldus elektrisõidukiakudes ja tööstuslikes akudes, ii) ringlussevõtu määrad, iii) taaskasutusse võetud materjalid ja iv) jäätmete liigitamine;
- suuniste koostamine kantavate patareide ja akude eemaldatavuse ja asendatavuse kohta;

- elektroonilise teabevahetussüsteemi loomine elektrisõidukiakude ja tööstuslike akudega seotud teabe esitamiseks;
- keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide väljatöötamine patareide ja akude jaoks;
- komisjoni otsuses 2000/532/EÜ²¹ esitatud jäätmenimistu muutmine;
- patareides ja akudes kasutatavate ainete riskihindamise tegemine ja nendega seotud riskide juhtimine;
- aruandluskohustuste muutmine.

Teadusuuringute Ühiskeskusel on oluline roll komisjoni toetamisel vajaliku tehnilise tööga. Ligikaudu 6,2 miljoni euroga rahastatakse vajalikke uuringuid ja halduskokkulepet Teadusuuringute Ühiskeskusega, et toetada komisjoni mitmes allpool loetletud töösuunas.

- Ühtsete kirjelduste väljatöötamine järgmistes valdkondades: i) üldkasutatavate kantavate patareide ja akude jõudlus ja vastupidavus; ii) tööstuslike ja elektrisõidukakude jõudlus ja vastupidavus ning iii) paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide ohutus.
- Ühtlustatud eeskirjade koostamine järgmistes valdkondades: i) kantavate patareide ja akude liigiti kogumine; ii) CO₂ jalajälje deklareerimine; iii) CO₂ jalajälje, ringlussevõetud materjali sisalduse ja ringlussevõtu määrade arvutamine ning iv) elektrisõidukiakude ja tööstuslike akude CO₂ jalajälje tulemusklasside arvutamine.
- Keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide analüüsimine (sealhulgas konsulteerimine riigihangete sidusrühmadega ja kavandatud riigihanke-eeskirjade õiguslik kontroll).
- Kantavate patareide ja akude eemaldatavust ja asendatavust käsitlevate suuniste koostamise toetamine.
- Patareisid ja akusid käsitlevate Euroopa jäätmeloendi kannete sihipäraste muudatuste väljatöötamise toetamine.
- Üldkasutatavate kantavate patareide järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise toetamine.
- Märgistusnõuete toetamine.
- Keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide väljatöötamine.

ECHA toetab komisjoni patareide ja akudega seotud ainete ja nende regulatiivsete piirangute haldamisel osana oma praegustest REACHiga seotud tegevusest. Selleks on ECHAs vaja kokku kahte uut täistööajale taandatud ajutist teenistajat (AD 5–7) (keskmine kulu on 144 000 eurot aastas seitsme aasta jooksul ja pärast seda). Lisaks on teadmusbasi suurendamiseks ning teadliku prioriteetide seadmise ja töökava koostamise hõlbustamiseks vaja ühte täistööajale taandatud lepingulist töötajat (CA FG III, keskmine kulu 69 000 eurot aastas kolme aasta jooksul). See töökava peaks põhinema uuringul, mille eesmärk on suurendada

²¹ Komisjoni 3. mai 2000. aasta otsus 2000/532/EÜ, millega asendatakse otsus 94/3/EÜ (millega kehtestatakse jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 75/442/EMÜ artikli 1 punkti a kohaselt jäätmete nimistu) ja nõukogu otsus 94/904/EÜ (millega kehtestatakse ohtlike jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 91/689/EMÜ artikli 1 lõike 4 kohaselt ohtlike jäätmete nimistu) (ELT L 226, 6.9.2000, lk 3).

ECHA praeguseid teadmisi selle kohta, kuidas patarei- ja akutööstus haldab oma ohtlike kemikaale, et teha kindlaks ained, mille puhul on tulevikus vaja regulatiivset riskijuhtimist. Uuringu maksumus on hinnanguliselt 400 000 eurot (kolme aasta jooksul), et tellida osa vajalikest teadusuuringutest allhankena.

Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd peadirektoraadi hinnangul läheb kavandatava akuteavet sisaldava elektroonilise teabevahetussüsteemi väljatöötamine maksma ligikaudu 10 miljonit eurot. 2021. aastal käivitatavas teostatavusuuringus hinnatakse muu hulgas seda, milline on parim arhitektuur kavandatud elektroonilise teabevahetussüsteemi jaoks ja milliseid teenuseid see peaks pakkuma.

Euroopa Komisjon vastutab määruse üle peetavate läbirääkimiste, määruse üldise rakendamise ning kõigi määrusega ette nähtud rakendusaktide / delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise eest. See eeldab järgmist: i) Teadusuuringute Ühiskeskuses ja ECHAs tehtud töö ning ii) tavapärase otsustusprotsess, sealhulgas konsulteerimine sidusrühmadega ja komiteemenetlus. Praegused finantssimulatsioonid põhinevad kahel täistööajale taandatud AD ametikohal üksnes juhtimisülesannete täitmiseks, st i) määruse üle läbirääkimiste pidamiseks ja selle üldiseks rakendamiseks ning ii) mitmesuguseks ettevalmistustööks ja teiseste õigusaktide koostamiseks vastavalt patareisid ja akusid käsitlevas määruses kavandatud tähtaegadele. Tehnilisi ülesandeid võivad täita üks täistööajale taandatud riigi lähetatud ekspert (võttes arvesse eeldatavat ajakava) ja lepingulised töötajad. Kahest AD ametikohast üks on keskkonna peadirektoraadis ümber paigutatud. Komisjoni personalikulud on kokku 3 075 000 eurot, mis põhineb komisjoni personalikulude viimasel ajakohastamisel, mis on esitatud eelarve peadirektoraadi veebisaidil

https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/en/pre/legalbasis/Pages/pre-040-020_preparation.aspx.

Tuleb märkida, et finantsselgituses esitatud teave on kooskõlas 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekuga.

Aastatel 2021–2029 on vaja lisavahendeid, et saaks i) töötada välja patareide ja akude jõudluse ja vastupidavuse standardid ja ühtsed kirjeldused; ii) töötada välja ühtlustatud arvutuseeskirjad kantavate patareide ja akude liigiti kogumiseks, CO₂ jalajälje deklareerimiseks, CO₂ jalajälje tulemusklasside arvutamiseks ning ringlussevõetud materjali sisalduse ja ringlussevõtu määrade arvutamiseks; iii) koostada juhised kantavate patareide ja akude eemaldatavuse ja asendatavuse kohta; iv) teha otsused elektroonilise teabevahetusega esitatavate andmete vormingu kohta ja töötada välja nende vastuvõtmise süsteemid ning v) töötada välja keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumid. Sellega seotud uuringuteks ja halduskokkulepeteks vajalikud vahendid eraldatakse programmist LIFE kogusummas ligikaudu 4,7 miljonit eurot ning kaupade ja teenuste siseturu toimimise ja arendamise eelarvereaal summas 10,7 miljonit eurot.

Ettepaneku eelarve on esitatud jooksevhindades, välja arvatud ECHA eelarveosa puhul, kus palgad on indekseeritud 2 % kasvuga aastas. ECHA saadava toetuse suurendamiseks on vajab lisavahendeid.

Käesolevale ettepanekule lisatud finantsselgituses esitatakse mõju eelarvele ning inim- ja haldusressurssidele.

5. MUUD KÜSIMUSED

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Patareide ja akude klassifikatsiooni kavandatava muutmise eesmärk on ajakohastada kehtivaid eeskirju, et need hõlmaksid kõiki patareisid ja akusid, sealhulgas võimalikke uusi

patarei- ja akutüüpe. Järelevalve kord peab tagama, et uusi meetmeid rakendatakse ja nende rakendamine tagatakse kavakohaselt.

Kantavate **patareide ja akude kogumise määra uue eesmärgi** kehtestamine nõuab kogumismäära seiret liikmesriikides. Seda hakati tegema praeguse 45 % eesmärgi saavutamiseks ja selle raames kogus Eurostat igal aastal liikmesriikidelt teavet. Uue eesmärgi kehtestamine ei tooks seega kaasa täiendavaid aruandluskohustusi.

Mootorsõiduki- ja tööstuslike akude aruandlussüsteemi loomine eeldab sellise teabe kogumist, mis on riiklikul tasandil juba koostatud. Mootorsõidukiakude ja elektrisõidukiakude puhul võiks aruandlussüsteemi rajada romusõidukite direktiiviga loodud süsteemi peale.

Liitiumakude **ringlussevõtu määra** eesmärk on 65 % alates 2025. aastast. Eurostat on alates 2014. aastast kogunud igal aastal andmeid plii-, kaadmium- ja muude patareide ja akude ringlussevõtu määrade kohta. Seega oleks liitiumi ringlussevõtu määra lisamine kehtestatud andmekogumismenetluse vaid väike täiendus.

Kohustus teatada turule lastavate akude **CO₂ jalajäljest**, mis on seotud kogu olelusringiga (välja arvatud kasutusetaapp), eeldab sellise IT-vahendi väljatöötamist, mis võimaldab valmistajatel teabe otse sisestada. Komisjon kavatseb pakkuda veebipõhist vahendit ja tasuta juurdepääsu teiste andmekogumite teekidele, et lihtsustada CO₂ jalajälje arvutamist vastuvõetud eeskirjade alusel. Esitatud andmeid võiks kasutada selleks, et kehtestada kasvuhoonegaaside heite võrdlusalused, et hinnata, kas akude CO₂ jalajälje ja keskkonnatoime parandamiseks oleks kasulik võtta kasutusele kasvuhoonegaaside heitemahukuse klassid, ning et hinnata vajadust täiendavate stiimulite ja/või turule laskmise tingimustel põhinevate meetmete järele.

Samamoodi tehnilisse dokumentatsiooni lisada teave **jõudluse ja vastupidavuse** kohta. Olenevalt patarei või aku tüübist tuleks see teave teha kättesaadavaks ka internetis patareide ja akude andmebaasis ja/või akupassis.

Tootjate kohustuse puhul esitada teavet **ringlussevõetud materjali sisalduse** kohta järgitaks ühtlustatud metoodikat.

Eemaldatavusega seotud kehtivaid kohustusi tuleks karmistada ning uued sätted on esitatud seoses **asendatavusega**.

CO₂ jalajälje ja ringlussevõetud materjali sisalduse deklaratsioonid ning tooraine vastutustundlikuks hankimiseks kehtestatavaid hoolsuskohustuse põhimõtteid käsitlevad sätted eeldaksid **kolmandate isikute poolset kontrollimist**, põhimõtteliselt teavitatud asutuste kaudu.

Liikmesriikide turuasutused vastutaksid kõigi määruses sätestatud kohustuste täitmiseks esitatud teabe õigsuse kontrollimise eest.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Kuna õigusakt on määrus, mis on liikmesriikides vahetult kohaldatav, ei ole selgitavat dokumenti vaja.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Määruse **I peatükk** sisaldab üldsätteid.

Artiklis 1 sätestatakse, et määrusega kehtestatakse säästvus-, ohutus- ja märgistusnõuded, et võimaldada patareide ja akude turuleviimist ja kasutuselevõttu, ning patarei- ja akujäätmete kogumise, töötlemise ja ringlussevõtu nõuded. Määrust kohaldatakse igat tüüpi patareide ja akude suhtes ja selles loetletakse neli patareide ja akude kategooriat,

nimelt kantavad patareid ja akud, mootorsõidukiakud, elektrisõidukiakud ja tööstuslikud patareid ja akud.

Artiklis 2 on esitatud mõisted.

Artiklis 3 sätestatakse määruse nõuetele vastavate patareide ja akude vaba liikumise põhimõtte ühtsel turul.

Artiklis 4 esitatakse kokkuvõtlikult, milliste sätetega kehtestatakse ja täpsustatakse säästvus-, ohutus- ja mürgistusnõudeid, ning viidatakse vastavalt II ja III peatükile. Peale selle ei tohi patareid ja akud kujutada endast riski inimeste tervisele, turvalisusele, varale ega keskkonnale.

Artiklis 5 käsitletakse nõuet, mille kohaselt peavad liikmesriigid määrama ühe või mitu pädevat asutust, kes tegelevad patareide ja akude olelusringi lõpuga.

Määruse **II peatükis** on sätestatud säästvus- ja ohutusnõuded.

Artiklis 6 ja **I lisas** on sätestatud piirangud ohtlike ainete, eelkõige elavhõbeda ja kaadmiumi kasutamisele patareides ja akudes.

Artiklis 7 ja **II lisas** on sätestatud eeskirjad elektrisõidukiakude ja tööstuslike akude CO₂ jalajälje kohta. Nõuded kehtestatakse selliselt, et kõigepealt nõutakse teavet CO₂ jalajälje deklaratsiooni vormis. Seejärel klassifitseeritakse akud CO₂ jalajälje tulemusklassidesse. Tuginedes spetsiaalse mõjuhinnangu tulemustele, peavad akud lõpuks vastama maksimaalsetele olelusringi CO₂ jalajälje piirväärtustele. Nimetatud kolme nõude kohaldamise ajakava on järgmine: CO₂ jalajälje deklaratsioon alates 1. juulist 2024, tulemusklassid alates 1. jaanuarist 2026 ja olelusringi maksimaalne CO₂ jalajälje piirväärtus alates 1. juulist 2027.

Artikli 8 kohaselt peab alates 1. jaanuarist 2027 aktiivsetes materjalides koobaltit, pliid, liitiumi või niklit sisaldavate tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude tehniline dokumentatsioon sisaldama teavet eespool nimetatud materjalide sisalduse taaskasutusse võetud osa kohta igas patarei- või akumudelis ja partiis tootmisettevõtte kohta. Alates 1. jaanuarist 2030 peab nende patareide või akude aktiivsetes materjalides sisalduvast koobaltist, plii, liitiumist või niklist olema vähemalt järgmine osa jäätmetest taaskasutusse võetud koobalt, plii, liitium või nikkel: koobaltist 12 %, plii 85 %, liitiumist 4 % ja niklist 4 %. Alates 1. jaanuarist 2035 suureneb taaskasutusse võetud koobalti, liitiumi või nikli minimaalne osakaal vastavalt 20 %-ni koobaltist, 10 %-ni liitiumist ja 12 %-ni niklist. Plii puhul jääb minimaalseks osakaaluks 85 %. Kui see on põhjendatud ja asjakohane jäätmetest taaskasutusse võetud koobalti, plii, liitiumi või nikli kättesaadavuse või puuduse tõttu, on komisjonil õigus võtta eesmärkide muutmiseks vastu delegeeritud õigusakt.

Artiklis 9 ja **III lisas** on sätestatud, et alates 1. jaanuarist 2026 võib üldkasutatavaid kantavaid patareid ja akusid turule viia ainult siis, kui need vastavad elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetritele. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada nende parameetrite miinimumväärtused ja neid muuta, et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut. Komisjon hindab 31. detsembriks 2030 selliste meetmete teostatavust, millega kõrvaldataks järk-järgult kasutuselt üldkasutatavad kantavad patareid, ning esitab selleks Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ja kaalub kohaste meetmete võtmist, sealhulgas seadusandlike ettepanekute vastuvõtmist.

Artiklis 10 ja **IV lisas** on sätestatud tööstuslike akude ja elektrisõidukiakude elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite kohta teabe esitamise nõue. Alates

1. jaanuarist 2026 peavad tööstuslikud akud vastama miinimumväärtustele, mida komisjonil on õigus kehtestada delegeeritud õigusaktiga.

Artikli 11 kohaselt peavad valmistajad projekteerima seadmed, millesse on paigaldatud kantavad patareid või akud, selliselt, et lõppkasutaja või sõltumatud ettevõtjad saavad jäätmeteks muutunud patareid või akud kergesti eemaldada ja asendada.

Artiklis 12 ja V lisas nõutakse, et paiksed akupõhised energiasalvestussüsteemid oleksid tavapärase töö ja kasutamise ajal ohutud, sealhulgas nõutakse tõendeid selle kohta, et neid on edukalt katsetatud V lisas sätestatud ohutusparameetrite suhtes, kasutades selleks tipptasemel katsemeetodeid. Komisjonile antakse õigus muuta delegeeritud õigusaktiga V lisas sätestatud ohutusnõudeid, mida tuleb arvesse võtta patareide ja akude ohutuse katsetamisel.

Määruse **III peatükis** on sätestatud märgistus- ja teabe esitamise nõuded.

Artikli 13 ja VI lisa kohaselt tuleb alates 1. jaanuarist 2027 patareid ja akud märgistada nähtaval, loetaval ja kustutamatu viisil, et anda vajalikku teavet patareide ja akude identifitseerimiseks ja nende põhiomaduste kohta. Erinevad märgised patareil või akul või selle pakendil annavad teavet ka kasutusea, laadimismahutavuse, liigiti kogumise nõude, ohtlike ainete sisalduse ja ohutusriskide kohta. Patareile või akule trükitud või graveeritud ruutkood peab olenevalt patarei või aku tüübist andma juurdepääsu olulisele teabele kõnealuse patarei või aku kohta. Komisjonile antakse volitused kehtestada rakendusaktiga teatavate märgistusnõuete ühtlustatud kirjeldused.

Artiklis 14 nõutakse, et tööstuslikel akudel ja elektrisõidukiakudel peab olema akuhaldussüsteem, mis salvestab teavet ja andmeid, mis on vajalikud akude seisukorra ja eeldatava kasutusea kindlaksmääramiseks vastavalt **VII lisas** sätestatud parameetritele. Juurdepääs nende parameetrite andmetele akuhaldussüsteemis antakse juriidilisele või füüsilisele isikule, kes on patarei või aku seaduslikult ostnud, või mis tahes kolmandale isikule, kes tegutseb nende nimel, et hinnata aku jääkväärtust, hõlbustada aku korduskasutamist, selle kasutusotstarbe muutmist või aku taastamist ning teha aku kättesaadavaks sõltumatutele energiavahendajatele, kes käitavad elektrivõrkudes virtuaalseid elektri jaamu.

IV peatükk sisaldab patareide ja akude vastavushindamise eeskirju ning koosneb peamiselt standardsätetest. Mainida tasub artikleid 17 ja 18.

Artiklis 17 käsitletakse vastavushindamismenetlusi ja sätestatakse kaks hindamismenetlust olenevalt hinnatavast tootenõudest. **VIII lisas** kirjeldatakse üksikasjalikult kohaldatavaid menetlusi. Komisjon võib delegeeritud õigusakti alusel muuta vastavushindamismenetlusi, et lisada menetlusele kontrollietappe ja muuta hindamismoodulit, võttes aluseks patareide ja akude turu või patareide ja akude väärtusahela arengu.

Artiklis 18 käsitletakse ELi vastavusdeklaratsiooni, milles kinnitatakse, et vastavus määruses sätestatud säästvus-, ohutus- ja märgistusnõuetele on tõendatud. Määruse **IX lisas** on üksikasjalikult sätestatud ELi vastavusdeklaratsiooni näidis.

V peatükk käsitleb vastavushindamisasutustest teavitamist ja koosneb peamiselt standardsätetest. Mõnda sätet on muudetud, et tugevdada teavitatud asutuste sõltumatust. Sellega seoses tasub mainida artikleid 23, 25, 27, 28 ja 33.

Artiklis 23 on sätestatud nõuded teavitavatele asutustele. Teavitavad asutused on oma tegevuses objektiivsed ja erapooletud ning tagavad saadud teabe konfidentsiaalsuse. Vastavushindamise järjepidevuse tagamiseks peaks neil siiski olema võimalik vahetada

teavitatud asutuste kohta teavet riiklike ametiasutuste, teiste liikmesriikide teavitavate asutuste ja komisjoniga.

Artikkel 25 sisaldab teavitatud asutustega seotud nõudeid. Teavitatud asutusel ja tema palgatud töötajatel peaks olema võimalik säilitada sõltumatus akude väärtusahela ettevõtjatest ja teistest äriühingutest, eelkõige patareide ja akude valmistajatest, patareide ja akude valmistajate kaubanduspartneritest, patarei- ja akuvalmistajate tehastes osalust omavatest investoritest ja teistest teavitatud asutustest ning teavitatud asutuste äriühendustest ning emaettevõtjatest ja tütarettevõtjatest.

Artikkel 27 käsitleb teavitatud asutuste tütarettevõtjaid ja alltöövõtjaid. Kuigi on aktsepteeritav, et teavitatud asutused tellivad osa oma vastavushindamisega seotud tegevustest allhanke korras või kasutavad tütarettevõtjat, tuleks veenduda, et teatavaid tegevusi ja otsustusprotsesse viiks ellu üksnes vastavushindamist tegev teavitatud üksikasutus.

Artikkel 28 käsitleb teatamistaotlust. Artiklile 25 kohaselt peaks teavitatud asutusel olema võimalik dokumenteerida oma sõltumatust ja esitada see teavitavale asutusele.

Artiklis 33 käsitletakse teavitatud asutuste töökohustusi. Negatiivse sertifitseerimisotsuse korral peaks ettevõtjal olema lubatud täiendada patareid või akut käsitlevaid dokumente enne, kui vastavushindamisasutus teeb sertifitseerimise kohta teise, lõpliku otsuse.

VI peatükis sätestatakse ettevõtjate kohustused. Need sätted on standardsed, kuid mainida tasub artiklit 39.

Artiklis 39 ja **X lisas** nõutakse, et ühtsele turule lastavate tööstuslike akude ja elektrisõidukiakude kohta kehtestataks hoolsuskohustuse põhimõtted. Komisjonil on õigus vaadata läbi selle kohustusega seotud ainete ja riskikategooriate loetelu.

VII peatükk sisaldab patareide ja akude olusringi lõpu haldamisega seotud kohustusi. Asjakohane on viidata konkreetsetele sätetele, mis käsitlevad registreerimist, laiendatud tootjavastutust, kogumist, töötlemist ja ringlussevõttu, sealhulgas ringlussevõtu määrasid, olusringi lõppu käsitlevat teavet, patareide ja akude kasutusotstarbe muutmist ja aruandlust. Selles peatükis sisalduvad eeskirjad asendavad vastavad eeskirjad direktiivis 2006/66/EÜ, mis tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist 2023.

Artiklis 46 nõutakse, et liikmesriigid looksid registri, mille eesmärk on jälgida, kas tootjad täidavad patareide ja akude olusringi lõpu haldamisega seotud nõudeid. Registrit haldab liikmesriigi pädev asutus. Tootjad on kohustatud end registreerima ja registreerimine toimub taotluse alusel, mis sisaldab kogu artiklis loetletud teavet.

Artikliga 47 kehtestatakse laiendatud tootjavastutus patareide ja akude eest, mida liikmesriigis esimest korda tarnitakse. See hõlmab nõuet, et patareide ja akude tootjad peavad tagama jäätmeäitluskohustuste täitmise. Oma kohustuste täitmiseks võivad tootjad organiseeruda kollektiivselt tootjavastutusorganisatsioonis. See vastutus hõlmab eelkõige kohustust rahastada ja korraldada patarei- ja akujäätmete liigiti kogumist ja töötlemist, anda aru pädevale asutusele, edendada patareide ja akude liigiti kogumist ning anda teavet, sealhulgas patareide ja akude olusringi lõpuga seotud aspektide kohta.

Artiklis 48 on sätestatud, et tootjad tagavad individuaalselt või tootjavastutusorganisatsiooni kaudu kõigi kantavate patareide ja akude jäätmete kogumise olenemata nende liigist, tootemargist või päritolust. Selleks loovad nad lõppkasutaja jaoks tasuta kogumispunktide võrgustiku koostöös teiste asjaomaste ettevõtjatega, sealhulgas turustajate, elektri- ja elektroonikaseadmete romude ning romusõidukite äitluskohtade, ametiasutuste ja vabatahtlike kogumispunktidega. Lisaks on tootjad kohustatud kehtestama

vajaliku praktilise korra patarei- ja akujäätmete kogumiseks ja transportimiseks nimetatud kogumispunktidest, et tagada kantavate patareide ja akude jäätmete järgnev töötlemine ja ringlussevõtt. Kantavate patareide ja akude jäätmete tootjad on kohustatud saavutama artiklis sätestatud kogumiseesmärgid. Kogumiskorra kehtestamiseks on vaja pädeva asutuse luba, kes peab kontrollima, kas tootjad täidavad kantavate patareide ja akude jäätmete kogumisega seotud kohustusi, sealhulgas tagama eesmärkide saavutamise.

Artiklis 49 nõutakse, et mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude tootjad korraldaksid kas individuaalselt või tootjavastutusorganisatsiooni kaudu kõigi mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete kogumise. Kogumine on tasuta ja lõppkasutajal ei ole kohustust osta uut patareid või akut. Tootja võtab mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmed lõppkasutajatelt või ligipääsetavatest kogumispunktidest tagasi koostöös seda tüüpi patareide ja akude turustajate, elektri- ja elektroonikaseadmete romude ning romusõidukite töötlemis- ja ringlussevõtukohtadega, ametiasutuste ja nende nimel jäätmekäitlusega tegelevate kolmandate isikutega.

Artiklis 55 on sätestatud kantavate patareide ja akude jäätmete kogumise määrad, mille liikmesriigid peavad saavutama, jättes esialgu arvestamata kergranspordivahendite akude jäätmed. Kogumismäärad suurenevad järk-järgult, et tagada 2025. aasta lõpuks 65 % kantavate patareide ja akude jäätmete kogumine ja 2030. aasta lõpuks 70 % selliste patareide ja akude kogumine.

Artiklis 56 on sätestatud nõuded, millele peavad vastama töötluskohad, et kõik kogutud patarei- ja akujäätmed läbiks nõuetekohase töötlemise ja ringlussevõtu. Kui töötlemiskäitised ja -protsessid on hõlmatud direktiiviga 2010/75/EL tööstusheidete kohta, kohaldatakse kõnealust direktiivi. Igal juhul tuleb töötlemisel kasutada parimat võimalikku tehnikat ja see peab vastama XII lisa A osas täpsemalt kirjeldatud nõuetele. Direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat silmas pidades ei tohi patareisid ja akusid prügilasse ladestada ega põletada.

Artiklis 57 käsitletakse ringlussevõtu määrasid ja materjalide taaskasutusse võtmise eesmäärke ning sätestatakse, et kõik kogutud patarei- ja akujäätmed suunatakse ringlussevõttu. Ringlussevõtuprotsessides tuleb saavutada XII lisas sätestatud minimaalsed ringlussevõtu määrad, mis aja jooksul suurenevad. Need nõuded on kehtestatud pliiakude, nikkel-kaadmiumakude, liitiumipõhiste akude ja muude patareide ja akude kohta.

Artikkel 59 sisaldab nõudeid, mis on seotud tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude kasutusotstarbe muutmise ja nende taastamisega. See sisaldab nõudeid sellise tegevuse hõlbustamiseks, sealhulgas nõudeid, et vastavate patareide ja akude tootjad tagaksid juurdepääsu aku haldussüsteemile, et ettevõtjad, kes nende kasutusotstarvet muudavad, saaksid kindlaks teha selle seisukorra. Samuti sätestatakse akude ja nende osade kasutusotstarbe muutmise või nende taastamisega tegelevate isikute kohustused tagamaks, et akude ja nende osade uurimine, jõudluse katsetamine, pakendamine ja vedu toimuks kooskõlas asjakohaste kvaliteedikontrolli- ja ohutusjuhistega. Patareide ja akude kasutusotstarbe muutmise või nende taastamisega tegelevad isikud tagavad, et muudetud kasutusotstarbega või taastatud patarei või aku vastab turule laskmisel käesolevale määruse nõuetele ning muudele asjakohastele õigusaktidele ja tehnilistele nõuetele, mis on seotud selle konkreetse kasutusotstarbega. Kui aga tõendatakse, et muudetava kasutusotstarbega või taastatav patarei või aku on turule lastud enne, kui kehtestati teatavad nõuded, mis käsitlevad CO₂ jalajälge, ringlussevõetud materjali sisaldust, jõudlust ja vastupidavust ning tarneahelaga seotud hoolsuskohustust (mis on sätestatud määruse artiklites 7, 8, 10 ja 39), ei kohaldata kõnealustest sätetest tulenevaid kohustusi selle patarei või aku suhtes, mille

kasutusotstarvet muudetakse või mis taastatakse. Selleks et dokumenteerida, et patarei või aku ei ole enam jääde, tõendab asjaomast toimingut tegev ettevõtja pädeva asutuse nõudmisel 1) seisukorra hindamist või katsetamist, 2) edasise kasutamise kindlust (arve või müügilepingu abil) ning 3) asjakohast kaitset kahjustuste eest veo, peale- ja mahalaadimise ajal. See teave tehakse lõppkasutajatele ja nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele võrdsetel tingimustel kättesaadavaks osana tehnilisest dokumentatsioonist, mis on muudetud kasutusotstarbega patarei või akuga kaasas turule laskmisel või kasutusele võtmisel.

Artikkel 60 sisaldab patarei- ja akujäätmeid käsitleva teabe esitamise nõudeid. See hõlmab tootjate või nende tootjavastutusorganisatsioonide, lõppkasutajate ja turustajate kohustusi seoses nende panusega olulusringi lõpus toimuvasse töötlemisse. Artiklis on sätestatud ka kohustus anda patarei- ja akujäätmete kogumise ja ladustamise ohutuse seisukohast olulist teavet patarei- ja akujäätmete kogumise ja töötlemisega tegelevatele turustajatele ja ettevõtjatele ning anda neile teavet, et hõlbustada patarei- ja akujäätmete kõrvaldamist ja edasist töötlemist.

Artiklis 61 käsitletakse jäätmekäitluses osalevate ettevõtjate aruandlust pädevale asutusele patareide ja akude jäätmekäitluse kohta. See hõlmab eelkõige nõudeid, mille kohaselt peavad tootjad või nende nimel tegutsed tootjavastutusorganisatsioonid esitama andmed turule lastud patareide ja akude koguse ning töötlemiseks ja ringlussevõtuks kogutud ja tarnitud patarei- ja akujäätmete koguse kohta ning ringlussevõtuga tegelevad ettevõtjad andmed ringlussevõetavate patareide ja akude ringlussevõtu määrade ja taaskasutusse võetud materjalide määrade ning töödeldud ja ringlussevõetud patareide ja akude koguse kohta.

Artiklis 62 käsitletakse liikmesriikide aruandlust komisjonile. Liikmesriigid teatavad komisjonile iga kalendriaasta kohta patareide ja akude tüübi ning keemia kaupa liikmesriigi territooriumil esimest korda levitamiseks või kasutamiseks tarnitud patareide ja akude koguse, kogutud patarei- ja akujäätmete koguse ning andmed saavutatud ringlussevõtu tasemete kohta ja selle kohta, kas määruses sätestatud ringlussevõtu määrad ja materjalide taaskasutusse võtmise määrad on saavutatud. Komisjon kehtestab rakendusaktidega aruandluse vormi.

VIII peatükk käsitleb elektroonilist teabevahetust.

Artiklis 64 käsitletakse elektroonilist teabevahetussüsteemi, mille komisjon loob 1. jaanuariks 2026. Süsteem sisaldab XIII lisa sätestatud teavet ja andmeid tööstuslike ja elektrisõidukiakude kohta. Kõnealune teave ja andmed peavad võimaldama sortimist ja otsingut ning järgima kolmandatele isikutele kasutamiseks avatud standardeid. Asjaomastel ettevõtjatel peab olema võimalik sisestada süsteemi teavet masinloetaval kujul. Komisjon avaldab süsteemi kaudu teatava artiklis 62 nimetatud teabe ja kehtestab rakendusaktiga süsteemi arhitektuuri üksikasjad, teabe esitamise vormingu ning süsteemi teabele ja andmetele juurdepääsu, nende jagamise, haldamise, uurimise, avaldamise ja taaskasutamise eeskirjad.

Artiklis 65 käsitletakse akupassi ja nõutakse, et 1. jaanuariks 2026 peavad tööstuslikel patareidel ja akudel ja elektrisõidukiakudel olema elektroonilised andmikud iga üksiku nende poolt turule lastud aku kohta. Andmikud peavad olema iga aku puhul kordumatud ja identifitseeritavad kordumatu tunnuse abil. Akupass peab olema seotud artikli 64 kohaselt loodud süsteemi andmeallikatesse salvestatud teabega iga akutüübi ja -mudeli põhiomaduste kohta ning see peab olema veebis kättesaadav.

IX peatükis on esitatud turujärelevalve standardsätted.

Artikliga 69 võimaldatakse turujärelevalveasutustel nõuda ettevõtjalt parandusmeetmete võtmist, kui leitakse, et patarei või aku ei vasta nõuetele või ettevõtja rikub kohustust, mis tuleneb ühtset turgu või säästvust, ohutust, märgistust ja hoolsuskohustust käsitlevatest eeskirjadest.

X peatükk käsitleb keskkonnahoidlikke riigihankeid, ohtlike ainete kohta uute piirangute kehtestamise ja kehtivate piirangute muutmise menetlust ning tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemide tunnustamist komisjoni poolt.

Artiklis 70 käsitletakse keskkonnahoidlikke riigihankeid ning nõutakse, et avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad võtaksid patareide ja akude või neid sisaldavate toodete hankimisel arvesse patareide ja akude keskkonnamõju nende olemusringi jooksul, et tagada sellise mõju minimeerimine. Selleks palutakse avaliku sektori hankijatel ja võrgustiku sektori hankijatel lisada tehnilised kirjeldused ja pakkumuste hindamise kriteeriumid, mis põhinevad artiklidel 7–10, tagamaks, et toode valitakse selliste toodete hulgas, millel on olemusringi jooksul oluliselt väiksem keskkonnamõju. Komisjon võib delegeeritud õigusaktidega kehtestada keskkonnahoidlike riigihangete kohustuslikud miinimumkriteeriumid.

Artiklis **71** on esitatud ohtlike ainete suhtes kohaldatavate piirangute muutmise kord vastavalt artiklile 6 ja I lisale.

Artiklis **72** käsitletakse tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteeme ja seda, kuidas komisjon neid tunnustab. Valitsus, tööstusliit või muu huvitatud organisatsioonide ühendus, kes on kehtestanud hoolsuskohustuse süsteemi, võib pöörduda komisjoni poole taotlusega tunnustada tema arendatavat ja kontrollitavat tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemi. Kui komisjon teeb kindlaks, et tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteem võimaldab asjaomasel ettevõtjal selle süsteemi tulemusliku rakendamise korral täita hoolsuskohustuse põhimõtete kehtestamise nõuet, võtab ta vastu rakendusakti, millega tunnustatakse süsteemi vastavust käesolevas määruses sätestatud nõuetele.

XI peatükis sätestatakse delegeeritud volitused ja komiteemenetlus.

XII peatükis sätestatakse määruse (EL) 2109/1020 muudatus.

XIII peatükis on esitatud lõppsätted.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmteid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa roheline kokkulepe³ on Euroopa kasvustrateegia, mille eesmärk on muuta EL õiglaseks ja jõukaks, nüüdisaegse, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus 2050. aastaks ei ole enam kasvuhooonegaaside netoheidet ja kus majanduskasv on ressursikasutusest lahutatud. Üleminek sõidukites fossiilkütuste kasutamisel elektromobiilsusele on üks 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamise eeltingimusi. Selleks et liidu tootepoliitika aitaks kaasa CO₂ heite ülemaailmsele vähendamisele, tuleb tagada, et liidus turustatavad ja müüdatavad tooted hangitakse ja toodetakse säästval viisil.
- (2) Seega on patareid ja akud oluline energiaallikas ning üks peamisi kestliku arengu, keskkonnahoidliku liikuvuse, puhta energia ja kliimaneutraalsuse võimaldajaid. Eeldatakse, et nõudlus patareide ja akude järele kasvab lähiaastatel kiiresti, eelkõige seoses elektrisõidukitega, mis kasutavad akusid veojõu tekitamiseks, muutes selle turu kogu maailmas üha strateegilisemaks. Patarei- ja akutehnoloogia valdkonnas jätkub märkimisväärne teaduslik ja tehniline areng. Võttes arvesse patareide ja akude strateegilist tähtsust, ning et tagada õiguskindlus kõigile asjaomastele ettevõtjatele ning vältida diskrimineerimist, kaubandustõkkeid ja moonutusi patareide ja akude turul, on vaja kehtestada eeskirjad, mis käsitlevad patareide ja akude säästvusparameetreid, jõudlust, ohutust, kogumist, ringlussevõttu ja taaskasutamist ning teavet patareide ja akude kohta. On vaja luua ühtlustatud õigusraamistik liidus turule lastavate patareide ja akude kogu olemusringiga tegelemiseks.

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final).

- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/66/EÜ⁴ on parandatud patareide ja akude keskkonnatoimet ning kehtestatud mõned ühised eeskirjad ja kohustused ettevõtjatele, eelkõige patareide ja akude raskmetallisaldust ning patareide ja akude märgistamist käsitlevate ühtlustatud eeskirjade ning kõigi patarei- ja akujäätmete käitlemise eeskirjade ja eesmärkide kaudu, mis põhinevad laiendatud tootjavastutusel.
- (4) Komisjoni aruannetes direktiivi 2006/66/EÜ rakendamise, mõju ja hindamise kohta⁵ ei toonitunud mitte ainult selle direktiivi saavutusi, vaid ka piiratust, eelkõige seoses põhjalikult muutunud kontekstiga, mida iseloomustab akude strateegiline tähtsus ja nende laiem kasutamine.
- (5) Patareisid ja akusid käsitlevas komisjoni strateegilises tegevuskavas⁶ on sätestatud meetmed, millega toetatakse jõupingutusi patareide ja akude väärtusahela loomiseks Euroopas, hõlmates toorainete kaevandamist, säästvat hankimist ja töötlemist, kestlikke patareide ja akude materjale, elementide tootmist ning patareide ja akude korduskasutamist ja ringlussevõttu.
- (6) Euroopa rohelises kokkuleppes kinnitas komisjon oma kohustust rakendada patareisid ja akusid käsitlevat strateegilist tegevuskava ning märkis, et ta esitab õigusakti ettepaneku, et tagada kõigi patareide ja akude jaoks ohutu, ringluspõhine ja kestlik patareide ja akude väärtusahel, sealhulgas kasvava elektrisõidukite turu varustamiseks.
- (7) Nõukogu kutsus oma 4. oktoobri 2019. aasta järel dustes „Rohkem ringlust – üleminek kestlikule ühiskonnale“ muu hulgas üles võtma sidusaid poliitikameetmeid, millega toetatakse selliste tehnoloogiate väljatöötamist, mis parandavad akude säästlikkust ja ringlust, et toetada üleminekut elektromobiilsusele. Lisaks kutsus nõukogu üles direktiivi 2006/66/EÜ kiiresti läbi vaatama ja käsitlema selle raames kõiki asjaomaseid patareisid, akusid ja materjale ning kaaluma eelkõige konkreetseid nõudeid liitiumi ja koobalti kohta ning mehhanismi, mis võimaldab kõnealust direktiivi kohandada akutehnoloogiate tulevaste muudatustega.
- (8) 11. märtsil 2020 vastu võetud uues ringmajanduse tegevuskavas⁷ märgitakse, et patareisid ja akusid käsitleva uue õigusraamistiku ettepanekus kaalutakse eeskirju ringlussevõetud materjali sisalduse kohta ning meetmeid, millega parandada kõigi patareide ja akude kogumise ja ringlussevõtu määra, et tagada väärtuslike materjalide taaskasutamine ja anda tarbijatele suuniseid, ning käsitletakse mittelaetavate patareide võimalikku järkjärgulist kasutuselt kõrvaldamist, kui on olemas alternatiivid. Lisaks märgitakse, et arvesse võetakse säästvuse ja läbipaistvuse nõudeid, pidades silmas

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ (ELT L 266, 26.9.2006, lk 1).

⁵ Komisjoni 9. aprilli 2019. aasta aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta direktiivi 2006/66/EÜ (mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ) rakendamise ning selle keskkonnale ja siseturu toimimisele avalduva mõju kohta (COM(2019) 166 final) ning komisjoni talituste töödokument direktiivi 2006/66/EÜ (mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ) hindamise kohta (SWD(2019) 1300 final).

⁶ Komisjoni 17. mai 2018. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Liikuvus Euroopas. Säästev liikuvus Euroopas – ohutu, ühendatud ja keskkonnahoidlik“ (COM(2018) 293 final), 2. lisa.

⁷ Komisjoni 11. märtsi 2020. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020) 98 final).

patareide ja akude tootmise CO₂ jalajälge, toorainete eetilist hankimist ja varustuskindlust, et hõlbustada patareide ja akude korduskasutamist, nende kasutusotstarbe muutmist ja ringlussevõttu.

- (9) Kõigi liidu turule lastavate patareide ja akude kogu olelusringiga tegelemiseks on vaja kehtestada ühtlustatud toote- ja turustamisnõuded, sealhulgas vastavushindamismenetlused, ning nõuded, millega täielikult käsitleda patareide ja akude olelusringi lõppu. Olelusringi lõppu käsitlevad nõuded on vajalikud selleks, et tegeleda patareide ja akude keskkonnamõjuga ning eelkõige toetada patareide ja akude ringlussevõttuturgude ning patareidest ja akudest saadavate teiseste toorainete turgude loomist materjaliringluse sulgemiseks. Selleks et saavutada kavandatud eesmärgid käsitleda patarei ja aku kogu olelusring ühes õigusaktis, vältides samal ajal kaubandustõkkeid ja konkurentsi moonutamist ning kaitstes siseturu terviklikkust, peaksid patareidele ja akudele esitatavaid nõudeid sätestavad õigusnormid olema ühetaoliselt kohaldatavad kõigi liidu ettevõtjate jaoks ega tohiks jätta ruumi erinevaks rakendamiseks liikmesriikide poolt. Seepärast tuleks direktiiv 2006/66/EÜ asendada määrusega.
- (10) Käesolevat määrust tuleks kohaldada igat tüüpi patareide ja akude suhtes, mis liidus turule lastakse või kasutusele võetakse kas eraldi või seadmetesse paigaldatuna või mis tarnitakse muul viisil koos elektri- ja elektroonikaseadmete ja sõidukitega. Käesolevat määrust tuleks kohaldada olenemata sellest, kas patarei või aku on kavandatud spetsiaalselt toote jaoks või on see üldkasutatav, ning olenemata sellest, kas see on tootesse paigaldatud või tarnitakse see koos tootega, milles kasutamiseks see on ette nähtud, või sellest eraldi.
- (11) Patarei- või akukogumina turule viidavate toodete suhtes, mis on patareid või akud või elementide rühmad, mis on üksteisega ühendatud ja/või ümbritsetud välisümbrisega selliselt, et moodustub kasutusvalmis terviküksus, mis ei ole ette nähtud lõppkasutaja poolt osadeks võtmiseks ega avamiseks, ning mis vastavad patareide ja akude määratlusele, tuleks kohaldada patareide ja akude suhtes kohaldatavaid nõudeid. Akumoodulitena turule viidavate toodete suhtes, mis vastavad akukogumi määratlusele, tuleks kohaldada akukogumite suhtes kohaldatavaid nõudeid.
- (12) Määruse laia kohaldamisala piires on asjakohane teha vahet eri liiki patareidel ja akudel vastavalt nende konstruktsioonile ja kasutusele, olenemata patarei- või akukeemiast. Direktiivi 2006/66/EÜ kohast klassifitseerimist kantavateks patareideks ja akudeks ning tööstuslikeks patareideks ja akudeks ja mootorsõidukiakudeks tuleks edasi arendada, et paremini kajastada patareide ja akude kasutamise uusi arengusuundi. Akud, mida kasutatakse elektrisõidukites veojõu tekitamiseks ja mis kuuluvad direktiivi 2006/66/EÜ kohaselt tööstuslike akude kategooriasse, moodustavad suure ja kasvava osa turust, kuna elektrisõidukite hulk kasvab kiiresti. Seepärast on kohane liigitada maismaasõidukites kasutatavad veoakud uude elektrisõidukiakude kategooriasse. Muudes transpordivahendites, sealhulgas raudtee-, vee- ja õhustranspordis kasutatavad veoakud kuuluvad käesoleva määruse alusel endiselt tööstuslike akude kategooriasse. Tööstuslike patareide ja akude kategooriasse kuulub palju mitmesuguseid akusid, mis on ette nähtud kasutamiseks tööstuses, sideinfrastruktuuris, põllumajanduses ning elektrienergia tootmises ja jaotamises. Lisaks sellele mittetäielikule näidete loetelule tuleks tööstuslike patareide või akudena käsitada kõiki akusid, mis ei ole kantavad patareid või akud, mootorsõidukiakud ega elektrisõidukiakud. Akusid, mida kasutatakse energia salvestamiseks era- või kodukeskkonnas, käsitatakse käesoleva määruse kohaldamisel tööstuslike akudena. Tagamaks, et kõik kergtranspordivahendites, näiteks elektrijalgratastes ja tõukeratastes

kasutatavad akud klassifitseeritakse kantavateks akudeks, on vaja täpsustada kantavate patareide ja akude määratlust ja kehtestada selliste patareide ja akude kaalupiirang.

- (13) Patareid ja akud tuleks kavandada ja toota nii, et optimeerida nende jõudlust, vastupidavust ja ohutust ning minimeerida nende keskkonnajalajälge. On asjakohane kehtestada konkreetsete säästvusnõuded sisemise salvestusega tööstuslikele akudele ja elektrisõidukiakudele mahutavusega on üle 2 kWh, kuna sellised akud moodustavad turusegimenti, mis peaks lähiaastatel kõige rohkem suurenema.
- (14) Selleks et tagada käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmine ning jälgida ja kontrollida, et tootjad ja tootjavastutusorganisatsioonid järgivad käesoleva määruse nõudeid, on vaja, et liikmesriigid määraksid ühe või mitu pädevat asutust.
- (15) Ohtlike ainete kasutamist patareides ja akudes tuleks piirata, et kaitsta inimeste tervist ja keskkonda ning vähendada selliste ainete sisaldust jäätmetes. Seega on lisaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006⁸ XVII lisas sätestatud piirangutele asjakohane kehtestada piirangud elavhõbeda ja kaadmiumi sisaldusele teatavat tüüpi patareides ja akudes. Patareid ja akud, mida kasutatakse sõidukites, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/53/EÜ⁹ II lisa kohast erandit, tuleks kaadmiumi sisalduse keelu kohaldamisalast välja jätta.
- (16) Selleks et tagada, et patareides ja akudes kasutatavate ohtlike ainete, mis kujutavad endast vastuvõetamatut riski inimeste tervisele või keskkonnale, saaks nõuetekohaselt tegeleda, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta patareides ja akudes sisalduvate ohtlike ainete piiranguid.
- (17) Patareides ja akudes sisalduvate ohtlike ainete kohta uute piirangute vastuvõtmise ja kehtivate piirangute muutmise menetlust tuleks täielikult ühtlustada määrusega (EÜ) nr 1907/2006. Selleks et tagada käesoleva määruse asjakohaste tehniliste, teaduslike ja haldusaspektide puhul tõhus otsuste tegemine, koordineerimine ja haldamine, peaks määrusega (EÜ) nr 1907/2006 asutatud Euroopa Kemikaaliamet (edaspidi „amet“) täitma konkreetseid ülesandeid seoses patareide ja akude tootmisel ja kasutamisel ainetest tulenevate riskide hindamisega, samuti selliste riskide hindamisega, mis võivad ilmned pärast nende olemusringi lõppu, ning sotsiaalmajanduslike elementide hindamise ja alternatiivide analüüsimisega kooskõlas ameti asjakohaste suunistega. Seega peaksid ameti riskihindamise ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komiteed hõlbustama ametile käesoleva määrusega antud teatavate ülesannete täitmist.
- (18) Akude eeldatav massiline kasutuselevõtt sellistes sektorites nagu liikuvus ja energia salvestamine peaks vähendama CO₂ heidet, kuid selle potentsiaali maksimeerimiseks on vaja, et nende kogu olemusringil oleks väike CO₂ jalajalg. Mobiilsete rakenduste jaoks ette nähtud suure erienergiaga akude tootekategooria keskkonnajalajälje

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agenduur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta (EÜT L 269, 21.10.2000, lk 34).

määramise eeskirjade¹⁰ kohaselt on kliimamuutused akude puhul mineraalide ja metallide kasutamise järel tähtsusele teine mõjukategooria. Liidu turule lastavate üle 2 kWh mahutavusega sisemise salvestusega tööstuslike akude ja elektrisõidukiakude tehnilisele dokumentatsioonile tuleks seetõttu lisada CO₂ jalajälje deklaratsioon, vajaduse korral iga tootmispartii kohta eraldi. Patareisid ja akusid toodetakse partiidena kindlates kogustes teatava ajavahemiku jooksul. Kõigi liidu turule lastavate üle 2 kWh mahutavusega sisemise salvestusega tööstuslike akude ja elektrisõidukiakude CO₂ jalajälje arvutamise tehniliste eeskirjade ühtlustamine on eeltingimus selleks, et kehtestada nõue, et akude tehniline dokumentatsioon peab sisaldama CO₂ jalajälje deklaratsiooni, ning seejärel määrata CO₂ jalajälje tulemusklassid, mis võimaldavad kindlaks teha akud, mille CO₂ jalajalg on kokkuvõttes väiksem. Ainuüksi akude CO₂ jalajälge käsitlev teave ja selged märgistusnõuded ei too eeldatavasti kaasa käitumismuutusi, mis on vajalikud selleks, et saavutada liidu eesmärk vähendada CO₂ heidet liikuvus- ja energiasalvestussektoris kooskõlas kliimamuutuste valdkonnas rahvusvaheliselt kokku lepitud eesmärkidega¹¹. Seetõttu kehtestatakse maksimaalsed CO₂ heite piirväärtused, pärast spetsiaalset mõjuhindamist nende väärtuste kindlaksmääramiseks. Ettepaneku tegemisel maksimaalse CO₂ jalajälje piirväärtuse kohta võtab komisjon muu hulgas arvesse turul olevate akude CO₂ jalajälje väärtuste suhtelist jaotust, liidu turule lastud akude CO₂ jalajälje vähendamisel tehtud edusammude ulatust ning kõnealuse meetme tegelikku ja võimalikku panust liidu kestliku liikuvuse ja kliimanetraalsuse eesmärkide saavutamisse 2050. aastaks. Selleks et muuta akude CO₂ jalajalg läbipaistvamaks ja suunata liidu turgu väiksema CO₂ heitega akude suunas, olenemata nende tootmiskohast, on põhjendatud CO₂ jalajälje nõuete järkjärguline ja kumulatiivne karmistamine. Nende nõuete tulemusena aitab akude olelusringi jooksul välditud CO₂ heide kaasa liidu eesmärgile saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus. See võib soodustada ka muid liidu ja liikmesriikide tasandi poliitikameetmeid, nagu stiimulid või keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumid, mis toetavad väiksema keskkonnamõjuga patareide ja akude tootmist.

- (19) Teatavad patareides ja akudes sisalduvad ained, nagu koobalt, plii, liitium või nikkel, saadakse piiratud allikatest, mis ei ole liidus kergesti kättesaadavad, ning komisjon peab mõnda neist kriitilise tähtsusega tooraineks. See on valdkond, kus Euroopa peab suurendama oma strateegilist sõltumatust ja vastupanuvõimet, et valmistada võimalikeks tarnehäireteks tervishoiu- või muude kriiside tõttu. Ringmajanduse ja ressursitõhususe suurendamine nende toorainete suurema ringlussevõtu ja taaskasutamise abil aitab kaasa selle eesmärgi saavutamisele.
- (20) Taaskasutusse võetud materjalide ulatuslikum kasutamine toetaks ringmajanduse arengut ja võimaldaks materjalide ressursitõhusamat kasutamist, vähendades samal ajal liidu sõltuvust kolmandatest riikidest pärit materjalidest. Patareide ja akude kontekstis on see eriti oluline koobalti, plii, liitiumi ja nikli puhul. Seepärast on vaja edendada nimetatud materjalide ringlussevõttu jäätmetest, kehtestades nõude ringlussevõetud materjali sisalduse taseme kohta patareides ja akudes, mille aktiivsetes materjalides kasutatakse koobaltit, pliid, liitiumi ja niklit. Käesoleva määrusega

¹⁰ Toote keskkonnajalajalg – mobiilsete rakenduste jaoks ette nähtud suure erieneergiaga akude tootekategooria keskkonnajalajälje määramise eeskirjad https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_Batteries.pdf.

¹¹ Pariisi kokkulepe (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4) ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioon, kättesaadav aadressil <https://unfccc.int/resource/docs/convkp/conveng.pdf>.

kehtestatakse kohustuslikud ringlussevõetud koobalti, plii, liitiumi ja nikli sisaldusega seotud eesmärgid, mis tuleks saavutada 2030. aastaks. Koobalti, liitiumi ja nikli puhul nähakse 2035. aastaks ette kõrgemad eesmärgid. Kõik eesmärgid peaksid võtma arvesse selliste jäätmete kättesaadavust, millest neid materjale saab taaskasutusse võtta, asjaomaste taaskasutamise- ja tootmisprotsesside tehnilist teostatavust ning aega, mida ettevõtjad vajavad oma tarne- ja tootmisprotsesside kohandamiseks. Seepärast peaks ringlussevõetud materjali sisaldusega seotud nõue enne selliste kohustuslike eesmärkide kohaldatavaks muutumist piirduma ringlussevõetud materjaliga seotud teabe avalikustamisega.

- (21) Et võtta arvesse koobalti, plii, liitiumi ja nikli tarneriski ning hinnata nende kättesaadavust, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta patareide ja akude aktiivsetes materjalides sisalduva ringlussevõetud koobalti, plii, liitiumi või nikli minimaalse osakaaluga seotud eesmäärke.
- (22) Et tagada nende eeskirjade, mille järgi arvutatakse ja kontrollitakse patareide ja akude aktiivsetes materjalides sisalduva jäätmetest taaskasutusse võetud koobalti, plii, liitiumi või nikli kogust iga patarei- või akumudeli ja partii kohta igas tootmisettevõttes, ning tehnilises dokumentatsioonis esitatava teabega seotud nõuete ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused.
- (23) Liidu turule lastavad patareid ja akud peaksid olema vastupidavad ja väga suure jõudlusega. Seepärast on vaja kehtestada üldkasutatavate kantavate patareide ja akude ning tööstuslike akude ja elektrisõidukiakude jõudlus- ja vastupidavusparameetrid. Elektrisõidukiakude jaoks on UNECE mitteametlik elektrisõidukite ja keskkonna töörühm välja töötamas sõidukisisesse aku vastupidavusnõudeid, seega hoidutakse käesoleva määrusega kehtestamast täiendavaid vastupidavusnõudeid. Energia salvestamiseks mõeldud akude puhul aga ei peeta olemasolevaid akude jõudluse ja vastupidavuse katsetamise mõõtmismeetodeid piisavalt täpseks ja esinduslikuks, et miinimumnõudeid saaks kehtestada. Koos kõnealuste akude jõudluse ja vastupidavusega seotud miinimumnõuete kehtestamisega tuleks kättesaadavaks teha ka piisavad harmoneeritud standardid või ühtsed kirjeldused.
- (24) Et vähendada patareide ja akude olelusingi keskkonnamõju, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta jõudluse ja vastupidavuse parameetreid ning kehtestada nende parameetrite miinimumväärtused üldkasutatavate kantavate patareide ja akude ning tööstuslike akude jaoks.
- (25) Teatavate üldkasutatavate patareide puhul võib ressursi- ja energiakasutus olla ebatõhus. Tuleks kehtestada objektiivsed nõuded selliste patareide jõudlusele ja vastupidavusele, et turule lastaks vähem madala jõudlusega üldkasutatavaid kantavaid patareid, eriti kui olelusingi hindamine näitab, et nende asemel akude kasutamine tooks üldist keskkonnakasutust.
- (26) Selleks et tagada seadmetesse paigaldatud kantavate patareide ja akude nõuetekohane liigiti kogumine, töötlemine ja kvaliteetne ringlussevõtt pärast nende jäätmeteks muutumist, on vaja sätteid, millega tagatakse nende eemaldatavus ja asendatavus sellistes seadmetes. Kasutatud patareid ja akud peaksid olema asendatavad ka selleks, et pikendada neid sisaldavate seadmete eeldatavat kasutusiga. Käesoleva määruse üldsätteid võib täiendada nõuetega, mis kehtestatakse teatavatele patarei- ja akutoitel

töötavatele toodetele Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ¹² rakendusmeetmete alusel. Kui muudes liidu õigusaktides on sätestatud täpsemad ohutusnõuded seoses patareide ja akude eemaldamisega toodetest (nt mänguasjadest), tuleks kohaldada neid erieeskirju.

- (27) Töökindlad patareid ja akud on paljude toodete, seadmete ja teenuste toimimise ja ohutuse seisukohalt väga olulised. Seepärast tuleks patareid ja akud projekteerida ja toota nii, et oleks tagatud nende ohutu toimimine ja kasutamine. See aspekt on eriti oluline paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide puhul, mida muud liidu õigusaktid praegu ei hõlma. Seepärast tuleks kõnealuste energiasalvestussüsteemide jaoks sätestada parameetrid, mida tuleb ohutuskatsetes arvesse võtta.
- (28) Et anda lõppkasutajatele läbipaistvat, usaldusväärset ja selget teavet patareide ja akude ja nende põhiomaduste ning patarei- ja akujäätmete kohta, võimaldada lõppkasutajatel teha patareide ja akude ostmisel ja kasutuselt kõrvaldamisel teadlikke otsuseid ning võimaldada jäätmekäitlejatel patarei- ja akujäätmeid nõuetekohaselt töödelda, tuleks patareid ja akud märgistada. Patareid ja akud tuleks märgistada kogu vajaliku teabega nende põhiomaduste kohta, sealhulgas nende mahutavuse ja teatavate ohtlike ainete sisalduse kohta. Teabe hilisema kättesaadavuse tagamiseks tuleks see teave teha kättesaadavaks ka ruutkoodide abil.
- (29) Teave patareide ja akude jõudluse kohta on oluline, et tagada lõppkasutajate kui tarbijate hea ja õigeaegne teavitamine ning eelkõige see, et neil on ühine alus eri patareide ja akude võrdlemiseks enne nende ostmist. Seepärast tuleks üldkasutatavatele kantavatele patareidele ja akudele ning mootorsõidukiakudele lisada märgis, mis sisaldab teavet nende minimaalse keskmise kestvuse kohta konkreetsetes rakendustes kasutamise korral. Lisaks on oluline anda lõppkasutajale juhised patarei- ja akujäätmete nõuetekohasel viisil kasutuselt kõrvaldamiseks.
- (30) Sisemise salvestusega tööstuslikud akud ja elektrisõidukite akud mahutavusega üle 2 kWh peaksid sisaldama akuhaldussüsteemi, mis salvestab andmeid, nii et lõppkasutaja või tema nimel tegutsev mis tahes kolmas isik saaks igal ajal kindlaks määrata akude seisukorra ja eeldatava kasutusea. Akude kasutusotstarbe muutmise või nende taastamise võimaldamiseks tuleks juriidilisele või füüsilisele isikule, kes on aku seaduslikult ostnud, või mis tahes kolmandale isikule, kes tegutseb nende nimel, anda juurdepääs aku haldussüsteemile, et hinnata aku jääkväärtust, hõlbustada aku korduskasutamist, selle kasutusotstarbe muutmist või aku taastamist ning teha aku kättesaadavaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 201/944¹³ määratletud sõltumatutele energiavahendajatele, kes käitavad elektrivõrkudes virtuaalseid elektrijaamu. Seda nõuet tuleks kohaldada lisaks sõidukite tüübikinnitust käsitlevatele liidu õigusnormidele, sealhulgas tehnilised kirjeldused, mis võivad pärineda UNECE mitteametliku elektrisõidukite ja keskkonna tööühma tööst seoses andmetele juurdepääsuga elektrisõidukites.
- (31) Mitut käesoleva määruse kohast tootepõhist nõuet, sealhulgas jõudluse, vastupidavuse, kasutusotstarbe muutmise ja ohutuse kohta, tuleks mõõta usaldusväärsete, täpsete ja korratavate meetoditega, mille puhul võetakse arvesse üldtunnustatult parimaid

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125).

mõõtmis- ja arvutusmeetodeid. Tagamaks, et siseturul ei ole kaubandustõkkeid, tuleks standardid liidu tasandil ühtlustada. Nimetatud meetodid ja standardid peaksid võimalikult palju arvesse võtma asjaomase toote tegelikus elus kasutamist, kajastama keskmist kliendikäitumist ning olema töökindlad, et vältida tahtlikku ja tahtmatut kõrvalehoidmist. Kui viide sellisele standardile on vastu võetud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1025/2012¹⁴ ja avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse vastavust nendele tootepõhiste nõuetele, mis on vastu võetud käesoleva määruse alusel, tingimusel et selliste meetodite kasutamisega saadud tulemus näitab, et kõnealuste oluliste nõuete jaoks kehtestatud miinimumväärtused on saavutatud. Kui tootepõhiste nõuete kohaldamise ajal ei ole standardeid avaldatud, peaks komisjon rakendusaktidega vastu võtma ühtsed kirjeldused ning vastavus neile kirjeldustele peaks andma alust eeldada vastavust. Kui hiljem leitakse, et ühtsetes kirjeldustes on puudusi, peaks komisjon kõnealuseid ühtseid kirjeldusi rakendusaktiga muutma või need kehtetuks tunnistama.

- (32) Et tagada turujärelevalve eesmärgil tõhus juurdepääs teabele, kohaneda uue tehnoloogiaga ja tagada vastupidavus üleilmsete kriiside, nagu COVID-19 pandeemia korral, peaks olema võimalik anda teavet kõigile patareisid ja akusid käsitlevatele liidu õigusaktidele vastavuse kohta veebipõhiselt ühtses ELi vastavusdeklaratsioonis.
- (33) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 765/2008¹⁵ on sätestatud eeskirjad vastavushindamisasutuste akrediteerimise kohta, toodete turujärelevalve raamistik ja kolmandatest riikidest pärit toodete kontrollimise raamistik ning CE-märgise kasutamise üldpõhimõtted. Kõnealust määrust tuleks kohaldada käesoleva määrusega hõlmatud patareide ja akude suhtes, tagamaks et kaupade vabast liikumisest liidus kasu saavad tooted vastaksid nõuetele, mis tagavad avalike huvide, nagu inimeste tervise, ohutuse ja keskkonna kõrgetasemelise kaitse.
- (34) Võimaldamaks ettevõtjatel tõendada ja pädevatel asutustel kontrollida, et turul kättesaadavaks tehtud patareid ja akud vastavad käesoleva määruse nõuetele, on vaja ette näha vastavushindamismenetlused. Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 768/2008/EÜ¹⁶ on kehtestatud vastavushindamismenetluse moodulid, mis varieeruvad kõige leebemast kuni kõige rangemani olenevalt riskitasemest ja nõutavast ohutustasemest. Kõnealuse otsuse artiklis 4 on sätestatud, et kui vastavushindamine on ette nähtud, valitakse hindamiseks kasutatavad menetlused nende moodulite hulgast.
- (35) Valitud moodulid ei kajasta siiski patareide ja akude teatavaid eriaspekte ning seetõttu on vaja kohendada vastavushindamismenetluse jaoks valitud mooduleid. Selleks et võtta arvesse käesolevas määruses sätestatud säästvus-, ohutus- ja märgistusnõuete uudsust ja keerukust ning tagada turule lastud patareide ja akude vastavus õigusnormidele, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 93/465/EMÜ (ELT L 218, 13.8.2008, lk 82).

toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta vastavushindamismenetlusi, lisades patareide ja akude turul või patareide ja akude väärtusahelas toimunud arengu põhjal kontrollietappe või muutes hindamismoodulit.

- (36) Patareil või akul olev CE-märgis näitab patarei või aku vastavust käesolevale määrusele. CE-märgist käsitlevad üldpõhimõtted ja selle seosed muude märgistega on sätestatud määruses (EÜ) nr 765/2008. Neid põhimõtteid tuleks kohaldada patareide ja akude CE-märgise suhtes. Et tagada patareide ja akude säilitamine, kasutamine ja kasutuselt kõrvaldamine inimeste tervise ja keskkonna kaitse seisukohalt ohutul viisil, tuleks patareide ja akude puhul ette näha neile CE-märgise kinnitamist reguleerivad erieeskirjad.
- (37) Käesolevas määruses sätestatud vastavushindamismenetluste puhul on vajalik vastavushindamisasutuste sekkumine. Selleks et tagada määruse sätete ühetaoline rakendamine, peaksid liikmesriikide ametiasutused komisjoni nendest asutustest teavitama.
- (38) Patareide ja akude säästvus-, ohutus- ja märgistusnõuete uudsuse ja keerukuse tõttu ning selleks, et tagada patareide ja akude vastavushindamise kvaliteedi ühtlane tase, on vaja kehtestada nõuded teavitatud asutuste hindamises, teavitamises ja järelevalves osalevatele teavitavatele asutustele. Eelkõige tuleks tagada, et teavitav asutus oleks oma tegevuses objektiivne ja erapooletu. Lisaks peaks teavitavatelt asutustelt nõudma saadud teabe konfidentsiaalsuse tagamist, kuid neil peaks siiski olema võimalik vahetada teavitatud asutustega seotud teavet riiklike ametiasutuste, teiste liikmesriikide teavitavate asutuste ja komisjoniga, et tagada vastavushindamise järjepidevus.
- (39) On oluline, et kõik teavitatud asutused täidaksid oma ülesandeid samal tasemel ning õiglase konkurentsi tingimustes ja autonoomselt. Selleks tuleks määrata kindlaks nõuded vastavushindamisasutustele, kes soovivad saada teavitatud, et osutada vastavushindamisteenuseid. Neid nõudeid tuleks jätkuvalt kohaldada teavitatud asutuse pädevuse säilitamise eeltingimusena. Autonoomia tagamiseks tuleks nõuda, et teavitatud asutus ja tema töötajad säilitaksid sõltumatuse patareide ja akude väärtusahela ettevõtjatest ja teistest ettevõtjatest, sealhulgas ettevõtjate ühendustest ning ematettevõtjatest ja tütarettevõtjatest. Teavitatud asutuselt tuleks nõuda, et ta dokumenteeriks oma sõltumatuse ja esitaks need dokumendid teavitavale asutusele.
- (40) Kui vastavushindamisasutus tõendab vastavust harmoneeritud standardites sätestatud kriteeriumidele, tuleks eeldada vastavust käesolevas määruses sätestatud vastavatele nõuetele.
- (41) Vastavushindamisasutused kasutavad tihti vastavushindamise mõne toimingute tegemiseks alltöövõtjaid või tütarettevõtjaid. Teatavaid toiminguid ja otsustusprotsesse, mis on seotud patareide ja akude vastavushindamisega ning muude teavitatud asutuse siseste toimingutega, peaks siiski tegema üksnes teavitatud asutus ise, et tagada oma sõltumatus ja autonoomsus. Selleks et tagada patareide ja akude liidu turule laskmiseks nõutav kaitse tase, on oluline, et käesoleva määrusega ette nähtud vastavushindamisse kaasatud alltöövõtjad ja tütarettevõtjad vastaksid seoses vastavushindamise ülesannete täitmisega samadele nõuetele kui teavitatud asutused.
- (42) Kuna ühe liikmesriigi teavitatud asutuste pakutavad teenused võivad olla seotud kogu liidus turul kättesaadavaks tehtavate patareide ja akudega, on asjakohane anda teistele liikmesriikidele ja komisjonile võimalus esitada teavitatud asutuse kohta vastuväiteid. Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks

komisjonile anda rakendamisolulitused, et nõuda teavitavalt asutuselt parandusmeetmete võtmist juhul, kui teavitatud asutus ei vasta või enam ei vasta käesoleva määruse nõuetele.

- (43) Vastavushindamismenetluse, sertifitseerimise ja lõppkokkuvõttes turulepääsu hõlbustamiseks ja kiirendamiseks ning patareide ja akude säästvus-, ohutus- ja mürgistusnõuete uudsuse ja keerukuse tõttu on ülioluline, et teavitatud asutustel oleks pidev juurdepääs kõigile vajalikele katseseadmetele ja katserajatistele ning et nad kohaldaksid menetlusi ettevõtjaid liigselt koormamata. Samal põhjusel ja ettevõtjate võrdse kohtlemise tagamiseks on vajalik, et teavitatud asutused kohaldaksid vastavushindamismenetlusi järjepidevalt.
- (44) Enne lõpliku otsuse tegemist selle kohta, kas patareile või akule võib anda vastavussertifikaadi, peaks ettevõtjal, kes soovib patarei või aku turule lasta, olema lubatud patareid või akut käsitlevaid dokumente üks kord täiendada.
- (45) Komisjon peaks võimaldama asjakohast koordineerimist ja koostööd teavitatud asutuste vahel.
- (46) On asjakohane panna patareide ja akude turulelaskmise või kasutuselevõtuga seotud kohustused ettevõtjatele, kelleks on valmistaja, volitatud esindaja, importija, turustaja, ekspediitorteenuse osutaja või mis tahes muu juriidiline isik, kes võtab õigusliku vastutuse seoses patareide ja akude tootmise, nende kättesaadavaks tegemise, turuleviimise või kasutuselevõtmisega.
- (47) Ettevõtjad peaksid vastutama vastavalt oma osale tarneahelas selle eest, et patareid ja akud vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele, tagamaks avalike huvide, nagu inimeste tervise, ohutuse, vara ja keskkonna kaitse kõrge tase.
- (48) Kõik tarne- ja turustamisahelas osalevad ettevõtjad peaksid võtma asjakohaseid meetmeid tagamaks, et nad teevad turul kättesaadavaks üksnes käesoleva määrusega kooskõlas olevaid patareid ja akusid. On vaja ette näha selge ja proportsionaalne kohustuste jagunemine, mis vastab iga ettevõtja osale tarne- ja turustusahelas.
- (49) Kõige sobivam vastavushindamismenetluse teostaja on valmistaja, kellel on üksikasjalikud teadmised toote projekteerimis- ja tootmisprotsessist. Seega peaks vastavushindamine jääma ainult valmistaja kohustuseks.
- (50) Valmistaja peaks esitama piisavalt üksikasjalikku teavet patarei või aku kavandatud kasutuse kohta, et võimaldada selle korrektset ja ohutut turuleviimist, kasutuselevõttu, kasutamist ja olemusringi lõpu haldamist, sealhulgas võimalikku kasutusotstarbe muutmist.
- (51) Selleks et hõlbustada teabevahetust ettevõtjate, turujärelevalveasutuste ja tarbijate vahel, peaksid ettevõtjad esitama oma kontaktandmetes peale postiaadressi ka veebisaidi aadressi.
- (52) Tuleb tagada, et kolmandatest riikidest liidu turule tulevad patareid ja akud, sealhulgas nii eraldi kui ka toodete sees imporditud patareid ja akud, oleksid vastavuses käesoleva määruse nõuetega ja eelkõige, et valmistajad oleksid nende patareide ja akude puhul kasutanud nõuetekohaseid vastavushindamismenetlusi. Seepärast tuleks sätestada, et importijad tagavad nende poolt turule lastavate ja kasutusele võetavate patareide ja akude vastavuse käesoleva määruse nõuetele ning et patareidel ja akudel olev CE-märkis ja valmistajate koostatud dokumentatsioon on riiklikele ametiasutustele kontrollimiseks kättesaadavad.

- (53) Patarei või aku turule laskmisel või kasutusele võtmisel peaks iga importija märkima patareile või akule importija nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ning postiaadressi. Erandid tuleks ette näha juhtudeks, kui patarei või aku suurus seda ei võimalda. See hõlmab juhtumeid, kui importija peaks avama pakendi, et lisada patareile või akule nimi ja aadress, või kui patarei või aku on liiga väike, et sellele kõnealune teave kinnitada.
- (54) Kuna turustaja teeb patarei või aku turul kättesaadavaks pärast seda, kui valmistaja või importija on selle turule lasknud või kasutusele võtnud, peaks turustaja tegutsema hoolikalt, tagamaks, et patarei või aku käitlemine tema poolt ei mõjuta negatiivselt selle vastavust käesoleva määruse nõuetele.
- (55) Iga importijat või turustajat, kes laseb patarei või aku turule või võtab selle kasutusele importija või turustaja enda nime või kaubamärgi all või muudab patareid või akut nii, et see võib mõjutada vastavust käesoleva määruse nõuetele või muuta juba turule lastud patarei või aku kasutusotstarvet, tuleks käsitada valmistajana ja talle peaks laienema valmistaja kohustused.
- (56) Kuna turustajad ja importijad on turuga lähedalt seotud, peaksid nad olema kaasatud riiklike ametiasutuste tehtavasse turujärelevalvesse ning nad peaksid olema valmis selles aktiivselt osalema, andes kõnealustele asutustele asjaomase patarei või akuga seotud kogu vajaliku teabe.
- (57) Patarei või aku jälgitavuse tagamine kogu tarneahelas aitab lihtsustada ja tõhustada turujärelevalvet. Tõhus jälgimissüsteem hõlbustab turujärelevalveasutuste ülesannet teha kindlaks ettevõtjad, kes on turule lasknud, turul kättesaadavaks teinud või kasutusele võtnud nõuetele mittevastavaid patareid või akusid. Seepärast tuleks ettevõtjatelt nõuda, et nad säilitaksid teavet patareide ja akudega tehtavate tehingute kohta teatava ajavahemiku jooksul.
- (58) Maavarade kaevandamine, töötlemine ja nendega kauplemine on oluline patareide ja akude tootmiseks vajalike toorainete hankimisel. Patareide ja akude valmistajad, olenemata nende positsioonist või mõjuvõimust tarnijate üle ja nende geograafilisest asukohast, ei ole kaitstud riski eest, et nad avaldavad mineraalide tarneahelas kahjulikku mõju. Mõne tooraine puhul on üle poole ülemaailmsest toodangust ette nähtud kasutamiseks patareides ja akudes. Näiteks kasutatakse üle 50 % ülemaailmsest koobaltinõudlusest ja üle 60 % maailma liitiumist patareide ja akude tootmiseks. Ligikaudu 8 % ülemaailmsest loodusliku grafiidi toodangust ja 6 % ülemaailmsest niklitoodangust kulub patareide ja akude tootmiseks.
- (59) Neid materjale tarnivad vaid vähesed riigid ning mõnel juhul võivad leebed valitsemisstandardid teravdada keskkonna- ja sotsiaalseid probleeme. Nii koobalti kui ka nikli kaevandamine ja rafineerimine on seotud paljude sotsiaalsete ja keskkonnaküsimustega, sealhulgas võimalike keskkonnoahtude ja inimeste tervisega. Kuigi loodusliku grafiidiga seotud sotsiaalne ja keskkonnamõju on väiksem, on selle kaevandamisel suur osa käsitööstuslikel ja väikesemahulistel toimingutel, mis tehakse enamasti mitteametlikult ning võivad avaldada tõsist mõju tervisele ja keskkonnale, sealhulgas kaevanduste korralise sulgemata ja parandamata jätmise tõttu, mille tulemuseks on ökosüsteemide ja pinnase hävimine. Liitiumi kasutamise eeldatav suurenemine patareide ja akude tootmisel avaldab tõenäoliselt lisasurvet kaevandamis- ja rafineerimistoimingutele, mistõttu tuleks liitium lisada tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse kohaldamisalasse. Eeldatav patareide ja akude nõudluse ülisuur kasv liidus ei tohiks kaasa aidata kõnesolevate keskkonna- ja sotsiaalsete riskide suurenemisele.

- (60) Mõned asjaomased toorained, nagu koobalt, liitium ja looduslik grafiit, on ELis tunnustatud kriitilise tähtsusega tooraineteks¹⁷ ning nende säästev hankimine on vajalik selleks, et ELi patareide ja akude ökosüsteem toimiks nõuetekohaselt.
- (61) Patareide ja akude tarneahelas osalejad on juba teinud vabatahtlikke jõupingutusi, et soodustada säästvate hanketavade järgimist, sealhulgas vastutustundliku kaevandamise tagamise algatus IRMA (Initiative for Responsible Mining Assurance), mineraalide vastutustundliku hankimise algatus RMI (Responsible Minerals Initiative) ja koobaltitööstuse vastutustundliku hindamise raamistik CIRAF (Cobalt Industry Responsible Assessment Framework). Vabatahtlikud jõupingutused hoolsuskohustuse süsteemide loomiseks ei pruugi siiski tagada, et kõik ettevõtjad, kes lasevad liidu turule patareid ja akusid, järgivad samu miinimumnõudeid.
- (62) Liidus kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/821 teatavate mineraalide ja metallidega seotud hoolsuskohustuse üldnõuded¹⁸. Kõnealuselises määruses ei käsitleta aga patareide ja akude tootmiseks kasutatavaid mineraale ja materjale.
- (63) Võttes arvesse patareide ja akude nõudluse eeldatavat hüppelist kasvu ELis, peaks patarei või aku ELi turule laskev ettevõtja kehtestama tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse põhimõtted. Seepärast tuleks sätestada nõuded, et käsitleda patareide ja akude tootmiseks kasutatavate teatavate toorainete kaevandamise, töötlemise ja kauplemisega kaasnevat sotsiaalseid ja keskkonnariske.
- (64) Riskipõhise hoolsuskohustuse põhimõtete kehtestamisel tuleks aluseks võtta rahvusvaheliselt tunnustatud hoolsuskohustuse põhimõtted, mis sisalduvad ÜRO algatuse Global Compact kümnes põhimõttes,¹⁹ toodete sotsiaalse olulusringi hindamise suunised,²⁰ ILO kolmepoolne deklaratsioon hargmaiste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta²¹ ning OECD hoolsuskohustuse suunised vastutustundliku ettevõtluse kohta,²² mis kajastavad valitsuste ja sidusrühmade ühist arusaama, ning need peaksid olema kohandatud iga ettevõtja konkreetsele kontekstile ja olukorrale. Seoses patareide ja akude tootmiseks kasutatavate maavarade kaevandamise, töötlemise ja nendega kauplemisega, kajastavad konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevad OECD hoolsuskohustuse suunised²³ (edaspidi „OECD hoolsuskohustuse suunised“) valitsuste

¹⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kriitilise tähtsusega toorainetega seotud vastupanuvõime: teekond suurema julgeoleku ja kestlikkuse poole“ (COM(2020) 474 final).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2017. aasta määrus (EL) 2017/821, millega kehtestatakse konflikti- ja riskipiirkondadest pärit tina, tantaali, volframi ja nende maakide ning kulla liidu importijatele tarneahelaga seotud hoolsuskohustus (ELT L 130, 19.5.2017, lk 1).

¹⁹ ÜRO algatuse Global Compact kümme põhimõtet, kättesaadav aadressil <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>.

²⁰ UNEPi suunised toodete sotsiaalse olulusringi hindamiseks, kättesaadav aadressil <https://www.lifecycleinitiative.org/wp-content/uploads/2012/12/2009%20-%20Guidelines%20for%20sLCA%20-%20EN.pdf>

²¹ Kolmepoolne deklaratsioon hargmaiste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta, kättesaadav aadressil https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---emp_ent/---multi/documents/publication/wcms_094386.pdf.

²² OECD (2018), OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct (OECD hoolsuskohustuse suunised vastutustundliku ettevõtluse kohta), kättesaadav aadressil <http://mneguidelines.oecd.org/OECD-Due-Diligence-Guidance-for-Responsible-Business-Conduct.pdf>.

²³ OECD (2016), OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas (konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide

ja sidusrühmade pikaajalisi jõupingutusi heade tavade kehtestamiseks selles valdkonnas.

- (65) Vastavalt OECD hoolsuskohustuse suunistele²⁴ on hoolsuskohustuse täitmine pidev, ennetav ja reageeriv protsess, mis võimaldab ettevõtjatel tagada, et nad austavad inimõigusi ega soodusta konflikte²⁵. Riskipõhine hoolsuskohustus tähendab meetmeid, mida ettevõtjad peaksid võtma tegelike või võimalike riskide väljaselgitamiseks ja maandamiseks, et vältida või leevendada kahjulikku mõju, mis on seotud nende tegevuse või hankeotsustega. Ettevõtja saab hinnata oma tegevusest ja suhetest tulenevat riski ning võtta riskimaandamismeetmeid kooskõlas siseriiklikus ja rahvusvahelises õiguses sätestatud asjakohaste normidega, rahvusvaheliste organisatsioonide soovitud vastutustundliku äritegevuse kohta, valitsuse toetatavate vahenditega, erasektori vabatahtlike algatustega ning ettevõtja sisepoliitika ja -süsteemidega. See lähenemisviis aitab ka kohandada hoolsuskohustuse ulatust vastavalt ettevõtja tegevuse ulatusele või suhetele tarneahelas.
- (66) Tuleks vastu võtta kohustuslikud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse põhimõtted või neid muuta ning need peaksid käsitlema vähemalt kõige levinumaid sotsiaalse ja keskkonnariski kategooriaid. Need peaksid hõlmama ühelt poolt praegust ja prognoositavat mõju ühiskondlikule elule, eelkõige inimõigustele, inimeste tervisele ja ohutusele, samuti töötervishoiule ja tööohutusele ning töötajate õigustele, ning teiselt poolt keskkonnale, eelkõige veekasutusele, mullakaitsele, õhusaastele ja elurikkusele, sealhulgas kogukonnaelule.
- (67) Sotsiaalse riski kategooriate puhul tuleks hoolsuskohustuse põhimõtetes käsitleda patareide ja akude tarneahela riske seoses inimõiguste kaitsega, sealhulgas inimeste tervise, laste kaitse ja soolise võrdõiguslikkusega, kooskõlas rahvusvahelise inimõigustealase õigusega²⁶. Hoolsuskohustuse põhimõtted peaksid hõlmama teavet selle kohta, kuidas ettevõtja on aidanud kaasa inimõiguste rikkumiste ärahoidmisele, ning millised vahendid on ettevõtja äristruktuuris kasutusel korruptsiooni ja altkäemaksu vastu võitlemiseks. Hoolsuskohustuse põhimõtted peaksid tagama ka ILO kolmepoolse deklaratsiooni I lisas loetletud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikonventsioonide²⁷ eeskirjade nõuetekohase rakendamise.

vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevad OECD hoolsuskohustuse suunised), kolmas väljaanne, OECD Publishing, Pariis, <https://doi.org/10.1787/9789264252479-en>.

²⁴ OECD hoolsuskohustuse suunised, lk 15.

²⁵ OECD (2011), OECD Guidelines for Multinational Enterprises (OECD suunised hargmaistele ettevõtjatele), OECD, Pariis; OECD (2006), OECD Risk Awareness Tool for Multinational Enterprises in Weak Governance Zones (riskiteadvustamisvahend nõrga valitsemistavaga riikides tegutsevatele hargmaistele ettevõtjatele), OECD, Pariis, ning „Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the United Nations “Protect, Respect and Remedy” Framework“ (Äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted: ÜRO raamistiku „kaitse, austus ja leevendamine“ rakendamine), ÜRO peasekretäri eriesindaja inimõiguste, hargmaiste ettevõtjate ja muude ettevõtjate küsimustes John Ruggie raport A/HRC/17/31, 21. märts 2011.

²⁶ Sealhulgas inimõiguste ülddeklaratsioon, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvaheline pakt, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt, konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, lapse õiguste konventsioon ja puuetega inimeste õiguste konventsioon.

²⁷ Kaheksa põhikonventsiooni on: 1) ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse konventsioon, 1948 (nr 87); 2) organiseerumisõiguse ja kollektiivlääbirääkimiste konventsioon, 1949 (nr 98); 3) sunniviisilise töö konventsioon, 1930 (nr 29) (ja selle 2014. aasta protokoll); 4) sunniviisilise töö kaotamise konventsioon, 1957 (nr 105); 5) vanuse alammäära konventsioon, 1973 (nr 138); 6) lapsele

- (68) Keskkonnariski kategooriate puhul tuleks hoolsuskohustuse põhimõtetes käsitleda patareide ja akude tarneahela riske seoses looduskeskkonna ja elurikkuse kaitsega kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooniga,²⁸ mis hõlmab ka kohalike kogukondade huvidega arvestamist ning nende kogukondade kaitset ja arengut.
- (69) Tarneahelaga seotud hoolsuskohustused, mis puudutavad patareide ja akude tootmises kasutatavate toorainetega seotud sotsiaalsete ja keskkonnariskide väljaselgitamist ja maandamist, peaksid aitama rakendada ÜRO keskkonnaprogrammi resolutsiooni 19 maavarade majandamise kohta, milles tunnistatakse kaevandussektori olulist panust kestliku arengu tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärkide saavutamisse.
- (70) Muid ELi õigusakte, millega kehtestatakse tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse nõuded, tuleks kohaldada niivõrd, kui võrd käesolevas määruses puuduvad sama eesmärgi, laadi ja mõjuga erisätted, mida saaks kohandada tulevase seadusandlikke muudatusi arvesse võttes.
- (71) Selleks et võtta arvesse patareide ja akude väärtusahela arengut, sealhulgas muutusi asjakohaste keskkonna- ja sotsiaalsete riskide ulatuses ja laadis, samuti tehnika ja teaduse arengut patareide ja akude ning akukeemia valdkonnas, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta toorainete ja riskikategooriate loetelu ning tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse nõudeid.
- (72) Jäätmeäitluse ühtlustatud eeskirjad on vajalikud tagamaks, et tootjate ja teiste ettevõtjate suhtes kohaldatakse patareide ja akudega seotud laiendatud tootjavastutuse rakendamisel kõigis liikmesriikides samu eeskirju. Materjalide taaskasutamise kõrge taseme saavutamiseks on vaja maksimeerida patareijäätmete liigiti kogumist ja tagada, et kõik kogutud patareid võetakse ringlusse selliste protsesside kaudu, millega saavutatakse ühised minimaalsed ringlussevõtu määrad. Direktiivi 2006/66/EÜ hindamisel leiti ühe puudusena, et selle sätted ei ole piisavalt üksikasjalikud, mis põhjustab ebahühtlast rakendamist ja märkimisväärseid takistusi ringlussevõtuturgude toimimisele ning ringlussevõtu tasemete mitteoptimaalsust. Seetõttu tuleks üksikasjalikumate ja ühtlustatud eeskirjadega vältida patarei- ja akujäätmete kogumise, töötlemise ja ringlussevõtu turu moonutusi, tagada nõuete ühtlane rakendamine kogu liidus, ettevõtjate osutatavate jäätmeäitlusteenuste kvaliteedi edasine ühtlustamine ja teiseste toorainete turgude toetamine.
- (73) Käesolev määrus tugineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/98/EÜ²⁹ sätestatud jäätmeäitlusteeskirjadele ja üldpõhimõtetele, mida tuleks kohandada, et võtta arvesse patareide ja akudega seotud eritingimusi. Selleks et patarei- ja akujäätmete kogumist saaks korraldada kõige tõhusamal viisil, on oluline, et seda tehtaks tihedas seoses kohaga, kus patareisid ja akusid liikmesriigis müüakse, ja lõppkasutaja lähedal. Samuti võib patarei- ja akujäätmeid koguda koos nii elektri- ja elektroonikaseadmete romude kui ka romuäidukitega, tehes seda riiklike kogumissüsteemide kaudu, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi

sobimatu töö konventsioon, 1999 (nr 182); 7) võrdse töötasu konventsioon, 1951 (nr 100); 8) diskrimineerimisevastane (tööhõives ja töökohtadel) konventsioon, 1958 (nr 111).

²⁸ Nagu on sätestatud bioloogilise mitmekesisuse konventsioonis, mis on kättesaadav aadressil <https://www.cbd.int/convention/text/>, ja eelkõige otsuses COP VIII/28 „Voluntary guidelines on Biodiversity-Inclusive impact assessment“ (vabatahtlikud suunised elurikkusega seotud küsimuste arvessevõtmiseks mõju hindamisel), kättesaadav aadressil <https://www.cbd.int/decision/cop/?id=11042>.

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnustatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

2012/19/EL³⁰ ja direktiivi 2000/53/EÜ alusel. Kuigi käesoleva määrusega kehtestatakse patareisid ja akusid käsitlevad erieeskirjad, on vaja sidusat ja täiendavat lähenemisviisi, mis tugineb olemasolevatele jäätmekäitlusstruktuuridele ja ühtlustab neid veelgi. Sellest tulenevalt ja selleks, et jäätmekäitlusega seotud laiendatud tootjavastutust tõhusalt ellu rakendada, tuleks sätestada kohustused selle liikmesriigi suhtes, kus patareid ja akud esimest korda turul kättesaadavaks tehakse.

- (74) Selleks et jälgida, kas tootjad täidavad oma kohustust tagada liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks tehtud patareide ja akude jäätmekäitlus, peab iga liikmesriigi pädev asutus looma registri ja seda haldama. Tootjad peaksid olema kohustatud registreerima, et esitada vajalik teave, mis võimaldaks pädevatel asutustel jälgida, et tootjad täidaksid oma kohustusi. Registreerimisnõudeid tuleks kogu liidus lihtsustada. Selleks et tagada kogu liidus ühtlustatud vormi abil ühetaolised tingimused registreeringu taotlemisele ja esitatavale teabele, tuleks komisjonile anda rakendamisolulused.
- (75) Pidades silmas põhimõtet, et saastaja maksab, on asjakohane panna akude oleluringi lõpu haldamise kohustused tootjatele, kelleks on iga valmistaja, importija või turustaja, kes olenemata kasutatavast müügiviisist, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL³¹ artikli 2 punktis 7 määratletud kauglepingud, tarnib oma kutsetegevuse käigus patarei või aku esimest korda liikmesriigi territooriumil turustamiseks või kasutamiseks, sealhulgas juhul, kui see on paigaldatud seadmesse või sõidukitesse.
- (76) Tootjatel peaks olema laiendatud tootjavastutus oma patareide ja akude käitlemise eest nende oleluringi lõpus. Sellest tulenevalt peaksid nad rahastama kulusid, mis on seotud kõigi kogutud patareide ja akude kogumise, töötlemise ja ringlussevõtiga, patarei- ja akujäätmeid käsitleva aruandlusega ning lõppkasutajatele ja jäätmekäitlejatele patareisid ja akusid käsitleva teabe esitamisega ning patarei- ja akujäätmete asjakohase korduskasutamise ja käitlemisega. Laiendatud tootjavastutusega seotud kohustusi tuleks kohaldada kõikide tarneviiside, sealhulgas kaugmüügi suhtes. Tootjatel peaks olema võimalik täita neid kohustusi ühiselt tootjavastutusorganisatsioonide kaudu, kes võtavad nende nimel vastutuse. Tootjatel või tootjavastutusorganisatsioonidel peaks olema luba ja nad peaksid dokumenteerima, et neil on rahalised vahendid laiendatud tootjavastutusega kaasnevate kulude katmiseks. Kui see on vajalik siseturu moonutuste vältimiseks ja selleks, et tagada ühetaolised tingimused tootjate poolt tootjavastutusorganisatsioonidele tehtavate maksete kohandamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisolulused.
- (77) Käesoleva määrusega tuleks reguleerida laiendatud tootjavastutust patareide ja akude puhul ammendavalt ning seega ei tuleks patareide ja akude suhtes kohaldada direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud laiendatud tootjavastutuse süsteeme käsitlevaid eeskirju.
- (78) Selleks et tagada patareide ja akude tarneahelates kvaliteetne ringlussevõtt, edendada kvaliteetsete teiste toorainete kasutuselevõttu ja kaitsta keskkonda, peaks reeglits

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 197, 24.7.2012, lk 38).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

olema patarei- ja akujäätmete kogumise ja ringlussevõu kõrge tase. Patarei- ja akujäätmete kogumine on ülioluline samm patareides ja akudes sisalduvate väärtuslike materjalide ahela sulgemiseks ringlussevõtu kaudu ning patareide ja akude väärtusahela hoidmiseks liidus, hõlbustades seega juurdepääsu taaskasutusse võetud materjalidele, mida saab edaspidi kasutada uute toodete valmistamisel.

- (79) Kõikide patareide ja akude tootjad peaksid vastutama patarei- ja akujäätmete liigiti kogumise rahastamise ja korraldamise eest. Selleks peaksid nad looma kogumisvõrgustiku, mis hõlmab kogu liikmesriikide territooriumi, on lõppkasutajale lähedal ja ei keskendu üksnes sellistele piirkondadele ning patareidele ja akudele, mille puhul kogumine on kasulik. Kogumisvõrgustik peaks hõlmama kõiki turustajaid, tegevusluba omavaid elektri- ja elektroonikaseadmete romude ning romusõidukite töötluskohti, jäätmejaamu ja muid osalejaid, kes tegutsevad omal algatusel, näiteks ametiasutusi ja koole. Kogumisvõrgustiku ja teavituskampaaniate tõhususe kontrollimiseks ja parandamiseks tuleks teha vähemalt NUTS 2 tasandil³² korrapäraseid segaolmejäätmete ning kogutud elektri- ja elektroonikaseadmete romude koostise uuringuid, et määrata kindlaks neis sisalduvate kantavate patareide ja akude jäätmete kogus.
- (80) Patareid ja akusid võib koguda koos elektri- ja elektroonikaseadmete romudega direktiivi 2012/19/EL alusel loodud riiklike kogumissüsteemide kaudu ning koos romusõidukitega kooskõlas direktiiviga 2000/53/EÜ. Sellisel juhul tuleks patareid ja akud kohustusliku minimaalse töötlemisnõudena kogutud seadmeromudest ja romusõidukitest eemaldada. Pärast patareide ja akude eemaldamist tuleks nende suhtes kohaldada käesoleva määruse nõudeid, eelkõige tuleks neid võtta arvesse kõnealuse patarei- või akutüübi kogumiseesmärgi saavutamisel ning nende suhtes tuleks kohaldada käesolevas määruuses sätestatud töötlemis- ja ringlussevõtnõudeid.
- (81) Võttes arvesse keskkonnamõju ja materjalide kadu, mis tuleneb sellest, et patarei- ja akujäätmeid ei koguta liigiti ega seega töödelda keskkonnanahhlikult, tuleks direktiiviga 2006/66/EÜ juba kehtestatud kantavate patareide ja akude kogumise sihtarvu jätkuvalt kohaldada ning seda tuleks järk-järgult suurendada. Käesoleva määruse kohaselt kuuluvad kantavate patareide ja akude hulka ka kergtranspordivahendite akud. Kuna seda tüüpi akude müügi praegune kasv raskendab turule lastud ja olelusringi lõpus kogutud koguste arvutamist, tuleks need kantavad akud jätta kantavate patareide ja akude praegusest kogumise määrust välja. See väljajätmine tuleb üle vaadata koos kantavate patareide ja akude jäätmete kogumise eesmärgiga, mis võib hõlmata ka muudatusi kantavate patareide ja akude kogumise määra arvutamise meetodikas. Komisjon koostab nende ülevaatuste toetamiseks aruande.
- (82) Kantavate patareide ja akude kogumise määra tuleks jätkuvalt arvutada eelnevate aastate keskmise aastase müügi alusel, et eesmärgid oleksid proportsionaalsed patareide ja akude tarbimise tasemega liikmesriigis. Selleks et kajastada kõige paremini muutusi kantavate patareide ja akude kategooria koosseisus, patareide ja akude kasutusajas ning nende tarbimise harjumustes, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte kantavate patareide ja akude kogumise määra arvutamise ja kontrollimise meetodika muutmiseks.

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

- (83) Kõiki mootorsõidukiakusid, tööstuslikke patareisid ja akusid ning elektrisõidukiakusid tuleks koguda ning sel eesmärgil tuleks selliste akude tootjatelt nõuda, et nad võtaksid lõppkasutajatelt tasuta vastu ja tagasi kõik mootorsõidukiakud, tööstuslikud patareid ja akud ning elektrisõidukiakud. Kõigile mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete kogumises osalejatele tuleks kehtestada üksikasjalikud aruandluskohustused.
- (84) Arvestades direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 4 sätestatud jäätmehierarhiat, milles seatakse esikohale jäätmetekke vältimine, korduskasutamiseks ettevalmistamine ja ringlussevõtt, ning kooskõlas direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõikega 4 ja direktiivi 1999/31/EÜ³³ artikli 5 lõike 3 punktiga f, ei tohiks kogutud patareisid ja akusid põletada ega prügilasse ladestada.
- (85) Kõik loa saanud käitluskohad, mis tegelevad patareide ja akude töötlemise ja ringlussevõttuga, peaksid vastama miinimumnõuetele, et vältida negatiivset mõju keskkonnale ja inimeste tervisele ning võimaldada patareides ja akudes sisalduvate materjalide ulatuslikku taaskasutamist. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/75/EL³⁴ reguleeritakse mitmeid tööstustegevusi, mis on seotud patarei- ja akujäätmete töötlemise ja ringlussevõttuga ning millega tagatakse konkreetsed loanõuded ja parimat võimalikku tehnikat arvestavad kontrollid. Kui direktiiv 2010/75/EÜ ei hõlma patareide ja akude töötlemise ja ringlussevõttuga seotud tööstustegevust, peaksid ettevõtjad igal juhul olema kohustatud kohaldama kõnealuse direktiivi artikli 3 punktis 10 määratletud parimat võimalikku tehnikat ja käesolevas määruses sätestatud erinõudeid. Komisjon peaks vajaduse korral kohandama patareide ja akude töötlemist ja ringlussevõttu käsitlevaid nõudeid, võttes arvesse teaduse ja tehnika arengut ning uusi jäätmekäitlustehnoloogiasid. Seepärast peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte nimetatud nõuete muutmiseks.
- (86) Tuleks kehtestada ringlussevõttuprotsesside tõhususe ja materjalide taaskasutusse võtmise eesmärgid, et tagada kvaliteetsete taaskasutusse võetud materjalide tootmine patarei- ja akutööstuse jaoks, tagades samal ajal selged ja ühised eeskirjad ringlussevõtjatele ning vältides konkurentsimoonutusi või muid takistusi patarei- ja akujäätmetest saadud teiseste toorainete siseturu sujuvale toimimisele. Plii-, nikkelkaadmium- ja liitiumakudele tuleks kehtestada taaskasutusse võetud materjalide üldkogust mõõtvad ringlussevõtu määrad ning samuti tuleks kehtestada eesmärgid taaskasutusse võetud koobalti-, plii-, liitiumi- ja niklimaterjalide jaoks, et saavutada materjalide taaskasutamise kõrge tase kogu liidus. Jätkuvalt tuleks kohaldada komisjoni määruses (EL) nr 493/2012³⁵ sätestatud eeskirju ringlussevõtu määrade arvutamise ja aruandluse kohta. Selleks et tagada ühetaolised tingimused ringlussevõtu määrade ning materjalide taaskasutamise arvutamiseks ja kontrollimiseks patareide ja akude ringlussevõtu protsessides, tuleks komisjonile anda rakendamisolitused selliste eeskirjade kehtestamiseks. Komisjon peaks vaatama läbi ka komisjoni määruse (EL) nr 493/2012, et võtta nõuetekohaselt arvesse tehnoloogia arengut ja tööstuse taaskasutamisprotsessides toimunud muutusi, laiendada nende kohaldamisala

³³ Nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiiv 1999/31/EÜ prügilate kohta (EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1).

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

³⁵ Komisjoni 11. juuni 2012. aasta määrus (EL) nr 493/2012, millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/66/EÜ patarei- ja akujäätmete ringlussevõtu protsessi ringlussevõtu määrade arvutamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 151, 12.6.2012, lk 9).

olemasolevatele ja uutele eesmärkidele ning pakkuda vahendeid vahetoodete kirjeldamiseks. Töötlemis- ja ringlussevõtukohti tuleks julgustada võtma kasutusele sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteemid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1221/2009³⁶.

- (87) Töötlemine ja ringlussevõtt väljaspool asjaomast liikmesriiki või väljaspool liitu peaks olema võimalik ainult juhul, kui patarei- ja akujäätmete vedu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1013/2006³⁷ ja komisjoni määrusega (EÜ) nr 1418/2007³⁸ ning kui töötlemine ja ringlussevõtt vastavad nõuetele, mida kohaldatakse seda liiki jäätmete suhtes vastavalt nende klassifikatsioonile komisjoni otsuses 2000/532/EÜ³⁹, nagu seda on muudetud. Kõnealune muudetud otsus tuleks läbi vaadata, et võtta arvesse kõiki patarei- ja akukeemiaid. Kui töötlemine või ringlussevõtt toimub väljaspool liitu, peaks selleks, et seda saaks arvesse võtta ringlussevõtu määrade ja eesmärkide saavutamisel, olema ettevõtjal, kelle nimel töötlemine või ringlussevõtt toimub, kohustus esitada selle kohta aruanne asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele ja tõendada, et töötlemine toimub tingimustel, mis on samaväärsed käesoleva määruse kohaste tingimustega. Et sätestada nõuded, mille põhjal käsitatakse sellist töötlemist samaväärsena, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada üksikasjalikud eeskirjad, mis sisaldavad samaväärsete tingimuste hindamise kriteeriume.
- (88) Tööstuslikke patareisid ja akusid ning elektrisõidukiakusid, mis ei sobi enam algseks otstarbeks, milleks need toodeti, võib kasutada muul otstarbel paiksete energiasalvestusakudena. Tekkimas on kasutatud tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude taaskasutusturg ning seega tuleks jäätmehierarhia praktilise kohaldamise huvides määratleda erieeskirjad, et võimaldada vastutustundlikku kasutatud patareide ja akude kasutusotstarbe muutmist, võttes samal ajal arvesse ettevaatuspõhimõtet ja tagades lõppkasutajatele kasutamise ohutuse. Iga kasutatud patarei ja aku puhul tuleks hinnata selle seisukorda ja olemasolevat mahutavust, et teha kindlaks, kas see sobib kasutamiseks algsest erineval otstarbel. Selleks et tagada ühetaolised tingimused akude seisukorra hindamist käsitlevate sätete rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamislõpud.
- (89) Tootjad ja turustajad peaksid aktiivselt osalema lõppkasutajate teavitamises sellest, et patareisid ja akusid tuleks koguda eraldi, et kogumissüsteemid on kättesaadavad ja et lõppkasutajatel on oluline roll patarei- ja akujäätmete keskkonna seisukohast optimaalse käitlemise tagamisel. Teabe avaldamisel kõikidele lõppkasutajatele ning patareisid ja akusid käsitlevas aruandluses tuleks kasutada nüüdisaegset

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1).

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1).

³⁸ Komisjoni 29. novembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1418/2007, milles käsitletakse teatavate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 III ja IIIA lisas loetletud jäätmete väljavedu taaskasutamise eesmärgil teatavatesse riikidesse, mille suhtes ei kohaldata OECD otsust jäätmete riikidevahelise vee kontrolli kohta (ELT L 316, 4.12.2007, lk 6).

³⁹ Komisjoni 3. mai 2000. aasta otsus 2000/532/EÜ, millega asendatakse otsus 94/3/EÜ (millega kehtestatakse jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 75/442/EMÜ artikli 1 punkti a kohaselt jäätmete nimistu) ja nõukogu otsus 94/904/EÜ (millega kehtestatakse ohtlike jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 91/689/EMÜ artikli 1 lõike 4 kohaselt ohtlike jäätmete nimistu) (ELT L 226, 6.9.2000, lk 3).

infotehnoloogiat. Teave tuleks esitada kas klassikaliste vahendite, näiteks väli-, plakati- ja sotsiaalmeediakampaaniate kaudu või uuenduslikumate vahendite abil, näiteks patareile või akule kantud ruutkoodiga elektrooniline juurdepääs veebisaitidele.

- (90) Selleks et oleks võimalik kontrollida patareide ja akude kogumise ja töötlemisega seotud kohustuste täitmist ja tõhusust, on vaja, et asjaomased ettevõtjad annaksid aru pädevatele asutustele. Patareide ja akude tootjad ja muud jäätmekäitlejad, kes koguvad patareisid ja akusid, peaksid vajaduse korral esitama iga kalendriaasta kohta andmed müüdüd patareide ja akude ning kogutud patarei- ja akujäätmete kohta. Töötlemise ja ringlussevõttuga seotud aruandluskohustus peaks lasuma vastavalt jäätmekäitlejatel ja ringlussevõtjatel.
- (91) Liikmesriigid peaksid esitama komisjonile iga kalendriaasta kohta teabe nende territooriumil tarnitud patareide ja akude koguse ning kogutud patarei- ja akujäätmete koguse kohta nende tüüpide ja keemia kaupa. Kantavate patareide ja akude puhul tuleks andmed kergtranspordivahenditest pärit akujäätmete kohta esitada eraldi, kuna on vaja koguda andmeid kogumise eesmärgi kohandamiseks, võttes arvesse selliste akude turuosa ning nende eriotstarvet ja omadusi. See teave tuleks esitada elektrooniliselt ja sellele tuleks lisada kvaliteedikontrolli aruanne. Selleks et tagada ühetaolised tingimused kõnealuste andmete ja teabe esitamiseks komisjonile ning kontrollimeetodite jaoks, tuleks komisjonile anda rakendamislõpud.
- (92) Liikmesriigid peaksid iga kalendriaasta kohta esitama komisjonile aruande ringlussevõtu määrade ja taaskasutusse võetud materjalide määrade kohta, võttes arvesse ringlussevõtu protsessi kõiki etappe ja väljundfraktsioone.
- (93) Selleks et suurendada läbipaistvust tarne- ja väärtusahelates kõigi sidusrühmade jaoks, on vaja ette näha elektrooniline süsteem, mis maksimeerib teabevahetust, võimaldab akude tuvastamist ja jälgimist, annab teavet nende tootmisprotsesside CO₂-mahukuse ja kasutatud materjalide päritolu kohta, nende koostise kohta, sealhulgas toorainete ja ohtlike kemikaalide kohta, remondi-, kasutusotstarbe muutmise ja demonteerimistoimingute ja -võimaluste kohta ning töötlemis-, ringlussevõtu- ja taaskasutamispotsesside kohta, mida võidakse aku olelusringi lõpus kasutada. Kõnealune elektrooniline süsteem tuleks luua etapiviisiliselt, nii et prototüüpsüsteem tehakse asjaomastele ettevõtjatele ja liikmesriikide ametiasutustele kättesaadavaks vähemalt üks aasta enne selliste rakendusmeetmete lõplikku vormistamist, millega määratakse kindlaks süsteemi lõplikud omadused ja andmete juurdepääsu põhimõtted, et võimaldada nende osalust ja nõuete õigeaegset järgimist. Andmete juurdepääsu poliitika peaks võtma arvesse asjakohaseid põhimõtteid, mis on sätestatud ELi õigusaktides, sealhulgas komisjoni ettepanekus võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa andmehalduse kohta (andmehalduse akt).⁴⁰ Et tagada akusid käsitleva teabe vahetamise elektroonilise süsteemi rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamislõpud.
- (94) Kasutusele tuleks võtta akupass, mis võimaldab ettevõtjatel tõhusamalt koguda ja taaskasutada teavet ja andmeid kõigi üksikute turule lastud akude kohta ning teha oma planeerimistegevuses teadlikumaid valikuid. Et tagada akupassi rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamislõpud.

⁴⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020PC0767&from=DA>

- (95) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/1020⁴¹ on sätestatud turujärelevalve ja liidu turule tulevate toodetekkrolli eeskirjad. Et tagada kaupade vabast liikumisest kasu saavate toodete vastavus nõuetele, mis tagavad avalike huvide, nagu inimeste tervise, ohutuse, vara ja keskkonna kaitse kõrge taseme, tuleks kõnealust määrust kohaldada käesoleva määrusega hõlmatud patareide ja akude suhtes. Seepärast tuleks määrust (EL) 2019/1020 vastavalt muuta.
- (96) Patareid ja akud tuleks turule lasta üksnes juhul, kui need nõuetekohase säilitamise ja ettenähtud otstarbel kasutamise korral või põhjendatult eeldatavate kasutustingimuste kohaselt ei kujuta endast riski inimeste tervisele, ohutusele, varale ega keskkonnale, st kui selline kasutus võib tuleneda inimeste seaduskuulekast ja kergesti prognoositavast käitumisest.
- (97) Tuleks ette näha kord, mille kohaselt huvitatud isikuid teavitatakse meetmetest, mida kavatsetakse võtta seoses patareide ja akudega, mis kujutavad endast riski inimeste tervisele, ohutusele, varale või keskkonnale. See peaks võimaldama ka liikmesriikide turujärelevalveasutustel koostöös asjaomaste ettevõtjatega selliste patareide ja akude suhtes varakult meetmeid võtta. Et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamislolitused võtta vastu õigusakte, millega tehakse kindlaks, kas liikmesriikide võetud meetmed seoses nõuetele mittevastavate patareide ja akudega on põhjendatud või mitte.
- (98) Turujärelevalveasutustel peaks olema õigus nõuda ettevõtjatelt parandusmeetmete võtmist, kui leitakse, et patarei või aku ei vasta käesoleva määruse nõuetele või ettevõtja rikub eeskirju, mis käsitlevad patarei või aku turule laskmist või turul kättesaadavaks tegemist, säästvust, ohutust ja märgistamist või tarneahelaga seotud hoolsuskohustust.
- (99) Riigihanked on oluline sektor, millega vähendada inimtegevuse mõju keskkonnale ja stimuleerida turu üleminekut säästvamatele toodetele. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/24/EL⁴² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/25/EL⁴³ määratletud avaliku sektori hankijad ning direktiivis 2014/25/EL määratletud võrgustiku sektori hankijad peaksid võtma patareide ja akude või patareisid ja akusid sisaldavate toodete hankimisel arvesse keskkonnamõju, et edendada ja stimuleerida puhta ja energiatõhusa liikuvuse ja energia salvestamise turgu ning aidata seeläbi kaasa liidu keskkonna-, kliima- ja energiapoliitika eesmärkide saavutamisele.
- (100) Valitsuste, tööstusliitude ja huvitatud organisatsioonide ühenduste välja töötatud hoolsuskohustuse süsteemide samaväärsuse kindlakstegemiseks tuleks komisjonile anda rakendamislolitused. Et tagada toorainete loetelu ning nendega seotud sotsiaalsete ja keskkonnariskide ajakohastamine ning kooskõla konfliktimineraalide määruse ja OECD hoolsuskohustuse suunistega ettevõtjate kohustuste osas, tuleks komisjonile anda rakendamislolitused.

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

- (101) Et tagada tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemide komisjoni poolse tunnustamise rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised.
- (102) Käesoleva määruse alusel delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel on eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid korraldataks kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁴⁴ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige, selleks et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (103) Komisjonile käesoleva määrusega antud rakendamisolulisi, mis ei ole seotud selle kindlakstegemisega, kas liikmesriikide poolt nõuetele mittevastavate patareide ja akude suhtes võetud meetmed on põhjendatud või mitte, tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁴⁵.
- (104) Olukordades, kus komisjon on veendunud, et teavitatud asutus ei täida või enam ei täida teavitamise aluseks olevaid nõudeid, tuleks rakendusakti, milles nõutakse teavitavalt asutuselt vajalike parandusmeetmete võtmist, sealhulgas vajaduse korral teavituse tühistamist, vastuvõtmiseks kasutada nõuandemenetlust.
- (105) Komisjon peaks võtma viivitamata vastu kohaldatavad rakendusaktid, millega määratakse kindlaks, kas nõuetele vastava ohtliku patarei või aku suhtes võetud riiklik meede on põhjendatud või mitte, kui see on vajalik nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud inimeste tervise, ohutuse, vara või keskkonna kaitsega.
- (106) Liikmesriigid peaksid kehtestama käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja tagama nende rakendamise. Kehtestatud karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (107) Pidades silmas vajadust tagada keskkonnakaitse kõrge tase ja võtta arvesse teaduslikel faktidel põhinevaid uusi arengusuundi, peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis käsitleb käesoleva määruse rakendamist ning selle mõju keskkonnale ja siseturu toimimisele. Komisjon peaks oma aruandes hindama säästvuse, ohutuse, märgistamise ja teabega seotud kriteeriume käsitlevaid sätteid, patarei- ja akujäätmete käitlemise meetmeid ning tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse nõudeid. Vajaduse korral tuleks aruandele lisada ettepanek käesoleva määruse asjakohaste sätete muutmiseks.
- (108) Ettevõtjatele on vaja anda piisavalt aega käesoleva määruse kohaste kohustuste täitmiseks ja liikmesriikidele käesoleva määruse kohaldamise jaoks vajaliku haldustaristu loomiseks. Seepärast tuleks käesoleva määruse kohaldamise algus ka edasi lükata kuupäevani, milleks kõnealuseid ettevalmistusi on võimalik mõistlikult lõpule viia.

⁴⁴ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (109) Et liikmesriigid saaksid kohandada direktiivi 2006/66/EÜ alusel loodud tootjate registrit ja võtta vajalikke haldusmeetmeid seoses lubade andmise menetluste korraldamisega pädevate asutuste poolt ja säilitades samal ajal järjepidevuse ettevõtjate jaoks, tuleks direktiiv 2006/66/EÜ tunnistada kehtetuks alates 1. juulist 2023. Kõnealuse direktiivi kohased kohustused, mis on seotud kantavate patareide ja akude kogumise määra ja ringlussevõtu protsesside ringlussevõtu määrade seire ja aruandlusega, kehtivad kuni 31. detsembrini 2023 ning komisjonile andmete edastamisega seotud kohustused kehtivad kuni 31. detsembrini 2025, et tagada järjepidevus seni, kuni komisjon võtab käesoleva määruse alusel vastu uued arvutuseeskirjad ja aruandlusvormid.
- (110) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on tagada siseturu toimimine ja kindlustada samal ajal, et turule lastud patareid ja akud vastavad nõuetele, mis tagavad inimeste tervise, ohutuse, vara ja keskkonna kaitse kõrge taseme, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga on seda ühtlustamisvajaduse tõttu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse säästvus-, ohutus-, märgistus- ja teabe esitamise nõuded, mille alusel võib patareid ja akusid turule lasta ja kasutusele võtta, ning patarei- ja akujäätmete kogumise, töötlemise ja ringlussevõtu nõuded.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi patareide ja akude, nimelt kantavate patareide ja akude, mootorsõidukiakude, elektrisõidukiakude ja tööstuslike patareide ja akude suhtes, olenemata nende kujust, mahust, kaalust, disainist, materjali koostisest, kasutusest või otstarbest. Seda kohaldatakse ka muudesse toodetesse paigaldatud või neile lisatud patareide ja akude suhtes.
3. Käesolevat määrust ei kohaldata patareide ja akude suhtes, mis sisalduvad:
 - (a) seadmetes, mis on seotud liikmesriikide esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsega, relvades, sõjamoonas ja sõjatarvikutes, välja arvatud tooted, mis ei ole ette nähtud spetsiaalselt sõjaliseks otstarbeks; ning
 - (b) kosmosesse saatmiseks ette nähtud seadmetes.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „patarei või aku“ – keemilise energia muundamisest vahetult saadava elektrienergia allikas, mis koosneb ühest või mitmest laetavast või mittelaetavast elemendist või nende rühmast;

- (2) „element“ – patarei või aku funktsionaalne põhiüksus, mis koosneb elektroodidest, elektrolüüdist, mahutist, klemmidest ja vajaduse korral separaatoritest ning sisaldab aktiivseid materjale, mille reaktsioon tekitab elektrienergiat;
- (3) „aktiivne materjal“ – materjal, mis reageerib keemiliselt, et tekitada elemendi tühjenemisel elektrienergiat;
- (4) „patarei“ – keemiline vooluallikas, mis ei ole projekteeritud uuesti laadimiseks;
- (5) „aku“ – keemiline vooluallikas, mis on projekteeritud uuesti laadimiseks;
- (6) „sisemise salvestusega aku“ – aku, millele ei ole paigaldatud väliseid seadmeid energia salvestamiseks;
- (7) „kantav patarei või aku“ – patarei või aku, mis:
 - on suletud;
 - kaalub alla 5 kg;
 - ei ole ette nähtud tööstuslikuks otstarbeks ning
 - ei ole elektrisõidukiaku ega mootorsõidukiaku;
- (8) „üldkasutatavad kantavad patareid ja akud“ – kantavad patareid ja akud, millel on järgmised levinud formaadid: 4,5 volti (3R12), D, C, AA, AAA, AAAA, A23, 9 volti (PP3);
- (9) „kergranspordivahendid“ – ratassõidukid, millel on elektrimootor võimsusega alla 750 W ja millel reisijad sõiduki liikumise ajal istuvad ning mille jõuallikas saab olla ainult elektrimootor või mootor ja inimjõud koos;
- (10) „mootorsõidukiaku“ – aku, mida kasutatakse ainult mootorsõidukite käivitus-, valgustus- või süütevõimsuse jaoks;
- (11) „tööstuslik patarei või aku“ – spetsiaalselt tööstuslikuks kasutamiseks ette nähtud patarei või aku või mis tahes muu patarei või aku, välja arvatud kantavad patareid ja akud, elektrisõidukiakud ja mootorsõidukiakud;
- (12) „elektrisõidukiaku“ – aku, mis on spetsiaalselt ette nähtud veojõu tekitamiseks maanteetranspordis kasutatavates hübriid- ja elektrisõidukites;
- (13) „paikne akupõhine energiasalvestussüsteem“ – sisemise salvestusega tööstuslik aku, mis on spetsiaalselt ette nähtud elektrienergia salvestamiseks ja ülekandmiseks võrku, sõltumata sellest, kus seda akut kasutatakse ja kes on kasutaja;
- (14) „turule laskmine“ – patarei või aku esmakordselt liidu turul kättesaadavaks tegemine;
- (15) „turul kättesaadavaks tegemine“ – patarei või aku tasu eest või tasuta tarnimine turule kaubandustegevuse käigus turustamiseks või kasutamiseks;
- (16) „kasutuselevõtt“ – patarei või aku esmakordne ettenähtud otstarbel kasutamine liidus;
- (17) „patarei- või akumudel“ – patarei või aku, mida toodetakse seeriakaupa;
- (18) „CO₂ jalajälg“ – kasvuhoonegaaside heite ja sidumise summa tootesüsteemis, väljendatuna süsinikdioksiidi (CO₂) ekvivalendina ja tuginedes toote keskkonnajalajälje uuringule, milles ainus mõjukategooria on kliimamuutused;
- (19) „ettevõtja“ – valmistaja, volitatud esindaja, importija, turustaja või ekspediitorteenuse osutaja, kelle suhtes kehtivad kohustused seoses patareide ja/või

akude tootmise, turul kättesaadavaks tegemise, turule laskmise või kasutuselevõtmisega vastavalt käesolevale määrusele;

- (20) „sõltumatu ettevõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes ei ole volitatud edasimüüja või remontija või taastaja ning kes on valmistajast ja tootjast sõltumatu ning otseselt või kaudselt seotud patareide ja/või akude remondi, hoolduse või kasutusotstarbe muutmisega, sealhulgas jäätmekäitlejad, remonditöökojad, remondiseadmete, tööriistade või varuosade valmistajad või turustajad, samuti tehnilise teabe kirjastajad, kontrolli- ja katsetamisteenuseid pakkuvad ettevõtjad, alternatiivkütuseid kasutavate sõidukite seadmete paigaldajatele, valmistajatele ja remonditöökodadele koolitust pakkuvad ettevõtjad;
- (21) „ruutkood“ – maatrikskood, mis on seotud patarei ja/või aku mudelit käsitleva teabega;
- (22) „akuhoodussüsteem“ – elektrooniline seade, mis kontrollib või juhib aku elektrilisi ja soojustikke funktsioone, haldab ja salvestab andmeid akude seisukorra ja eeldatava kasutusea määramise parameetrite kohta, mis on esitatud VII lisas, ning suhtleb sõiduki või seadmega, millesse aku on paigaldatud;
- (23) „seade“ – direktiivis 2012/19/EL määratletud elektri- või elektroonikaseade, mis täielikult või osaliselt saab või võib saada toite patareilt või akult;
- (24) „laetustase“ – aku saadaolev mahutavus, mida väljendatakse protsendina nimimahutavusest;
- (25) „seisukord“ – näitaja, mis kirjeldab aku üldseisundit ja kindlaksmääratud jõudluse saavutamise suutlikkust võrreldes selle esialgse seisundiga;
- (26) „kasutusotstarbe muutmise“ – mis tahes toiming, mille tulemusena patareid või akut või selle osi kasutatakse muul eesmärgil või otstarbel kui see, milleks patarei või aku algselt projekteeriti;
- (27) „valmistaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes valmistab patarei või aku või laseb patarei või aku projekteerida või valmistada ja kes turustab seda patareid või akut oma nime või kaubamärgi all;
- (28) „tehniline kirjeldus“ – dokument, milles nähakse ette tootele, protsessile või teenusele esitatavad tehnilised nõuded;
- (29) „harmoneeritud standard“ – määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 2 punkti 1 alapunktis c määratletud Euroopa standard;
- (30) „CE-märgis“ – märgis, millega valmistaja kinnitab, et patarei või aku vastab märgise tootele kinnitamist käsitlevate ELi ühtlustamisõigusaktide alusel kohaldatavatele nõuetele;
- (31) „akrediteerimine“ – määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 10 määratletud akrediteerimine;
- (32) „riiklik akrediteerimisasutus“ – määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 11 määratletud riiklik akrediteerimisasutus;
- (33) „vastavushindamine“ – protsess, mille käigus hinnatakse, kas patarei või aku puhul on käesoleva määruse säästvus-, ohutus- ja märgistusnõuded on täidetud;
- (34) „vastavushindamisasutus“ – asutus, kes teeb vastavushindamise toiminguid, sealhulgas kalibreerib, katsetab, sertifitseerib ja kontrollib;

- (35) „teavitatud asutus“ – käesoleva määruse artikli 22 kohaselt teavitatud vastavushindamisasutus;
- (36) „tarneahelaga seotud hoolsuskohustus“ – tööstusliku aku või elektrisõidukiaku turule laskva ettevõtja kohustused, mis on seotud juhtimissüsteemi, riskijuhtimise, teavitatud asutuste tehtavate kolmandate isikute kontrollide ja teabe avalikustamisega, et teha kindlaks aku tootmiseks vajalike toorainete hankimise, töötlemise ja nendega kauplemisega seotud tegelikud ja võimalikud riskid ning nendega tegeleda;
- (37) „tootja“ – valmistaja, importija või turustaja, kes olenemata kasutatavast müügiviisist, sealhulgas direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud kauglepingud, tarnib oma kutsetegevuse käigus patarei või aku esimest korda turustamiseks või kasutamiseks liikmesriigi territooriumil, sealhulgas juhul, kui see on paigaldatud seadmetesse või sõidukitesse;
- (38) „tootjavastutusorganisatsioon“ – juriidiline isik, kes korraldab rahaliselt või tegevuslikult laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmist mitme tootja nimel;
- (39) „patarei- või akujäätmed“ – patareid või akud, mis on jäätmed direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punkti 1 tähenduses;
- (40) „korduskasutamine“ – patarei või aku täielik või osaline otsene korduskasutamine algsel eesmärgil, milleks patarei või aku kavandati;
- (41) „ohtlik aine“ – mis tahes aine, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008⁴⁶ I lisa mõne järgmise ohuklassi või -kategooria kriteeriumidele:
- (a) ohuklassid 2.1–2.4, 2.6 ja 2.7, 2.8 A ja B tüüp, 2.9, 2.10, 2.12, 2.13 1. ja 2. kategooria, 2.14 1. ja 2. kategooria, 2.15 A–F tüüp;
 - (b) ohuklassid 3.1–3.6, 3.7 (kahjulik toime suguvõimele ja viljakusele või arengule), 3.8 (muu kui narkootiline toime), 3.9 ja 3.10;
 - (c) ohuklass 4.1;
 - (d) ohuklass 5.1;
- (42) „töötlemine“ – patarei- ja akujäätmetega tehtav mis tahes toiming pärast nende üleandmist sortimise või ringlussevõtuks ettevalmistamisega tegelevale ettevõttele;
- (43) „vabatahtlik kogumispunkt“ – mittetulunduslik, kaubanduslik või muu ettevõtte või avalik-õiguslik asutus, kes omal algatusel osaleb kantavate patareide ja akude jäätmete liigiti kogumises, kogudes kokku enda või teiste lõppkasutajate tekitatud kantavate patareide ja akude jäätmed, enne kui jäätmekäitlejad need edasiseks töötlemiseks vastu võtavad;
- (44) „jäätmekäitleja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tegeleb kutsealaselt patarei- ja/või akujäätmete liigiti kogumise, sortimise või töötlemisega;
- (45) „loa saanud käitluskoht“ – mis tahes käitluskoht, millele on direktiivi 2008/98/EÜ kohaselt antud luba patarei- ja/või akujäätmete töötlemiseks või ringlussevõtuks;

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

- (46) „ringlussevõtja“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes teeb loa saanud käitluskohas ringlussevõtutoiminguid;
- (47) „kasutusiga“ – ajavahemik, mis algab patarei või aku turule laskmisega ja lõpeb patarei või aku jäätmeteks muutumisega;
- (48) „ringlussevõtu tase“ – konkreetse liikmesriigi puhul asjaomasel kalendriaastal protsendimäär, mis saadakse kõnealuse kalendriaasta jooksul käesoleva määruse artikli 56 kohaselt töödeldavate ja ringlussevõetavate patarei- ja akujäätmete massi jagamisel käesoleva määruse artiklite 48 ja 49 kohaselt kogutud patarei- ja akujäätmete massiga;
- (49) „ringlussevõtuprotsess“ – patarei- ja/või akujäätmete ringlussevõtutoiming, mida võib teha ühes või mitmes loa saanud käitluskohas, välja arvatud sortimine või ringlussevõtuks ettevalmistamine;
- (50) „ringlussevõtu määr“ – suhtarv, mis saadakse ringlussevõtuprotsessi väljundfraktsioonide massi jagamisel patarei- ja akujäätmetest koosneva sisendfraktsiooni massiga ning väljendatakse protsendina;
- (51) „liidu ühtlustamisõigusakt“ – liidu õigusakt, millega ühtlustatakse toodete turustamise tingimusi;
- (52) „riiklik ametiasutus“ – tüübikinnitusasutus või mis tahes muu ametiasutus, mis on liikmesriigis kaasatud patareide ja akudega seotud turujärelevelavesse, nagu see on sätestatud VI peatükis, või piirikontrolli ning vastutab nende tegevuste eest;
- (53) „volitatud esindaja“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes on saanud valmistajalt kirjaliku volituse tegutseda tema nimel seoses kindlate ülesannetega, mis tulenevad valmistajale käesoleva määruse nõuete alusel pandud kohustustest;
- (54) „importija“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes laseb liidu turule kolmandast riigist toodud patarei või aku;
- (55) „turustaja“ – tarneahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud valmistaja või importija, kes teeb patarei või aku turul kättesaadavaks;
- (56) „risk“ – kahju tekkimise tõenäosuse ja selle kahju tõsiduse astme kombinatsioon, mis piirdub inimeste tervise või ohutuse, vara või keskkonnaga.

Kohaldatakse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 3 sätestatud mõisteid „jätmed“, „jätmevaldaja“, „jätmekäitlus“, „kogumine“, „liigiti kogumine“, „vältimine“, „korduskasutamiseks ettevalmistamine“, „taaskasutamine“ ja „ringlussevõtt“.

Kohaldatakse määruse (EL) 2019/1020 artiklis 3 sätestatud mõisteid „lõppkasutaja“, „turujärelevalve“, „turujärelevalveasutus“, „ekspediitorteenuse osutaja“, „parandusmeetmed“, „tagasivõtmine“ ja „turult kõrvaldamine“.

Kohaldatakse määruse (EL) 2019/944 artiklis 2 sätestatud mõisteid „sõltumatu energiavahendaja“ ja „turuosaline“.

Artikkel 3 *Vaba liikumine*

- Liikmesriigid ei keela, piira ega takista käesoleva määruse nõuetele vastavate patareide ja akude turul kättesaadavaks tegemist või kasutuselevõttu käesoleva määrusega hõlmatud patareide ja akude säästvus-, ohutus-, märgistus- ja teabe esitamise nõuete või patarei- ja akujäätmete käitlemisega seotud põhjustel.

2. Liikmesriigid ei takista käesolevale määrusele mittevastavate patareide ja akude näitamist messidel, näitustel, tootetuvustustel või muudel niisugustel üritustel, tingimusel et nähtaval sildil on selgelt öeldud, et asjaomane patarei või aku ei vasta käesoleva määruse nõuetele ja et seda ei müüda enne, kui see on viidud nõuetega vastavusse.

Artikkel 4

Patareide ja akude säästvus-, ohutus-, märgistus- ja teabe esitamisega seotud nõuded

1. Patareisid või akusid võib turule lasta või kasutusele võtta ainult juhul, kui need vastavad
 - (a) II peatükis sätestatud säästvus- ja ohutusnõuetele;
 - (b) III peatükis sätestatud märgistus- ja teabe esitamise nõuetele.
2. II ja III peatükiga hõlmamata aspektides ei tohi patareid ja akud kujutada endast riski inimeste tervisele, ohutusele, varale ega keskkonnale.

Artikkel 5

Pädev asutus

1. Liikmesriigid määravad ühe või mitu pädevat asutust, kes vastutavad VII peatükist tulenevate kohustuste täitmise ning tootjate ja tootjavastutusorganisatsioonide kõnealuse peatüki nõuetele vastavuse järelevalve ja kontrollimise eest.
2. Liikmesriigid kehtestavad pädeva asutuse või pädevate asutuste töökorralduse ja tegevuse üksikasjad, sealhulgas haldus- ja menetluseeskirjad, et tagada
 - (a) tootjate registreerimine vastavalt artiklile 46;
 - (b) tootjatele ja tootjavastutusorganisatsioonidele loa andmine vastavalt artiklile 47 ning loa andmine ja järelevalve seoses artiklis 48 sätestatud nõuetega;
 - (c) järelevalve laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmise üle kooskõlas artikliga 47;
 - (d) patareisid ja akusid käsitlevate andmete kogumine vastavalt artiklile 61;
 - (e) teabe kättesaadavaks tegemine vastavalt artiklile 62.
3. Liikmesriigid teatavad hiljemalt [*kolm kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäevas*] komisjonile lõike 1 kohaselt määratud pädevate asutuste nimed ja aadressid. Liikmesriigid teatavad komisjonile põhjendamatu viivitusega pädevate asutuste nimede või aadresside mis tahes muudatustest.

II peatükk **Säästvus- ja ohutusnõuded**

Artikkel 6

Ohtlike ainete kasutamise piirangud

1. Lisaks määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisas sätestatud piirangutele ei tohi patareid ja akud sisaldada ohtlikke aineid, mille suhtes on kehtestatud piirang I lisas, välja arvatud juhul, kui need vastavad kõnealuse piirangu tingimustele.
2. Kui esineb vastuvõetamatu risk inimeste tervisele või keskkonnale, mis tuleneb patareide või akude tootmisel kasutatavast aineist või patareides või akudes nende

turule laskmise ajal või järgmistes olelusringi etappides, sealhulgas jäätmeetapis, sisalduvast ainest, ja selle riskiga tuleb tegeleda liidu tasandil, võtab komisjon kooskõlas artiklis 73 osutatud menetlusega vastu delegeeritud õigusakti, et muuta I lisa esitatud piiranguid vastavalt artiklis 71 sätestatud menetlusele.

3. Lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse piirangu sotsiaal-majanduslikku mõju, sealhulgas ohtlike ainete alternatiivide kättesaadavust.
4. Lõike 2 kohaselt vastu võetud piiranguid ei kohaldata aine kasutamisele (patareide või akudega seotud) teaduslikus uurimis- ja arendustegevuses, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 punktis 23.
5. Kui lõike 2 kohaselt vastu võetud piirangut ei kohaldata määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 punktis 22 määratletud toote- ja tehnoloogiaalase teadus- ja arendustegevuse suhtes, täpsustatakse see erand ja erandi alla kuuluva aine maksimumkogus I lisa.

Artikkel 7

Elektrisõidukiakude ja tööstuslike akude CO₂ jalajälg

1. Sisemise salvestusega elektrisõidukiakude ja tööstuslike akudega, mille mahutavus on üle 2 kWh, peab olema kaasas tehniline dokumentatsioon, mis sisaldab tootmisettevõtte iga akumudeli ja iga partii kohta CO₂ jalajälje deklaratsiooni, mis on koostatud teises lõigus osutatud delegeeritud õigusakti kohaselt ja sisaldab vähemalt järgmist teavet:
 - (a) haldusteave tootja kohta;
 - (b) teave aku kohta, mille kohta deklaratsioon kehtib;
 - (c) teave aku valmistanud tehase geograafilise asukoha kohta;
 - (d) aku kogu CO₂ jalajälg, arvatuna CO₂-ekvivalentkilogrammides;
 - (e) aku CO₂ jalajälg olelusringi etappide kaupa, nagu on kirjeldatud II lisa punktis 4;
 - (f) sõltumatu kolmanda isiku kontrolliaruanne;
 - (g) veebilink juurdepääsuks CO₂ jalajälje deklaratsioonis esitatud tulemusi kinnitava uuringu avalikule versioonile.

Esimeses lõigus sätestatud CO₂ jalajälje deklaratsiooni nõuet kohaldatakse alates 1. juulist 2024 elektrisõidukiakude ja tööstuslike akude suhtes.

Komisjon võtab hiljemalt 1. juuliks 2023 vastu:

- (a) delegeeritud õigusakti kooskõlas artikliga 73, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades metoodika punktis d osutatud aku kogu CO₂ jalajälje arvutamiseks kooskõlas II lisa sätestatud oluliste elementidega;
- (b) rakendusakti, millega kehtestatakse esimeses lõigus osutatud CO₂ jalajälje deklaratsiooni vorm. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta esimeses lõigus sätestatud teabe esitamise nõudeid.

2. Sisemise salvestusega elektrisõidukiakudel ja tööstuslikel akudel mahutavusega üle 2 kWh peab olema nähtav, selgesti loetav ja kustutamatu märgis, millel on näidatud CO₂ jalajälje tulemusklass, millele konkreetne aku vastab.

Lisaks lõikes 1 sätestatud teabele tuleb tehnilises dokumentatsioonis näidata, et deklareeritud CO₂ jalajalg ja sellega seotud liigitus CO₂ jalajälje tulemusklassi on arvatud vastavalt meetodikale, mis on sätestatud komisjoni poolt neljanda lõigu kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis.

Esimeses lõigus sätestatud CO₂ jalajälje tulemusklassi nõudeid kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2026 elektrisõidukiakude ja tööstuslike akude suhtes.

Komisjon võtab hiljemalt 31. detsembriks 2024 vastu

- (a) delegeeritud õigusakti kooskõlas artikliga 73, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades esimeses lõigus osutatud CO₂ jalajälje tulemusklassid. Kõnealuse delegeeritud õigusakti ettevalmistamisel võtab komisjon arvesse II lisas esitatud asjakohaseid olulisi elemente;
 - (b) rakendusakti, millega kehtestatakse esimeses lõigus osutatud märgistuse vormingud ja teises lõigus osutatud CO₂ jalajälje tulemusklassi deklaratsiooni vorm. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Sisemise salvestusega elektrisõidukiakude ja tööstuslike akudega, mille mahutavus on üle 2 kWh, peab olema kaasas tehniline dokumentatsioon tootmisettevõtte iga akumudeli ja iga partii kohta, mis tõendab, et aku olelusringi CO₂ jalajälje deklareeritud väärtus on väiksem kui komisjoni poolt kolmanda lõigu kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga kehtestatud maksimaalne piirväärtus.

Esimeses lõigus sätestatud olelusringi maksimaalse CO₂ jalajälje piirväärtuse nõuet kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2027 elektrisõidukiakude ja tööstuslike akude suhtes.

Komisjon võtab hiljemalt 1. juuliks 2026 kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakti, et täiendada käesolevat määrust, määrates kindlaks esimeses lõigus osutatud olelusringi maksimaalse CO₂ jalajälje piirväärtuse. Kõnealuste delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel võtab komisjon arvesse II lisas sätestatud asjakohaseid olulisi elemente.

Olelusringi maksimaalse CO₂ jalajälje piirväärtuse kehtestamine toob vajaduse korral kaasa lõikes 2 osutatud akude CO₂ jalajälje tulemusklasside ümberklassifitseerimise.

Artikkel 8

Ringlussevõetud materjali sisaldus tööstuslikes patareides ja akudes, elektrisõidukiakudes ja mootorsõidukiakudes

1. Alates 1. jaanuarist 2027 peab sisemise salvestusega tööstuslike patareide ja akude, elektrisõidukiakude ja mootorsõidukiakudega, mille mahutavus on üle 2 kWh ja mis sisaldavad aktiivsetes materjalides koobaltit, pliid, liitiumi või niklit, olema kaasas tehniline dokumentatsioon, mis sisaldab teavet tootmisettevõtte iga akumudeli igas partiis aktiivsetes materjalides sisalduva jäätmetest taaskasutusse võetud koobalti, plii, liitiumi või nikli koguse kohta.

Komisjon võtab 31. detsembriks 2025 vastu rakendusakti, milles sätestatakse esimeses lõigus osutatud patareide ja akude aktiivsetes materjalides sisalduva

jäätmetest taaskasutusse võetud koobalti, plii, liitiumi või nikli koguse arvutamise ja kontrollimise meetodika ning tehnilise dokumentatsiooni vorm. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Alates 1. jaanuarist 2030 peab sisemise salvestusega tööstuslike patareide ja akude, elektrisõidukite ja mootorsõidukiakudega, mille mahutavus on üle 2 kWh ja mis sisaldavad aktiivsetes materjalides koobaltit, pliid, liitiumi või niklit, olema kaasas tehniline dokumentatsioon, mis tõendab, et kõnealustes patareides ja akudes on tootmisettevõtte iga akumudeli ja iga partii puhul aktiivsetes materjalides sisalduva jäätmetest taaskasutusse võetud koobalti, plii, liitiumi või nikli osakaal vähemalt järgmine:
 - (a) koobaltist 12 %;
 - (b) pliiist 85 %;
 - (c) liitiumist 4 %;
 - (d) niklist 4 %.
3. Alates 1. jaanuarist 2035 peab sisemise salvestusega tööstuslike patareide ja akude, elektrisõidukiakude ja mootorsõidukiakudega, mille mahutavus on üle 2 kWh ja mis sisaldavad aktiivsetes materjalides koobaltit, pliid, liitiumi või niklit, olema kaasas tehniline dokumentatsioon, mis tõendab, et kõnealustes patareides ja akudes on tootmisettevõtte iga akumudeli ja iga partii puhul aktiivsetes materjalides sisalduva jäätmetest taaskasutusse võetud koobalti, plii, liitiumi või nikli osakaal vähemalt järgmine:
 - (a) koobaltist 20 %;
 - (b) pliiist 85 %;
 - (c) liitiumist 10 %;
 - (d) niklist 12 %.
4. Kui see on põhjendatud ja asjakohane jäätmetest taaskasutusse võetud koobalti, plii, liitiumi või nikli kättesaadavuse või puuduse tõttu, on komisjonil õigus võtta 31. detsembriks 2027 vastavalt artiklile 73 vastu delegeeritud õigusakt, millega muudetakse lõigetes 2 ja 3 sätestatud eesmärke.

Artikkel 9

Üldkasutatavate kantavate patareide ja akude jõudluse ja vastupidavuse parameetrid

1. Alates 1. jaanuarist 2027 peavad üldkasutatavad kantavad patareid ja akud vastama III lisas esitatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite väärtustele, mis on sätestatud komisjoni poolt lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis.
2. Komisjon võtab 31. detsembriks 2025 kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakti, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades III lisas sätestatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite miinimumväärtused, mille üldkasutatavad kantavad patareid ja akud peavad saavutama.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte III lisas sätestatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite muutmiseks, et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut.

Esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusakti ettevalmistamisel kaalub komisjon vajadust vähendada üldkasutatavate kantavate patareide ja akude olelusringi keskkonnamõju ning võtab arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid ja märgistussüsteeme. Samuti tagab komisjon, et kõnealuse delegeeritud õigusaktiga kehtestatud sätted ei avalda märkimisväärset negatiivset mõju kõnealuste patareide ja akude või neid sisaldavate seadmete funktsionaalsusele, taskukohasusele ja kuludele lõppkasutajate jaoks ning tööstuse konkurentsivõimele. Asjaomaste patareide ja akude ning seadmete valmistajatele ei tekitata ülemäärast halduskoormust.

3. Komisjon hindab 31. detsembriks 2030 olelusringi hindamise meetodika alusel selliste meetmete teostatavust, millega kõrvaldataks järk-järgult kasutuselt üldkasutatavad kantavad patareid, et minimeerida nende keskkonnamõju. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ning kaalub asjakohaste meetmete võtmist, sealhulgas seadusandlike ettepanekute vastuvõtmist.

Artikkel 10

Nõuded tööstuslike akude ja elektrisõidukiakude jõudlusele ja vastupidavusele

1. Alates [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] peab sisemise salvestusega tööstuslike akude ja elektrisõidukiakudega, mille mahutavus on üle 2 kWh, olema kaasas tehniline dokumentatsioon, mis sisaldab IV lisa A osas esitatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetreid.

Esimeses lõigus osutatud tehniline dokumentatsioon peab sisaldama ka selgitusi tehniliste kirjelduste, standardite ja tingimuste kohta, mida kasutatakse elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite väärtuste mõõtmiseks, arvutamiseks või hindamiseks. Selgitus peab sisaldama vähemalt IV lisa B osas esitatud elemente.

2. Alates 1. jaanuarist 2026 peavad sisemise salvestusega tööstuslikud akud mahutavusega üle 2 kWh vastama IV lisa A osas esitatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite miinimumväärtustele, mis on sätestatud komisjoni poolt lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis.
3. Komisjon võtab 31. detsembriks 2024 kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakti, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades IV lisa A osas sätestatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite miinimumväärtused, mille sisemise salvestusega tööstuslikud akud mahutavusega üle 2 kWh peavad saavutama.

Esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusakti ettevalmistamisel arvestab komisjon vajadust vähendada sisemise salvestusega tööstuslike akude, mille mahutavus on üle 2 kWh, olelusringi keskkonnamõju ning tagab, et selles sätestatud nõuded ei avalda märkimisväärset negatiivset mõju kõnealuste akude või neid akusid sisaldavate seadmete funktsionaalsusele, taskukohasusele ja tööstuse konkurentsivõimele. Asjaomaste akude ning seadmete valmistajatele ei tekitata ülemäärast halduskoormust.

Artikkel 11

Kantavate patareide ja akude eemaldatavus ja asendatavus

1. Seadmetesse paigaldatud kantavad patareid ja akud peavad olema lõppkasutaja või sõltumatu ettevõtja poolt kergesti eemaldatavad ja asendatavad seadme kasutusaja jooksul, juhul kui patareide või akude kasutamisega on seadme kasutusajast lühem, või hiljemalt seadme kasutusaja lõpus.

Patarei või aku on kergesti asendatav, kui selle saab pärast seadmest eemaldamist asendada samalaadse patarei või akuga, ilma et see mõjutaks seadme toimimist või toimivust.

2. Lõikes 1 sätestatud kohustusi ei kohaldata, kui
 - (a) on vaja pidevat energiavarustust ning ohutuse, toimivuse, meditsiinilistel või andmete terviklikkusega seotud põhjustel on vajalik seadme ja kantava patarei või aku katkematu ühendus; või
 - (b) patarei või aku töötab ainult siis, kui see on integreeritud seadme struktuuri.
3. Komisjon võtab vastu suunised, et hõlbustada lõikes 2 sätestatud erandite ühtlustatud kohaldamist.

Artikkel 12

Paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide ohutus

1. Paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemidega peab kaasas olema tehniline dokumentatsioon, mis tõendab, et need on tavapärase töö ja kasutamise ajal ohutud, sealhulgas tõendid selle kohta, et neid on edukalt katsetatud V lisa sätestatud ohutusparameetrite suhtes, kusjuures selleks tuleks kasutada tipptasemel katsemeetodeid.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte V lisa sätestatud ohutusparameetrite muutmiseks, et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut.

III peatükk

Märgistus- ja teabe esitamise nõuded

Artikkel 13

Patareide ja akude märgistamine

1. Alates 1. jaanuarist 2027 märgistatakse patareid ja akud VI lisa A osas sätestatud teavet sisaldava märgisega.
2. Alates 1. jaanuarist 2027 märgistatakse kantavad patareid ja akud ning mootorsõidukiakud märgisega, mis sisaldab teavet nende mahutavuse kohta, ning kantavad patareid ja akud märgistatakse märgisega, mis sisaldab teavet selle kohta, milline on nende minimaalne keskmine kestvus konkreetsetes rakendustes kasutamise korral.
3. Alates 1. juulist 2023 märgistatakse patareid ja akud liigiti kogumise sümboliga vastavalt VI lisa B osas sätestatud nõuetele.

Sümbol katab vähemalt 3 % patarei või aku suurima külje pinnast ning selle maksimumsuurus on 5 × 5 cm.

Silindriliste elementide puhul katab sümbol vähemalt 1,5 % patarei või aku pindalast ning selle maksimumsuurus on 5 × 5 cm.

Kui patarei või aku väiksuse tõttu oleks sümbol väiksem kui 0,5 × 0,5 cm, ei pea patareid või akut märgistama ning selle asemel trükitakse vähemalt 1 × 1 cm suurune sümbol pakendile.

4. Alates 1. juulist 2023 märgistatakse patareid ja akud, mis sisaldavad kaadmiumi üle 0,002 % või pliid üle 0,004 %, asjaomase metalli keemilise sümboliga: Cd või Pb.
- Raskmetallisaldust näitav sümbol trükitakse VI lisa B osas kujutatud sümboli alla ja see katab pinna, mille suurus on vähemalt üks neljandik kõnealuse sümboli suuruselt.
5. Patareid ja akud märgistatakse vastavalt VI lisa C osale ruutkoodiga, mis võimaldab juurdepääsu järgmisele teabele:
- (a) alates 1. jaanuarist 2027 kõikide patareide ja akude kohta lõikes 1 osutatud teave;
 - (b) alates 1. jaanuarist 2027 kõikide kantavate patareide ja akude ning mootorsõidukiakude kohta lõikes 2 osutatud teave;
 - (c) alates 1. jaanuarist 2023 kõikide patareide ja akude kohta lõikes 3 osutatud sümbol;
 - (d) alates 1. jaanuarist 2023 patareide ja akude kohta, mis sisaldavad kaadmiumi üle 0,002 % või pliid üle 0,004 %, lõikes 4 osutatud sümbol;
 - (e) alates [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] tööstuslike akude ja elektrisõidukiakude kohta artikli 39 lõikes 6 osutatud aruanne;
 - (f) alates 1. juulist 2024 sisemise salvestusega elektrisõidukiakude ja tööstuslike akude kohta, mille mahutavus on üle 2 kWh, artikli 7 lõikes 1 osutatud CO₂ jalajälje deklaratsioon;
 - (g) alates 1. juulist 2026 sisemise salvestusega elektrisõidukiakude ja tööstuslike akude kohta, mille mahutavus on üle 2 kWh, artikli 7 lõikes 2 osutatud CO₂ jalajälje tulemusklass;
 - (h) alates 1. jaanuarist 2027 sisemise salvestusega tööstuslike patareide ja akude, mootorsõidukiakude ja elektrisõidukiakude kohta, mille mahutavus on üle 2 kWh, aku aktiivsetes materjalides sisalduva jäätmest taaskasutusse võetud koobalti, plii, liitiumi või nikli kogus vastavalt artiklile 8;
 - (i) alates 1. jaanuarist 2023 kõigi patareide ja akude puhul artiklis 18 osutatud deklaratsioon;
 - (j) alates 1. juulist 2023 kõigi patareide ja akude puhul artikli 60 lõike 1 punktides a–f osutatud teave.
6. Lõigetes 1–5 osutatud märgised ja ruutkood trükitakse või graveeritakse patareile või akule nähtavalt, loetavalt ja kustutamatuks. Kui patarei või aku tüübi või väiksuse tõttu ei ole see võimalik või otstarbekas, kinnitatakse märgised pakendile ja patarei või akuga kaasas olevatesse dokumentidesse.
7. Komisjon võtab 31. detsembriks 2025 vastu rakendusaktid, et kehtestada lõigetes 1 ja 2 osutatud märgistusnõuete ühtlustatud kirjeldused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 14

Teave akude seisukorra ja oodatava kasutuse kohta

1. Sisemise salvestusega tööstuslikel akudel ja elektrisõidukiakudel mahutavusega üle 2 kWh peab olema akuhaldussüsteem, mis sisaldab andmeid VII lisa esitatud

parameetrite kohta, mille alusel saab kindlaks teha akude seisukorra ja oodatava kasutusea.

2. Aku seaduslikult ostnud juriidilisele või füüsilisele isikule või tema nimel tegutsevale kolmandale isikule antakse igal ajal mittediskrimineerivatel tingimustel juurdepääs lõikes 1 osutatud akuhaldussüsteemi andmetele, et
 - (a) hinnata aku jääkväärtust ja edasiseks kasutamiseks kõlblikkust;
 - (b) hõlbustada aku korduskasutamist, aku kasutusotstarbe muutmist või aku taastamist;
 - (c) teha aku energia salvestamise kaudu kättesaadavaks sõltumatutele energiavahendajatele või turuosalistele.
3. Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse lisaks sõidukite tüübikinnitust käsitlevates liidu õigusaktides sätestatule.

IV peatükk

Akude vastavus

Artikkel 15

Patareide ja akude vastavuse eeldus

1. Käesoleva määruse artiklite 9, 10, 12, 13 ja artikli 59 lõike 5 punkti a nõuete täitmisel ja täitmise kontrollimisel kasutatakse usaldusväärset, täpset ja korratavat mõõtmis- ja arvutusmeetodit, mille puhul arvestatakse üldtunnustatud tipptasemel meetodeid ja mille mõõtmisviga peetakse väikeseks, sealhulgas meetodeid, mis on kehtestatud standardites, mille viitenumbrid on sel eesmärgil avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Patareid ja akud, mida katsetatakse vastavalt harmoneeritud standarditele või nende osadele, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse olevat vastavuses artiklites 9, 10, 13 ja artikli 59 lõike 5 punktis a osutatud nõuetega niivõrd, kuivõrd need nõuded on selliste harmoneeritud standarditega hõlmatud.
3. Patareid ja akud, mis on vastavuses harmoneeritud standardite või nende osadega, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse olevat vastavuses artiklis 12 sätestatud nõuetega niivõrd, kuivõrd need nõuded on selliste harmoneeritud standarditega hõlmatud.

Artikkel 16

Ühtsed kirjeldused

1. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse artiklites 9, 10, 12, 13 ja artikli 59 lõike 5 punktis a sätestatud nõuete või artikli 15 lõikes 2 osutatud katsete jaoks ühtsed kirjeldused, kui
 - (a) kõnealused nõuded või katsed ei ole hõlmatud harmoneeritud standardite või nende osadega, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, või
 - (b) komisjon täheldab põhjendamatuid viivitusi taotletud harmoneeritud standardite vastuvõtmisel või leiab, et asjakohased harmoneeritud standardid ei ole piisavad, või
 - (c) komisjon on kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 11 lõikes 5 osutatud menetlusega otsustanud säilitada piirangutega või kõrvaldada viited nendele

harmoneeritud standarditele või nende osadele, mis kõnealuseid nõudeid või katseid hõlmavad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Patareid ja akud, mida katsetatakse vastavalt ühtsetele kirjeldustele või nende osadele, eeldatakse olevat vastavuses artiklites 9, 10, 13 ja artikli 59 lõike 5 punktis a sätestatud nõuetega niivõrd, kui need on hõlmatud kõnealuste ühtsete kirjelduste või nende osadega, ning asjakohasel juhul niivõrd, kui need saavutatakse nende nõuete jaoks kehtestatud miinimumväärtused.
3. Patareid ja akud, mis on vastavuses ühtsete kirjelduste või nende osadega, eeldatakse olevat vastavuses artiklis 12 sätestatud nõuetega niivõrd, kui need nimetatud ühtsed kirjeldused või nende osad kõnealuseid nõudeid hõlmavad.

Artikkel 17

Vastavushindamismenetlused

1. Enne patarei või aku turule laskmist või kasutuselevõttu tagab valmistaja või tema volitatud esindaja, et hinnatakse selle vastavust käesoleva määruse II ja III peatüki nõuetele.
2. Patareide ja akude vastavust artiklites 6, 9, 10, 11, 12, 13 ja 14 sätestatud nõuetele hinnatakse VIII lisa A osas esitatud menetluse kohaselt.
3. Patareide ja akude vastavust artiklites 7, 8 ja 39 sätestatud nõuetele hinnatakse VIII lisa B osas esitatud menetluse kohaselt.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte VIII lisa muutmiseks, lisades vastavushindamismoodulitesse täiendavaid kontrollietappe või asendades need moodulid otsuses nr 768/2008/EÜ sätestatud muude moodulitega, vajaduse korral pärast nende kohandamist patareidele ja akudele esitatavate erinõuetega.
5. Patareide ja akude vastavushindamismenetlusi käsitlevad dokumendid ja kirjad koostatakse selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus lõigetes 1 ja 2 osutatud menetlusi korraldavad teavitatud asutus asub, või selle asutuse poolt aktsepteeritud keeles.

Artikkel 18

ELi vastavusdeklaratsioon

1. ELi vastavusdeklaratsiooniga kinnitatakse, et II ja III peatükis sätestatud nõuded on täidetud.
2. ELi vastavusdeklaratsioon peab vastama IX lisa esitatud näidisele, sisaldama VIII lisa esitatud asjakohastes moodulites kindlaks määratud elemente ning seda ajakohastatakse pidevalt. See tõlgitakse keelde või keeltesse, mida nõuab liikmesriik, kus patarei või aku turule lastakse või kasutusele võetakse.
3. Kui patarei- või akumudeli suhtes kohaldatakse rohkem kui üht liidu õigusakti, millega nõutakse ELi vastavusdeklaratsiooni, koostatakse kõigi selliste liidu õigusaktide kohta ühine ELi vastavusdeklaratsioon. Deklaratsioonis loetletakse asjaomased liidu õigusaktid ja nende avaldamisviiteid.

Artikkel 19
CE-märgise üldpõhimõtted

CE-märgise suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 30 sätestatud üldpõhimõtteid.

Artikkel 20
CE-märgise kinnitamise nõuded

1. CE-märgis kinnitatakse patareile või akule nähtaval, loetaval ja kustutamatul viisil. Kui see ei ole patarei või aku laadist tingituna võimalik või otstarbekas, siis kinnitatakse märgis pakendile ja patarei või akuga kaasas olevatesse dokumentidesse.
2. CE-märgis kinnitatakse patareile või akule enne selle turule laskmist.
3. CE-märgisele järgneb vastavushindamise teinud teavitatud asutuse identifitseerimisnumber. Teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri kinnitab kas asutus ise või tema juhiste järgi valmistaja või valmistaja volitatud esindaja.
4. CE-vastavusmärgisele ja lõikes 3 osutatud identifitseerimisnumbrile järgneb vajaduse korral märgis, mis osutab patarei või aku kasutamise, säilitamise, töötlemise või veoga seotud erilisele ohule, kasutusviisile või muule ohule.
5. Liikmesriigid tuginevad olemasolevatele mehhanismidele, et tagada CE-märgise kasutamist käsitleva korra nõuetekohane kohaldamine, ja võtavad märgise väärkasutamise korral asjakohaseid meetmeid.

V peatükk
Vastavushindamisasutustest teavitamine

Artikkel 21
Teavitamine

Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike vastavushindamisasutustest, kes on volitatud täitma vastavushindamisülesandeid käesoleva määruse alusel.

Artikkel 22
Teavitavad asutused

1. Liikmesriigid määravad teavitava asutuse, kes vastutab vastavushindamisasutuste hindamiseks ja nendest teavitamiseks ning teavitatud asutuste tegevuse üle järelevalve teostamiseks vajalike menetluste kehtestamise ja rakendamise eest, samuti artiklis 25 sätestatud nõuete täitmise eest.
2. Liikmesriigid võivad otsustada, et lõikes 1 osutatud hindamist ja järelevalvet teostab määruse (EÜ) nr 765/2008 tähenduses ja sellega kooskõlas riiklik akrediteerimisasutus.
3. Kui teavitav asutus delegeerib või annab muul viisil edasi käesoleva artikli lõikes 1 osutatud hindamise, teavitamise või järelevalve asutusele, mis ei ole riigiasutus, peab see asutus olema juriidiline isik ja täitma *mutatis mutandis* artiklis 23 sätestatud nõudeid. Lisaks peab kõnealune asutus olema korraldanud oma tegevusest tulenevate kulude katmise.
4. Teavitav asutus vastutab täielikult lõikes 3 osutatud asutuse tegevuse eest.

Artikkel 23

Nõuded teavitavatele asutustele

1. Teavitav asutus luuakse, selle töö korraldatakse ja seda juhitakse nii, et kindlustada asutuse tegevuse objektiivsus ja erapooletus ning vältida huvide konflikti artikli 28 kohaselt teavitamist taotlevate teavitatud asutuste ja vastavushindamisasutustega.
2. Teavitava asutuse töö korraldatakse nii, et vastavushindamisasutusest teavitamisega seotud otsuseid teevad sellised pädevad isikud, kes ei ole osalenud artikli 28 kohaselt teavitamist taotlevate vastavushindamisasutuste hindamises.
3. Teavitav asutus ei tohi pakkuda ega osutada teenuseid, mida osutavad vastavushindamisasutused, ega nõustamisteenuseid ärilisel või konkureerival alusel.
4. Teavitav asutus tagab saadud teabe konfidentsiaalsuse. Siiski vahetab ta teavet teavitatud asutuste kohta komisjoni ja teiste liikmesriikide teavitavate asutuste ning muude asjaomaste riiklike ametiasutustega.
5. Teavitaval asutusel peab olema oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks piisav arv pädevaid töötajaid.

Artikkel 24

Teavitavate asutuste teabekohustus

Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma vastavushindamisasutuste hindamise, nendest teavitamise ja teavitatud asutuste järelevalve menetlustest ning neis tehtud muudatustest.

Komisjon avalikustab kõnealuse teabe.

Artikkel 25

Nõuded teavitatud asutustele

1. Teavitamiseks peab vastavushindamisasutus vastama lõigetes 2 kuni 11 sätestatud nõuetele.
2. Vastavushindamisasutus peab olema asutatud liikmesriigi õiguse kohaselt ning olema juriidiline isik.
3. Vastavushindamisasutus on kolmandast isikust asutus, mis on sõltumatu kõigist ärisidemetest ja patarei- või akumudelist, mida ta hindab, eelkõige patarei- ja akuvalmistajatest, patarei- ja akuvalmistajate kaubanduspartneritest, patarei- ja akuvalmistajate tehastes osalust omavatest investoritest ja teistest teavitatud asutustest ning teavitatud asutuste äriühendustest, emaettevõtjatest või tütarettevõtjatest.
4. Vastavushindamisasutus, selle juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla ei hinnatavate patareide või akude kavandaja, valmistaja, tarnija, paigaldaja, ostja, omanik, kasutaja ega hooldaja ega esindada mõnda nimetatud isikut. See ei välista vastavushindamisasutuse tegevuseks vajalike patareide ja akude kasutamist ega patareide ja akude kasutamist isiklikul otstarbel.
Vastavushindamisasutus, selle juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla otsesel viisil seotud nimetatud patareide ja akude projekteerimise, tootmise, turustamise, paigaldamise, kasutamise või hooldusega ega esindada ühtegi isikut, kes nimetatud tegevustega tegeleb. Nad ei tohi osaleda tegevuses, mis võib olla vastuolus nende otsuste sõltumatuse ja usaldusväarsusega

vastavushindamistoimingutes, mille tegemiseks neist on teavitatud. See kehtib eelkõige nõustamisteenuste puhul.

Vastavushindamisasutus tagab, et tema ema- või sõsarttevõtjate, tüdarettevõtjate või alltöövõtjate tegevus ei mõjuta vastavushindamistoimingute konfidentsiaalsust, objektiivsust ja erapooletust.

5. Vastavushindamisasutus ja selle töötajad teevad vastavushindamistoiminguid suurima erialase usaldusvääruse ja nõutava erialase tehnilise pädevusega ning ei allu ühelegi surveavaldusele ega ahvatlusele, eelkõige rahalisele, mis võib nende otsuseid või vastavushindamistoimingute tulemusi mõjutada, eriti isikute või isikute rühmade poolt, kes on huvitatud nimetatud toimingute tulemustest.
6. Vastavushindamisasutus on võimeline täitma kõiki VIII lisas nimetatud vastavushindamisülesandeid, mille täitmiseiga seoses on temast teavitatud, sõltumata sellest, kas vastavushindamisasutus täidab neid ise või täidetakse neid tema nimel ja tema vastutusel.

Vastavushindamisasutuse käsutuses peavad olema alati ja kõikide vastavushindamismenetluste ning kõikide patarei- ja akumudelitele jaoks, millega seoses temast on teavitatud, vajalikud

- (a) asutuse oma töötajad, kellel on tehnilised teadmised ning piisav asjakohane kogemus vastavushindamistoimingute täitmiseks;
- (b) menetluste kirjeldused, mille kohaselt vastavushindamist tehakse ning mis tagavad läbipaistvuse ja nende menetluste kordamise võimaluse;
- (c) asjakohased tegevuspõhimõtted ja menetlused, et eristada toiminguid, mida ta teeb teavitatud asutusena, ja muud tegevust;
- (d) menetlused vastavushindamistoimingute tegemiseks, mis võtavad asjakohaselt arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda, tema struktuuri, asjaomase patarei- või akutehnoloogia keerukuse astet ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega.

Vastavushindamisasutusel on igal ajal juurdepääs kõikidele katseseadmetele või -rajatistele, mis on vajalikud iga vastavushindamismenetluse jaoks, ja igale patarei- või akumudelile, millega seoses temast on teavitatud.

7. Vastavushindamisülesannete teostamise eest vastutavatel töötajatel peavad olema:
 - (a) põhjalik tehniline ja kutsealane väljaõpe, mis hõlmab kõiki vastavushindamistoiminguid, millega seoses nimetatud vastavushindamisasutusest on teavitatud;
 - (b) piisavad teadmised nende poolt tehtavate hindamistoimingute nõuetest ning piisav pädevus nimetatud hindamistoiminguteks;
 - (c) asjakohased teadmised ja arusaam II ja III peatükis sätestatud nõuetest, artiklis 15 osutatud kohaldatavatest harmoneeritud standarditest ja artiklis 16 osutatud ühtsetest kirjeldustest ning liidu ühtlustamisõigusaktide ja riigisiseste õigusaktide asjakohastest sätetest;
 - (d) oskus koostada sertifikaate, protokolle ja aruandeid, mis tõendavad vastavushindamistoimingute tegemist.
8. Tuleb tagada vastavushindamisasutuse, selle juhtkonna ja vastavushindamistoimingute tegemise eest vastutavate töötajate erapooletus.

Vastavushindamisasutuse juhtkonna ja vastavushindamistoimingute tegemise eest vastutavate töötajate tasu suurus ei sõltu tehtud vastavushindamiste arvust ega nimetatud hindamiste tulemustest.

9. Vastavushindamisasutus võtab endale vastutuskindlustuse, juhul kui vastutus ei kuulu liikmesriigi õiguse alusel riigile, kus ta tegutseb, või kui see liikmesriik ise ei ole vastavushindamise eest otseselt vastutav.
10. Vastavushindamisasutuse töötajad hoiavad ametisaladust kogu teabe osas, mis on saadud VIII lisa kohaselt tehtud vastavushindamistoimingute käigus, välja arvatud teabevahetus selle liikmesriigi pädevate asutustega, kus asutus tegutseb. Tagatakse omandiõiguste kaitse.
11. Vastavushindamisasutus osaleb asjakohases standardimistöös ja vastavalt artiklile 37 loodud teavitatud asutuste koordineerimisrühma töös või tagab, et tema vastavushindamistoimingute eest vastutavad töötajad on sellisest tegevusest teadlikud, ning rakendab nimetatud rühma töö tulemusena koostatud haldusotsuseid ja -dokumente üldiste suunistena.

Artikkel 26

Teavitatud asutuste vastavuse eeldus

Kui vastavushindamisasutus tõendab, et ta vastab sellistes asjakohastes harmoneeritud standardites või nende osades sätestatud kriteeriumidele, mille viitenumbrid on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse tema vastavust artiklis 25 sätestatud nõuetele kohaldatavate harmoneeritud standarditega hõlmatud nõuete ulatuses.

Artikkel 27

Teavitatud asutuste tütarettevõtjad ja alltöövõtjad

1. Kui teavitatud asutus kasutab vastavushindamisega seotud ülesannete täitmiseks alltöövõtjat või tütarettevõtjat, tagab ta, et alltöövõtja või tütarettevõtja vastab artiklis 25 sätestatud nõuetele, ning teatab sellest teavitavale asutusele.
2. Teavitatud asutus vastutab täielikult oma alltöövõtjate ja tütarettevõtjate täidetud ülesannete eest, olenemata nende asukohast.
3. Alltöövõtjat või tütarettevõtjat võib kasutada ainult kliendi nõusolekul. Sisemenetluste, üldiste tegevuspõhimõtete, tegevusjuhendite või muude siseeeskirjade kehtestamist ja järelevalvet, töötajate määramist konkreetsetele ülesannetele ja sertifitseerimisotsuse tegemist ei tohi delegeerida alltöövõtjale või tütarettevõtjale.
4. Teavitatud asutus hoiab teavitavale asutusele kättesaadavana dokumente, mis käsitlevad alltöövõtja või tütarettevõtja kvalifikatsiooni hindamist ja nende poolt VIII lisa kohaselt tehtud tööd.

Artikkel 28

Teavitamisaotlus

1. Vastavushindamisasutus esitab teavitamisaotluse selle liikmesriigi teavitavale asutusele, mille territooriumil ta asub.
2. Teavitamisaotlusega koos esitatakse dokument, kus kirjeldatakse vastavushindamistoiminguid, VIII lisas sätestatud vastavushindamismoduleid ja

patarei- või akumodelit, millega tegelemiseks vastavushindamisasutus väidab end pädeva olevat, ning riikliku akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistus, mis tõendab, et vastavushindamisasutus vastab artiklis 25 sätestatud nõuetele.

3. Kui vastavushindamisasutus ei saa lõikes 2 osutatud akrediteerimistunnistust esitada, esitab ta teavitavale asutusele kõik dokumentaalsed tõendid, mis on vajalikud artiklis 25 sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks, tunnustamiseks ja korrapäraseks järelevalveks, sealhulgas asjakohased dokumendid, mis tõendavad, et vastavushindamisasutus on kõnealuse artikli lõike 3 tähenduses sõltumatu.

Artikkel 29 *Teavitamismenetlus*

1. Teavitav asutus võib teavitada ainult artiklis 25 sätestatud nõuetele vastavatest vastavushindamisasutustest.
2. Teavitav asutus saadab komisjonile ja teistele liikmesriikidele iga lõikes 1 osutatud vastavushindamisasutuse kohta teatise, kasutades elektroonilist teavitamisvahendit, mille on välja töötanud ja mida haldab komisjon.
3. Teatis sisaldab täielikku ülevaadet vastavushindamistoimingutest, vastavushindamismoodulist või -moodulitest ja patareidest või akudest ning asjakohast pädevuse kinnitust.
4. Kui teavitus ei põhine artikli 28 lõikes 2 osutatud akrediteerimistunnistusel, siis esitab teavitav ametiasutus komisjonile ja teistele liikmesriikidele dokumentaalsed tõendid, mis kinnitavad, et vastavushindamisasutus on pädev ja et on kehtestatud kord, millega tagatakse asutuse korrapärane järelevalve ning jätkuv vastavus artiklis 25 sätestatud nõuetele.
5. Asjaomane vastavushindamisasutus võib teavitatud asutuse toiminguid teha üksnes juhul, kui komisjon või teised liikmesriigid ei esita vastuväiteid kahe nädala jooksul alates teavitamisest, kui teatis sisaldab artikli 28 lõikes 2 osutatud akrediteerimistunnistust, või kahe kuu jooksul alates teavitamisest, kui teatis sisaldab artikli 28 lõikes 3 osutatud dokumentaalseid tõendeid.
6. Teavitav asutus teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike kõigist hilisematest asjakohastest muudatustest lõikes 2 osutatud teatises.

Artikkel 30 *Identifitseerimisnumbrid ja teavitatud asutuste nimekirjad*

1. Komisjon määrab teavitatud asutusele identifitseerimisnumbri.
Komisjon määrab üheainsa identifitseerimisnumbri, isegi kui asutusest teavitatakse liidu mitme erineva õigusakti alusel.
2. Komisjon teeb üldsusele kättesaadavaks teavitatud asutuste nimekirja, mis sisaldab ka asutustele määratud identifitseerimisnumbreid ja vastavushindamistoiminguid, mille tegemiseks neist on teavitatud.
Komisjon tagab loetelu ajakohastamise.

Artikkel 31
Teavituse muutmine

1. Kui teavitav asutus on tuvastanud või talle on teatatud, et teavitatud asutus ei vasta enam artikli 25 nõuetele või et ta ei ole oma kohustusi täitnud, siis piirab teavitav asutus teavitust, peatab teavituse või tühistab selle, sõltuvalt nõuetele mittevastavuse või kohustuste täitmata jätmise tõsidusest. Ta teatab sellest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.
2. Kui teavitust piiratakse või kui see peatatakse või tühistatakse või kui teatatud asutus on lõpetanud oma tegevuse, astub teavitav asutus vajalikud sammud selle tagamiseks, et kõnealuse asutuse dokumente menetleks mõni teine teatatud asutus või et need oleksid nõudmise korral kättesaadavad teavitamise ja turujärelevalve eest vastutavatele ametiasutustele.

Artikkel 32
Teavitatud asutuste pädevuse vaidlustamine

1. Komisjon uurib igat juhtumit, mil tal tekib kahtlus või tema tähelepanu juhitakse kahtlusele, et teavitatud asutus ei ole enam pädev või ei täida enam talle esitatud nõudeid ja ülesandeid.
2. Teavitav asutus esitab komisjonile viimase nõudmise korral kogu teabe teavituse aluse või asjaomase teavitatud asutuse pädevuse säilimise kohta.
3. Komisjon tagab, et uurimise käigus omandatud tundlikku teavet käsitletakse konfidentsiaalsena.
4. Kui komisjon on veendunud, et teavitatud asutus ei täida või on lakanud täitmast teavitamise aluseks olevaid nõudeid, võtab ta vastu rakendusakti, milles nõutakse, et teavitav asutus võtaks parandusmeetmed, sealhulgas tühistaks vajaduse korral teavituse. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 33
Teavitatud asutuste töökohustused

1. Teavitatud asutus teostab vastavushindamist kooskõlas VIII lisas sätestatud vastavushindamismenetlustega.
2. Teavitatud asutus tegutseb proportsionaalselt, vältides ettevõtjate tarbetut koormamist ning võttes nõuetekohaselt arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda, ettevõtja struktuuri, hinnatava patarei või aku keerukuse astet ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega.

Seejuures järgib teavitatud asutus siiski sellist rangusastet ja kaitsetaset, mida nõutakse, et tagada patarei või aku vastavus käesoleva määruse nõuetele.
3. Kui teavitatud asutus leiab, et valmistaja ei ole järginud II ja III peatükis sätestatud nõudeid, artiklis 15 osutatud harmoneeritud standardeid, artiklis 16 osutatud ühtseid kirjeldusi või muid tehnilisi kirjeldusi, nõuab ta, et kõnealune valmistaja võtaks teist ja lõplikku sertifitseerimisotsust silmas pidades asjakohaseid parandusmeetmeid, välja arvatud juhul, kui puudusi ei ole võimalik kõrvaldada, millisel juhul ei saa sertifikaati välja anda.

4. Kui pärast vastavussertifikaadi väljaandmist või kinnitusotsuse tegemist avastab teavitatud asutus nõuetele vastavuse järelevalve käigus, et patarei või aku ei ole enam vastavuses, siis nõuab ta valmistajalt parandusmeetmete võtmist ja vajaduse korral peatab vastavussertifikaadi või kinnitusotsuse või tunnistab sertifikaadi või kinnitusotsuse kehtetuks.
5. Kui parandusmeetmeid ei võeta või neil ei ole soovitud mõju, siis teavitatud asutus vastavalt vajadusele kas piirab vastavussertifikaati või kinnitusotsust, peatab need või tunnistab need kehtetuks.

Artikkel 34

Teavitatud asutuste otsuste vaidlustamine

Liikmesriigid tagavad, et on olemas menetlus teavitatud asutuste otsuste vaidlustamiseks.

Artikkel 35

Teavitatud asutuste teabekohustus

1. Teavitatud asutus annab teavitavale asutusele järgmist teavet:
 - (a) kõik vastavussertifikaadi väljaandmisest või kinnitusotsuse tegemisest keeldumise, vastavussertifikaadi või kinnitusotsuse piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise juhtumid;
 - (b) teavituse sihtvaldkonda ja tingimusi mõjutavad asjaolud;
 - (c) kõik turujärelevalveasutustelt saadud teabenõuded vastavushindamistoimingute kohta;
 - (d) nõudmise korral vastavushindamistoimingud, mida teavitatud asutus on teavituse sihtvaldkonnas teinud, ja muu tegevus, sealhulgas piiriülene tegevus ja alltöövõtt.
2. Teavitatud asutus esitab teistele sarnaste vastavushindamistoimingute ja samade akude ja patareidega tegelevatele teavitatud asutustele asjakohase teabe negatiivsete ja nõudmise korral positiivsete vastavushindamistulemuste kohta.

Artikkel 36

Kogemuste vahetamine

Komisjon korraldab kogemuste vahetuse liikmesriikide teavituspoliitika eest vastutavate riiklike ametiasutuste vahel.

Artikkel 37

Teavitatud asutuste tegevuse koordineerimine

Komisjon tagab, et teavitatud asutuste vahel korraldatakse asjakohane ning hästi toimiv koordineerimine ja koostöö ning selleks luuakse teavitatud asutuste valdkondlik rühm või rühmad.

Teavitatud asutus osaleb nimetatud rühma või rühmade töös otse või määratud esindajate vahendusel.

VI peatükk

Ettevõtjate muud kui VII peatükis sätestatud kohustused

Artikkel 38

Valmistajate kohustused

1. Patarei või aku turule laskmisel või kasutusele võtmisel, sealhulgas valmistaja enda tarbeks, tagavad valmistajad, et patarei või aku:
 - (a) on projekteeritud ja toodetud kooskõlas artiklites 6–12 ja artiklis 14 sätestatud nõuetega ning
 - (b) on märgistatud vastavalt artiklis 13 sätestatud nõuetele.
2. Enne patarei või aku turule laskmist või kasutuselevõttu koostavad valmistajad VIII lisas osutatud tehnilise dokumentatsiooni patarei või aku kohta ja teostavad või lasevad teostada artikli 17 lõigetes 2 ja 3 osutatud asjakohase vastavushindamismenetluse.
3. Kui artikli 17 lõigetes 2 ja 3 osutatud asjakohase vastavushindamismenetlusega on tõendatud patarei või aku vastavus kohaldatavatele nõuetele, koostavad valmistajad kooskõlas artikliga 18 ELi vastavusdeklaratsiooni ning kinnitavad kooskõlas artiklitega 19 ja 20 tootele CE-märgise.
4. Valmistajad tagavad, et iga patarei või aku kohta, mille nad turule lasevad või kasutusele võtavad, koostatakse tarbijate ja teiste lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadavas keeles ELi vastavusdeklaratsioon kooskõlas artikliga 18.

Juhul kui ühele kasutajale tarnitakse korraga mitu patared või akut, võib asjaomase partii või saadetisega olla kaasas üksainus ELi vastavusdeklaratsiooni koopia.
5. Valmistajad hoiavad VIII lisas osutatud tehnilist dokumentatsiooni ja ELi vastavusdeklaratsiooni turujärelevalveasutustele ja riiklikele ametiasutustele kättesaadavana 10 aasta jooksul pärast patarei või aku turule laskmist või kasutuselevõttu.
6. Valmistajad tagavad, et seeriatootmises olevate patareide ja akude puhul on kehtestatud menetlused käesoleva määruse nõuetele vastavuse säilimiseks. Muudatused tootmisprotsessis või patarei või aku disainis või omadustes ning muudatused artiklis 15 osutatud harmoneeritud standardites, artiklis 16 osutatud ühtsetes kirjeldustes või muudes tehnilistes kirjeldustes, mille alusel patarei või aku vastavust deklareeritakse või mille alusel selle vastavust kontrollitakse, toovad kaasa vastavushindamise uuesti läbivaatamise kooskõlas artikli 17 lõigetes 2 ja 3 osutatud asjakohase vastavushindamismenetlusega.
7. Valmistajad tagavad, et patarei või aku on märgistatud vastavalt artikli 13 lõigete 1–8 nõuetele.
8. Valmistajad märgivad oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ning ühenduse võtmiseks kasutatava postiaadressi ja veebiaadressi patarei või aku pakendile. Postiaadress osutab ühele kohale, kus valmistajaga saab ühendust võtta. Nimetatud teave esitatakse lõppkasutajatele ja turujärelevalveasutustele kergesti arusaadavas keeles ning see on selge, arusaadav ja loetav.

9. Valmistajad tagavad, et iga nende poolt turule lastud või kasutusele võetud patarei või akuga on kaasas juhised ja ohutusteave vastavalt artiklitele 6–12 ja artiklile 14.
10. Valmistajad võimaldavad juurdepääsu artikli 14 lõikes 1 ning artikli 59 lõigetes 1 ja 2 osutatud akuhaldussüsteemis olevatele andmetele parameetrite kohta vastavalt kõnealustes artiklites sätestatud nõuetele.
11. Valmistajad, kes arvavad või kel on põhjust uskuda, et patarei või aku, mille nad on turule lasknud või kasutusele võtnud, ei vasta II ja III peatükis sätestatud nõuetele, võtavad viivitamata vajalikud parandusmeetmed, et vastavalt asjaoludele viia kõnealune patarei või aku vastavusse, kõrvaldada see turult või võtta tagasi. Kui patarei või aku kujutab endast riski, teavitavad valmistajad sellest viivitamata selle liikmesriigi ametiasutust, mille turul nad patarei või aku kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja kõigi võetud parandusmeetmete kohta.
12. Valmistajad esitavad riikliku ametiasutuse põhjendatud nõudmisel talle kogu teabe ja tehnilise dokumentatsiooni, mis tõendab patarei või aku vastavust II ja III peatükis sätestatud nõuetele, tehes seda keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Kõnealune teave ja tehniline dokumentatsioon esitatakse kas paber kandjal või elektrooniliselt. Valmistajad teevad riikliku ametiasutusega viimase nõudmisel koostööd seoses kõigi meetmetega, mille eesmärk on kõrvaldada nende poolt turule lastud või kasutusele võetud patarei või aku põhjustatud riskid.

Artikkel 39

Sisemise salvestusega tööstuslikke akusid ja elektrisõidukiakusid mahutavusega üle 2 kWh turule laskvate ettevõtjate kohustus kehtestada tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse põhimõtted

1. Alates [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] peab ettevõtja, kes laseb turule sisemise salvestusega tööstuslikke akusid ja elektrisõidukiakusid mahutavusega üle 2 kWh, täitma tarneahelaga seotud hoolsuskohustust, mis on sätestatud käesoleva artikli lõigetes 2–5, ning säilitama dokumendid, mis tõendavad selle kohustuse täitmist, sealhulgas teavitatud asutuste tehtud kolmanda isiku poolse kontrolli tulemused.
2. Lõikes 1 osutatud ettevõtja peab
 - (a) võtma vastu ettevõtte tegevuspõhimõtted, mis käsitlevad X lisa punktis 1 osutatud toorainete tarneahelat, ning teavitama neist selgelt tarnijaid ja üldsust;
 - (b) lisama oma tarneahela põhimõtetesse standardid, mis on kooskõlas OECD hoolsuskohustuse suuniste II lisas esitatud tarneahela näidispõhimõtetes esitatud standarditega;
 - (c) ehitama oma sisemised juhtimissüsteemid üles nii, et need toetaksid tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmist, tehes kõrgemale juhtkonnale ülesandeks valvata tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmise üle ning säilitada kõnealuseid süsteeme käsitlevaid andmeid vähemalt viis aastat;
 - (d) looma tarneahela kontrolli ja läbipaistvuse süsteemi, mis hõlmab järelevalveahelat või tarneahela jälgitavuse süsteemi või tarneahelas eespool tegutsejate kindlakstegemist, ning seda süsteemi rakendama.Seda süsteemi toetavad dokumendid, mis sisaldavad järgmist teavet:
 - i) tooraine kirjeldus, sealhulgas selle kaubanimi ja tüüp;

- ii) selle tarnija nimi ja aadress, kes tarnis akudes leiduvat toorainet ettevõtjale, kes kõnealust toorainet sisaldavad akud turule laseb;
- iii) tooraine päritoluriik ja turutehingud alates tooraine kaevandamisest kuni ettevõtja vahetu tarnijani;
- iv) turule lastavas akus sisalduva tooraine kogused, väljendatuna protsentides või massina.

Käesolevas punktis d sätestatud nõudeid võib täita tööstusharu juhitavates süsteemides osalemise kaudu.

- (e) lisama oma tarneahela põhimõtted tarnijatega sõlmitavatesse lepingutesse ja kokkulepetesse, sealhulgas nende riskijuhtimismeetmesse;
- (f) töötama välja kaebuste esitamise korra, mis toimiks riskiteadlikkusega seotud varajase hoiatamise vahendina, või looma sellise korra koostöös teiste ettevõtjate või organisatsioonidega või hõlbustama väliseksperdi või -organi, näiteks ombudsmani poole pöördumist.

3. Lõikes 1 osutatud ettevõtja peab

- (a) tegema kindlaks X lisa punktis 2 loetletud riskikategooriatega seotud kahjulikud mõjud oma tarneahelas ja hindama neid lõike 2 kohaselt esitatud teabe põhjal, võttes aluseks oma tarneahela põhimõtete standardid;
- (b) rakendama kindlakstehtud riskidele reageerimise strateegiat, mis on välja töötatud nii, et ära hoida või leevendada kahjulikku mõju järgmiselt:
 - i) teavitades tarneahela riskihindamise tulemustest ettevõtja selleks määratud kõrgemat juhtkonda;
 - ii) võttes riskijuhtimismeetmeid kooskõlas OECD hoolsuskohustuste suuniste II lisaga, võttes arvesse nende mõjutamisvõimet, ning astudes vajaduse korral samme nende tarnijate surveamiseks, kes suudavad kindlakstehtud riski kõige tulemuslikumalt ära hoida või maandada;
 - iii) rakendades riskijuhtimiskava, tagades riskimaandamise meetmete tulemuslikkuse järelevalve ja jälgimise, andes tagasisidet selleks määratud kõrgemale juhtkonnale ning kaaludes suhete peatamist või lõpetamist tarnijaga pärast riskimaandamise meetmete ebaõnnestumist, lähtudes seejuures asjakohastest lepingutingimustest kooskõlas lõike 2 teise lõiguga;
 - iv) hinnates maandamist vajava riski puhul või pärast asjaolude muutumist täiendavalt fakte ja riski.

Kui lõikes 1 osutatud ettevõtja kasutab riskimaandamise meetmeid kauplemist jätkates või selle ajutiselt peatades, peab ta konsulteerima tarnijate ja asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas kohalike omavalitsuste ja keskvalitsuse asutustega, rahvusvaheliste või kodanikuühiskonna organisatsioonide ja mõjutatud kolmandate isikutega, ning leppima kokku mõõdetava riski maandamise strateegias riskijuhtimiskava raames.

Lõikes 1 osutatud ettevõtja teeb kindlaks oma tarneahelas X lisa punktis 2 loetletud riskikategooriates avalduva kahjuliku mõju tõenäosuse ja hindab seda, tuginedes olemasolevatele aruannetele, mille teavitatud asutus on koostanud kolmanda isiku poolse kontrolli käigus kõnealusesse tarneahelasse kuuluvate tarnijate kohta, ning

hinnates vajaduse korral nende hoolsuskohustuse täitmise tavasid. Need kontrolliaruanded peavad olema kooskõlas lõike 4 esimese lõiguga. Kui tarnijaid käsitlevaid kolmanda isiku kontrolliaruandeid ei ole, teeb lõikes 1 nimetatud ettevõtja riskid oma tarneahelas kindlaks ja hindab neid oma riskijuhtimissüsteemi raames. Sellistel juhtudel lasevad lõikes 1 osutatud ettevõtjad teha oma tarneahelatega seotud hoolsuskohustuse kolmanda isiku poolse kontrolli teavitatud asutuse kaudu kooskõlas lõike 4 esimese lõiguga.

Lõikes 1 nimetatud ettevõtja esitab kolmandas lõigus osutatud riskihindamise tulemused selleks määratud kõrgemale juhtkonnale ning rakendab kahjuliku mõju ennetamiseks või leevendamiseks kavandatud reageerimisstrateegiat.

4. Lõikes 1 osutatud ettevõtja laseb oma tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse põhimõtteid kontrollida teavitatud asutusel (edaspidi „kolmanda isiku poolne kontroll“).

Teavitatud asutuse tehtav kolmanda isiku poolne kontroll

- (a) hõlmab kõiki tegevusi, protsesse ja süsteeme, mida ettevõtjad kasutavad tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse nõuete täitmiseks kooskõlas lõigete 2, 3 ja 5;
 - (b) on ette nähtud selleks, et teha kindlaks, kas akusid turule laskvate ettevõtjate tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmise tavad vastavad lõigetele 2, 3 ja 5;
 - (c) annab akusid turule laskvatele ettevõtjatele soovitusi selle kohta, kuidas parandada oma tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse täitmise tavasid;
 - (d) järgib OECD hoolsuskohustuse suunistes esitatud selliseid auditeerimis põhimõtteid nagu sõltumatus, pädevus ja aruandekohustus.
5. Lõikes 1 osutatud ettevõtja teeb liikmesriikide turujärelevalveasutustele taotluse korral kättesaadavaks lõike 4 kohaselt tehtud kolmanda isiku poolse kontrolli aruanded või tõendid, mis kinnitavad vastavust sellisele tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemile, mida komisjon on artikli 72 kohaselt tunnustanud.
 6. Lõikes 1 osutatud ettevõtja avalikustab temale tarneahelas vahetult järgnevatele ostjatele kogu teabe, mis on saadud ja mida säilitatakse vastavalt tema tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse põhimõtetele, võttes nõuetekohaselt arvesse ärisaladust ja muid konkurentsiga seotud kaalutlusi.

Lõikes 1 osutatud ettevõtja esitab igal aastal võimalikult laiale üldsusele kättesaadava, muu hulgas ka internetis kättesaadava, aruande oma tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse põhimõtete kohta. Selles aruandes kirjeldatakse meetmeid, mida ettevõtja on võtnud lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuete täitmiseks, sealhulgas X lisa punktis 2 loetletud riskikategooriates leitud märkimisvärset kahjulikku mõju ning kuidas sellega on tegeletud, samuti sisaldab see punkti 4 kohaselt tehtud kolmanda isiku poolsete kontrollide kokkuvõtvat aruannet, sealhulgas teavitatud asutuse nime, võttes nõuetekohaselt arvesse ärisaladust ja muid konkurentsiga seotud kaalutlusi.

Kui lõikes 1 osutatud ettevõtja saab põhjendatult järeldada, et akus sisalduvad X lisa punktis 1 loetletud toorained on saadud üksnes ringlussevõetud allikatest, avalikustab ta oma järeldused mõistliku üksikasjalikkusega, võttes nõuetekohaselt arvesse ärisaladust ja muid konkurentsiga seotud kaalutlusi.

7. Komisjon töötab välja suunised käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 kehtestatud hoolsuskohustuse nõuete kohaldamiseks seoses X lisa punktis 2 osutatud sotsiaalsete ja keskkonnariskidega ning eelkõige kooskõlas X lisa punktis 3 osutatud rahvusvaheliste dokumentidega.
8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et:
 - (a) muuta X lisa esitatud toorainete ja riskikategooriate loetelusid, võttes arvesse teaduse ja tehnika arengut akude tootmise ja keemia alal ning määruse (EL) 2017/821 muudatusi;
 - (b) muuta lõikes 1 osutatud ettevõtjale lõigetega 2–4 ette nähtud kohustusi, arvestades määruse (EL) 2017/821 muudatusi ja OECD hoolsuskohustuse suuniste I lisa esitatud hoolsuskohustuse soovitude muudatusi.

Artikkel 40

Volitatud esindajate kohustused

1. Kui patarei või aku valmistaja asukoht ei ole liikmesriigis, võib patarei või aku lasta liidu turule üksnes siis, kui valmistaja nimetab volitatud ainuesindaja.
2. Nimetamisega antakse volitatud esindajale volitused ning need on kehtivad üksnes siis, kui volitatud esindaja on need kirjalikult heaks kiitnud ja need kehtivad vähemalt kõigi sama patarei- või akumudeli patareide või akude puhul.
3. Artikli 38 lõikes 1 sätestatud kohustused ja tehnilise dokumentatsiooni koostamise kohustus ei kuulu volitatud esindaja ülesannete hulka.
4. Volitatud esindaja täidab valmistajalt saadud volituses kindlaksmääratud ülesandeid. Volitatud esindaja esitab volituse koopia nõudmise korral pädevale asutusele. Volitus võimaldab volitatud esindajal teha vähemalt järgmist:
 - (a) kontrollida ELi vastavusdeklaratsiooni ja tehnilise dokumentatsiooni koostamist ning, kui see on kohaldatav, asjakohase vastavushindamismenetluse teostamist valmistaja poolt;
 - (b) säilitada ELi vastavusdeklaratsiooni ja ajakohastatud tehnilist dokumentatsiooni riiklikule turujärelevalveasutusele kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast patarei või aku turule laskmist;
 - (c) esitada riikliku ametiasutuse põhjendatud nõudmise korral talle patarei või aku vastavust tõendav teave ja dokumentatsioon;
 - (d) teha riiklike ametiasutustega viimaste nõudmisel koostööd seoses kõigi meetmetega, mille eesmärk on kõrvaldada volitatud esindaja volitustega hõlmatud patareide ja akude põhjustatud riskid;
 - (e) täita V peatükist tulenevaid valmistaja kohustusi;
 - (f) lõpetada volitus, kui valmistaja tegutseb vastupidiselt tema kohustustele, mis tulenevad käesolevast määrusest.

Artikkel 41

Importijate kohustused

1. Importijad lasevad turule või võtavad kasutusele üksnes patarei või aku, mis vastab II ja III peatüki nõuetele.

2. Enne patarei või aku turule laskmist või kasutuselevõttu kontrollivad importijad, et valmistaja on teostanud artiklis 17 osutatud asjakohase vastavushindamismenetluse. Nad kontrollivad, et valmistaja on koostanud VIII lisas osutatud tehnilise dokumentatsiooni, et patarei või aku kannab artiklis 19 osutatud CE-märgist ja artikli 13 lõikes 5 osutatud ruutkoodi, et sellega on kaasas nõutud dokumendid ning et valmistaja on täitnud artikli 38 lõigetes 7, 8 ja 9 sätestatud kohustused.

Kui importija arvab või tal on põhjust uskuda, et patarei või aku ei vasta II ja III peatükis sätestatud nõuetele, ei lase ta seda turule ega võta seda kasutusele enne, kui see on nõuetega vastavusse viidud. Lisaks teavitab importija valmistajat ja turujärelevalveasutusi, kui patarei või aku kujutab endast riski.

3. Importijad märgivad oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja kontaktaadressi kas patareile või akule või, kui see ei ole võimalik, selle pakendile või patarei või akuga kaasas olevasse dokumenti. Kontaktandmed esitatakse keeles, mis on tarbijate ja teiste lõppkasutajate ning turujärelevalveasutuste jaoks kergesti arusaadav.
4. Importijad tagavad, et valmistaja on täitnud artikli 38 lõigetest 7, 9 ja 10 tulenevad kohustused.
5. Importijad tagavad, et sel ajal, kui patarei või aku on nende vastutuse all, ei ohusta selle ladustamise või transpordi tingimused II ja III peatükis sätestatud nõuetele vastavust.
6. Kui seda peetakse patareist või akust tulenevat riski silmas pidades asjakohaseks, teevad importijad tarbijate tervise ja ohutuse kaitsmiseks turustatavate patareide ja akude pistelist kontrolli, uurivad kaebusi, ning kui see on vajalik, peavad registrit kaebuste, mittevastavate patareide ja akude ning patareide või akude tagasivõtmiste kohta, ning teavitavad turustajaid kõnealusest järelevalvest.
7. Importijad, kes arvavad või kel on põhjust uskuda, et patarei või aku, mille nad on turule lasknud või kasutusele võtnud, ei vasta II ja III peatükis sätestatud nõuetele, võtavad viivitamata parandusmeetmed, et vastavalt asjaoludele viia kõnealune patarei või aku vastavusse, kõrvaldada see turult või võtta tagasi. Kui patarei või aku kujutab endast riski, teavitavad importijad sellest viivitamata selle liikmesriigi ametiasutust, mille turul nad patarei või aku kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja kõigi võetud parandusmeetmete kohta.
8. Importijad hoiavad VIII lisas osutatud tehnilist dokumentatsiooni ja ELi vastavusdeklaratsiooni turujärelevalveasutustele ja riiklikele ametiasutustele kättesaadavana 10 aasta jooksul pärast patarei või aku turule laskmist või kasutuselevõttu.
9. Importijad esitavad riikliku ametiasutuse põhjendatud nõudmisel talle kogu teabe ja tehnilise dokumentatsiooni, mis tõendab patarei või aku vastavust II ja III peatükis sätestatud nõuetele, tehes seda keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Kõnealune teave ja tehniline dokumentatsioon esitatakse kas paber kandjal või elektrooniliselt. Importijad teevad riikliku ametiasutusega viimase nõudmisel koostööd seoses kõigi meetmetega, mille eesmärk on kõrvaldada nende poolt turule lastud või kasutusele võetud patareide või akude põhjustatud riskid.

Artikkel 42
Turustajate kohustused

1. Patareid või akut turul kättesaadavaks tehes peavad turustajad hoolikalt järgima käesoleva määruse nõudeid.
2. Enne patarei või aku turul kättesaadavaks tegemist kontrollib turustaja, et
 - (a) valmistaja, valmistaja volitatud esindaja, importija või teised turustajad on registreeritud liikmesriigi territooriumil vastavalt artiklile 46;
 - (b) patarei või aku kannab CE-märgist,
 - (c) patarei või akuga on kaasas nõutavad dokumendid keeles, mis on tarbijatele ja teistele lõppkasutajatele kergesti arusaadav liikmesriigis, kus patarei või aku turul kättesaadavaks tehakse, ning juhised ja ohutusteave ning
 - (d) valmistaja ja importija on täitnud vastavalt artikli 38 lõigetes 7, 9 ja 10 ning artikli 41 lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõuded.
3. Kui turustaja arvab või tal on põhjust uskuda, et patarei või aku ei vasta II ja III peatükis sätestatud nõuetele, ei tee turustaja patareid turul kättesaadavaks enne, kui see on nõuetega vastavusse viidud. Lisaks teavitab turustaja valmistajat või importijat ja turujärelevalveasutusi, kui patarei või aku kujutab endast riski.
4. Turustajad tagavad, et sel ajal, kui patarei või aku on nende vastutuse all, ei ohusta selle ladustamise või transpordi tingimused II ja III peatükis sätestatud nõuetele vastavust.
5. Turustajad, kes arvavad või kel on põhjust uskuda, et patarei või aku, mille nad on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta II ja III peatükis sätestatud nõuetele, võtavad viivitamata parandusmeetmed, et vastavalt asjaoludele viia kõnealune patarei või aku vastavusse, kõrvaldada see turult või võtta tagasi. Kui patarei või aku kujutab endast riski, teavitavad turustajad sellest viivitamata nende liikmesriikide ametiasutusi, mille turul nad patarei või aku kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja kõigi võetud parandusmeetmete kohta.
6. Turustajad esitavad riikliku ametiasutuse põhjendatud nõudmisel talle kogu teabe ja tehnilise dokumentatsiooni, mis tõendab patarei või aku vastavust II ja III peatükis sätestatud nõuetele, tehes seda keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Kõnealune teave ja tehniline dokumentatsioon esitatakse kas paberandjal või elektrooniliselt. Turustajad teevad riikliku ametiasutusega viimase nõudmisel koostööd seoses kõigi meetmetega, mille eesmärk on kõrvaldada nende poolt turul kättesaadavaks tehtud patareide või akude põhjustatud riskid.

Artikkel 43
Ekspediitorteenuse osutajate kohustused

Ekspediitorteenuse osutajad tagavad, et nende poolt käideldavate patareide ja akude ladustamis-, pakendamise-, adresseerimis- või saاتمistingimused ei ohusta patareide ja akude vastavust II ja III peatükis sätestatud nõuetele.

Artikkel 44

Valmistajate kohustuste kohaldamine importijate ja turustajate suhtes

Käesoleva määruse kohaldamisel käsitatakse importijat või turustajat valmistajana ning importija või turustaja suhtes kohaldatakse artiklist 40 tulenevaid valmistaja kohustusi, juhul kui:

- (a) patarei või aku lastakse turule või võetakse kasutusele importija või turustaja enda nime või kaubamärgi all;
- (b) kõnealune importija või turustaja muudab juba turule lastud või kasutusele võetud patareid või akut selliselt, et see võib mõjutada vastavust käesoleva määruse nõuetele;
- (c) kõnealune importija või turustaja muudab juba turule lastud või kasutusele võetud aku otstarvet.

Artikkel 45

Ettevõtjate kindlakstegemine

Turujärelevalveasutuse või riikliku ametiasutuse taotlusel ning 10 aasta vältel pärast patarei või aku turule laskmist annavad ettevõtjad teavet alljärgneva kohta:

- (a) iga neile patarei või aku tarninud ettevõtja isik;
- (b) iga ettevõtja isik, kellele nad on patarei või aku tarninud, samuti kogus ja täpsed mudelid.

VII peatükk

Patareide ja akude olemusringi lõpu haldamine

Artikkel 46

Tootjate register

1. Liikmesriigid loovad tootjate registri, mille eesmärk on jälgida tootjate vastavust käesoleva peatüki nõuetele. Registrit haldab pädev asutus.
2. Tootjad on kohustatud end registreerima. Selleks esitavad nad taotluse selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus nad teevad patarei või aku esimest korda turul kättesaadavaks. Kui tootja on määranud tootjavastutusorganisatsiooni vastavalt artikli 47 lõikele 2, täidab see organisatsioon käesolevast artiklist tulenevaid kohustusi *mutatis mutandis*, kui ei ole sätestatud teisiti.

Registreerimistaotluses esitab tootja pädevale asutusele järgmise teabe:

- (a) tootja nimi ja aadress, sealhulgas sihtnumber ja linn või asula, tänav ja majanumber, riik, telefoni- ja faksinumbrid, kui need on olemas, internetiaadress ja e-posti aadress;
- (b) tootja riigisisene tunnuscode, sealhulgas äriregistri number või samaväärne ametlik registreerimisnumber, sealhulgas Euroopa või riigisisese maksukohustuslasena registreerimise number;
- (c) artikli 47 lõike 2 kohase loa korral peab tootjavastutusorganisatsioon lisaks punktides a ja b nõutud teabele esitama

- i) esindatavate tootjate nimed ja kontaktandmed, sealhulgas sihtnumber ja linn või asula, tänav ja majanumber, riik, telefoni- ja faksinumber, internetiaadress ja e-posti aadress;
 - ii) esindatava tootja volituse;
 - iii) iga esindatava tootja nime ja kontaktandmed eraldi, kui volitatud esindaja esindab rohkem kui üht tootjat.
- (d) nende patareide või akude tüüp, mida tootja kavatses esimest korda liikmesriigi territooriumil turul kättesaadavaks teha, nimelt kantavad patareid ja akud, tööstuslikud patareid ja akud, elektrisõidukiakud või mootorsõidukiakud;
- (e) tootemark, mille all tootja kavatses patareisid või akusid liikmesriigis tarnida;
- (f) teave selle kohta, kuidas tootja täidab artiklis 47 sätestatud kohustusi ja vastavalt artiklites 48 ja 49 sätestatud nõudeid:
- i) kantavate patareide ja akude puhul tuleb käesoleva punkti f nõuete täitmiseks esitada:
 - deklaratsioon, milles on näidatud tootja võetud meetmed artiklis 47 sätestatud tootjavastutuse kohustuste täitmiseks, artikli 48 lõikes 1 sätestatud liigiti kogumise kohustuste täitmiseks seoses tootja tarnitavate patareide ja akude kogusega ning süsteem, millega tagatakse pädevatele asutustele esitatud andmete usaldusväärsus;
 - vajaduse korral selle tootjavastutusorganisatsiooni, kellele tootja on artikli 47 lõike 2 kohaselt usaldanud laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmise, nimi ja kontaktandmed, sealhulgas sihtnumber ja linn või asula, tänav ja majanumber, riik, telefoni- ja faksinumber, internetiaadress ja e-posti aadress ning riigisisene tunnuscode, sealhulgas tootjavastutusorganisatsiooni äriregistri number või samaväärne ametlik registreerimisnumber, sealhulgas tootjavastutusorganisatsiooni Euroopa või riigisisese maksukohustuslasena registreerimise number, ning esindatava tootja volitus;
 - ii) mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude puhul tuleb käesoleva punkti f nõuete täitmiseks esitada:
 - deklaratsioon, milles on esitatud teave meetmete kohta, mida tootja on võtnud artiklis 47 sätestatud tootjavastutuse kohustuste täitmiseks ja artikli 49 lõikes 1 sätestatud kogumiskohustuste täitmiseks seoses tootja tarnitavate patareide ja akude kogusega, ning süsteemi kohta, millega tagatakse pädevatele asutustele esitatud andmete usaldusväärsus;
 - vajaduse korral selle tootjavastutusorganisatsiooni, kellele tootja on artikli 47 lõigete 2 ja 4 kohaselt usaldanud laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmise, riigisisene tunnuscode, sealhulgas tootjavastutusorganisatsiooni äriregistri number või samaväärne ametlik registreerimisnumber, sealhulgas tootjavastutusorganisatsiooni Euroopa või riigisisese

- maksukohustuslasena registreerimise number, ning esindatava tootja volitus;
- kui tootjavastutusorganisatsioon esindab rohkem kui üht tootjat, näitab ta eraldi, kuidas iga esindatav tootja täidab artiklis 47 sätestatud kohustusi.
- (g) tootja või artikli 47 lõike 2 kohaselt määratud tootjavastutusorganisatsiooni deklaratsioon, milles kinnitatakse, et esitatud teave on tõene.
3. Pädev asutus
- (a) võtab tootjate registreerimistaotlused, millele on osutatud lõikes 2, vastu elektroonilise andmetöötlussüsteemi kaudu, mille üksikasjalikud andmed tehakse kättesaadavaks pädevate asutuste veebisaidil;
 - (b) annab loa registreerimiseks ja esitab registreerimisnumbri hiljemalt kuue nädala jooksul alates kogu lõikes 2 sätestatud teabe esitamisest;
 - (c) võib kehtestada registreerimisnõuete ja -menetlusega seotud korra, lisamata lõikes 2 sätestatud nõuetele sisulisi nõudeid;
 - (d) võivad nõuda tootjatelt lõikes 2 osutatud taotluste läbivaatamise eest kulupõhiseid ja proportsionaalseid tasusid.
4. Tootja või asjakohasel juhul artikli 47 lõike 2 kohaselt määratud tootjavastutusorganisatsioon nende tootjate nimel, keda ta esindab, teavitab pädevat asutust põhjendamatu viivitusega kõigist muudatustest registreeringus sisalduvas teabes ning akude ja patareide, millele on registreerinugus lõike 1 punkti d kohaselt osutatud, liikmesriigi territooriumil kättesaadavaks tegemise mis tahes alalisest lõpetamisest.

Artikkel 47
Laiendatud tootjavastutus

1. Patareide ja akude tootjatel on laiendatud tootjavastutus patareide ja akude eest, mille nad teevad esimest korda liikmesriigi territooriumil turul kättesaadavaks, et tagada käesolevas peatükis sätestatud jäätmekäitluskohustuste täitmine. See vastutus hõlmab kohustust
- (a) korraldada patarei- ja akujäätmete liigiti kogumine kooskõlas artiklitega 48 ja 49 ning sellele järgnev transport, kasutusotstarbe muutmiseks ja taastamiseks ettevalmistamine, patarei- ja akujäätmete töötlemine ja ringlussevõtt, sealhulgas vajalikud ohutusmeetmed kooskõlas artikliga 56;
 - (b) esitada aruanne liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks tehtud patareide ja akudega seotud kohustuste kohta vastavalt artiklile 61;
 - (c) edendada patareide ja akude liigiti kogumist kooskõlas artikli 48 lõikega 1, sealhulgas katma selliste uuringute kulud, mille eesmärk on teha kindlaks lõppkasutajate poolt sobimatul viisil ära visatud patareid ja akud;
 - (d) anda teavet, sealhulgas patareide ja akude olelusringi lõppu käsitlevat teavet vastavalt artiklile 60;
 - (e) rahastada punktides a–d osutatud tegevust.
2. Tootjad võivad anda lõike 6 kohase loa saanud tootjavastutusorganisatsioonile ülesande täita laiendatud tootjavastutuse kohustusi nende nimel.

3. Tootjad ja nende nimel tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt lõikele 2, peavad
 - (a) omama lõikes 1 osutatud laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmiseks vajalikke organisatsioonilisi ja rahalisi vahendeid;
 - (b) kehtestama asjakohase enesekontrollimehhanismi, mida toetavad korrapärased sõltumatud auditid, et korrapäraselt hinnata:
 - i) nende finantsjuhtimist, sealhulgas vastavust lõike 1 punktis e ja käesoleva lõike punktis a sätestatud nõuetele;
 - ii) käesoleva artikli lõike 1 punkti b ning määruse (EÜ) nr 1013/2006 kohaselt kogutud ja esitatud andmete kvaliteeti.
4. Laiendatud tootjavastutuse kollektiivse teostamise korral tagavad tootjavastutusorganisatsioonid, et tootjate poolt neile tehtavad maksed
 - (a) kohandatakse vähemalt patarei või aku tüübi ja keemia järgi ning võttes vajaduse korral arvesse patareide ja akude laetavust ja tootmisel kasutatava ringlussevõetud materjali osakaalu;
 - (b) kohandatakse selleks, et võtta arvesse tootjavastutusorganisatsioonide tulusid patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete korduskasutamisest ja teiseste toorainete müügist;
 - (c) tagavad, et tootjaid koheldakse võrdselt olenemata nende päritolust ja suuruselt, ning et väikeste patarei- ja akukoguste tootjatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, ei tekitata ebaproportsionaalselt suurt regulatiivset koormust.
5. Kui vastavalt artikli 48 lõikele 2, artikli 49 lõikele 3, artikli 53 lõikele 1, artikli 56 lõikele 1 ning artikli 61 lõigetele 1, 2 ja 3 teostab lõike 1 punktides a-d osutatud kohustuste täitmiseks vajalikke tegevusi kolmas isik, kes ei ole tootja või tootjavastutusorganisatsioon, ei tohi tootjate kantavad kulud ületada kulusid, mis on vajalikud kõnealuste tegevuste kulutõhusaks teostamiseks. Sellised kulud määratakse kindlaks läbipaistvalt tootjate ja asjaomaste kolmandate isikute vahel ning neid kohandatakse, et võtta arvesse patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete korduskasutamisest ja teiseste toorainete müügist saadavat tulu.
6. Tootjavastutusorganisatsioonid taotlevad pädevalt asutuselt luba. Luba antakse üksnes juhul, kui tõendatakse, et tootjavastutusorganisatsiooni kehtestatud meetmed on piisavad käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmiseks seoses selliste patareide ja akude kogusega, mille tootjad, kelle nimel organisatsioon tegutseb, liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks teevad. Pädev asutus kontrollib korrapäraselt, kas lõigetes 1, 3, 4 ja 5 sätestatud loa andmise tingimused on jätkuvalt täidetud. Pädevad asutused määravad kindlaks loa andmise menetluse üksikasjad ja nõuetele vastavuse kontrollimise korra, sealhulgas tootjate poolt sel eesmärgil esitatava teabe.

Tootjavastutusorganisatsioonid teatavad pädevale asutusele põhjendamatu viivitusega kõigist loataotluses sisalduva teabe muudatustest, loa tingimustega seotud muudatustest ja tegevuse alalisest lõpetamisest.

Kui liikmesriigi territooriumil on mitmel tootjavastutusorganisatsioonil lubatud täita tootjate nimel laiendatud tootjavastutuse kohustusi, täidavad nad oma laiendatud tootjavastutuse kohustusi koordineeritult, et tagada lõike 1 punkti a kohaste tegevuste

katvus kogu liikmesriigi territooriumil. Liikmesriigid teevad pädevale asutusele ülesandeks või määravad sõltumatu kolmanda isiku, kes teostab järelevalvet selle üle, et tootjavastutusorganisatsioonid täidaksid oma koordineerimiskohustust vastavalt eelmisele lausele.

7. Lõike 3 punkti a nõuete täitmise tõendamiseks esitavad tootjad või nende nimel tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt lõikele 2, tagatise, mis võib olla ringlussevõtu kindlustus või kinnine pangakonto või tootja osalemine tootjavastutusorganisatsioonis.
8. Tootjavastutusorganisatsioonid tagavad oma valduses olevate andmete konfidentsiaalsuse, kui tegemist on ärisaladusena käsitatava teabe või sellise teabega, mis on otseselt seostatav üksikutele tootjate või nende volitatud esindajatega.
9. Tootjavastutusorganisatsioonid avaldavad oma veebisaitidel iga aasta lõpuks järgmise teabe, kui äri- ja tööstussaladustest ei tulene teisiti:
 - (a) tootjavastutusorganisatsiooni omandiline kuuluvus;
 - (b) nende tootjate nimekiri, kes on andnud tootjavastutusorganisatsioonile ülesande täita laiendatud tootjavastutuse kohustusi nende nimel;
 - (c) patareid- ja akujäätmete liigiti kogumise määr ning ringlussevõtu tase ja ringlussevõtu määrad, mis põhinevad nende liikmeks olevate tootjate poolt liikmesriigis esimest korda turul kättesaadavaks tehtud patareide ja akude kogusel;
 - (d) liikmeks olevate tootjate maksed patareid või aku kohta või patareid või akude massi kohta, märkides ära ka lõike 4 punkti a kohaselt kohaldatavad tasude kohandamise kategooriad.
10. Pädevad asutused kontrollivad, kas tootjad, sealhulgas need, kes tarnivad patareid või akusid kauglepingute abil, ja nende nimel tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt lõikele 2, täidavad käesolevas artiklis sätestatud kohustusi.
11. Liikmesriigid kehtestavad mehhanismi, millega tagatakse korrapärane dialoog patareid ja akudega seotud laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmisel osalevate asjaomaste sidusrühmade vahel, sealhulgas tootjad ja turustajad, era- või avaliku sektori jäätmeäitajad, kohalikud omavalitsused, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja vajaduse korral sotsiaalmajanduses osalejad, korduskasutamise ja remondivõrgustikud ning korduskasutamiseks ettevalmistamisega tegelevad ettevõtjad.
12. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakt, milles sätestatakse lõike 4 punkti a kohaldamise kriteeriumid, kui see on vajalik siseturu moonutuste vältimiseks. See rakendusakt ei või käsitleda maksete taseme täpset kindlaksmääramist. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
13. Direktiivi 2008/98/EÜ artikleid 8 ja 8a ei kohaldata patareid ja akude suhtes.

Artikkel 48

Kantavate patareid ja akude jäätmekogumine

1. Tootjad või nende nimel tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, tagavad kõigi kantavate patareid ja akude

jäätmete, olenemata nende liigist, tootemargist või päritolust, kogumise selle liikmesriigi territooriumil, kus nad teevad patareid ja akud esimest korda turul kättesaadavaks. Selleks teevad nad järgmist:

- (a) loovad kantavate patareide ja akude jäätmete kogumispunktid;
- (b) pakuvad kantavate patareide ja akude jäätmete tasuta kogumist lõike 2 punktis a osutatud üksustele ning korraldavad kantavate patareide ja akude jäätmete kogumise kõigilt üksustelt, kes seda pakkumist on kasutanud (edaspidi „ühendatud kogumispunktid“);
- (c) hoolitsevad kogumise ja transpordi praktilise korralduse eest, sealhulgas pakuvad ühendatud kogumispunktile tasuta sobivaid kogumis- ja transpordianumaid, mis vastavad direktiivi 2008/98/EÜ nõuetele;
- (d) tagavad ühendatud kogumispunktides kogutud kantavate patareide ja akude jäätmete tasuta kogumise sagedusega, mis on proportsionaalne kaetud territooriumi ning kõnealuste kogumispunktide kaudu tavaliselt kogutavate kantavate patareide ja akude jäätmete mahu ja ohtlikkusega;
- (e) tagavad, et jäätmekäitleja töötleb ühendatud kogumispunktides kogutud kantavate patareide ja akude jäätmeid ja võtab need ringlusse loa saanud käitluskohas kooskõlas artikliga 56.

2. Tootjad või nende nimel tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, tagavad, et ühendatud kogumispunktide võrgustik

- (a) koosneb kogumispunktidest, mida nad pakuvad koostöös:
 - i) turustajatega vastavalt artiklile 50;
 - ii) elektri- ja elektroonikaseadmete romude ning romusõidukite töötlemis- ja ringlussevõtukohtadega vastavalt artiklile 52;
 - iii) ametiasutuste või nende nimel jäätmekäitlusega tegelevate kolmandate isikutega vastavalt artiklile 53;
 - iv) vabatahtlike kogumispunktidega vastavalt artiklile 54;
- (b) hõlmab kogu liikmesriigi territooriumi, võttes arvesse elanikkonna suurust, kantavate patareide ja akude jäätmete eeldatavat kogust, ligipääsetavust ja lõppkasutajate lähedust, ning ei piirdu piirkondadega, kus kantavate patareide ja akude jäätmete kogumine ja hilisem käitlemine on kasumlik.

3. Lõppkasutajatelt, kes viivad kantavate patareide ja akude jäätmed lõikes 2 osutatud kogumispunktidesse, ei võeta tasu ega kohustata neid ostma uut patareid või akut.

4. Tootjad või nende nimel tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, peavad saavutama vähemalt järgmised kantavate patareide ja akude jäätmete kogumise eesmärgid, mis arvutatakse protsendina kantavatest patareidest ja akudest, mille vastav tootja või tootjavastutuse organisatsiooniga hõlmatud tootjad ühiselt on liikmesriigis turul esimest korda kättesaadavaks teinud, välja arvatud kergtranspordivahendite akud, ning säilitama neid eesmärgi püsivalt:

- (a) 45 % 31. detsembriks 2023;
- (b) 65 % 31. detsembriks 2025;

(c) 70 % 31. detsembriks 2030.

Tootjad või nende nimel tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, arvutavad käesolevas lõikes osutatud kogumismäära vastavalt XI lisale.

5. Lõike 1 ja lõike 2 punkti a kohaselt loodud kogumispunktide suhtes ei kohaldata direktiivi 2008/98/EÜ kohaseid registreerimis- ega loanõudeid.
6. Tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, taotleavad luba pädevalt asutuselt, kes kontrollib kehtestatud korra nõuetelevastavust, et tagada käesoleva artikli nõuete täitmine. Kui luba taotleb tootjavastutusorganisatsioon, tuleb loataotluses selgelt ära märkida aktiivsed liikmed, keda organisatsioon esindab.
7. Tootjavastutusorganisatsioon tagab oma valduses olevate andmete konfidentsiaalsuse, kui tegemist on ärisaladusena käsitatava teabe või sellise teabega, mis on otseselt seostatav konkreetsete tootjatega. Pädev asutus võib loas kehtestada tingimused, mida selleks tuleb täita.
8. Lõike 6 kohase loa võib anda üksnes juhul, kui dokumentaalsete tõenditega tõendatakse, et käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 nõuded on täidetud ning et on kehtestatud kord, mis võimaldab saavutada vähemalt lõikes 4 osutatud kogumiseesmärgi ja seda püsivalt säilitada. Kui luba taotleb tootjavastutusorganisatsioon, saadakse see artikli 47 lõikes 6 osutatud loa osana.
9. Pädev asutus kehtestab lõike 6 kohase loa andmise menetluse üksikasjad, et tagada lõigetes 1–4 ja artiklis 56 sätestatud nõuete täitmine. See hõlmab nõuet, mille kohaselt tuleb koostada sõltumatute ekspertide aruanne käesoleva artikli kohase kogumiskorra eelkontrolliks, et tagada käesoleva artikli nõuete täitmine. Samuti sisaldab see vastavate etappide kinnitamise ja pädeva asutuse tehtava otsuse tähtaegu, mis ei tohi ületada kuut nädalat alates täieliku taotlustoimiku esitamisest.
10. Pädev asutus vaatab korrapäraselt ja vähemalt iga kolme aasta järel üle, kas lõike 6 kohase loa andmise tingimused on endiselt täidetud. Loa võib tühistada, kui lõikes 4 sätestatud kogumiseesmärki ei saavutata või kui tootja või tootjavastutusorganisatsioon rikub oluliselt talle lõigetest 1–3 tulenevaid kohustusi.
11. Tootja või tema nimel tegutsev tootjavastutusorganisatsioon, kui see on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, teatab pädevale asutusele viivitamata kõigist muudatustest lõikes 7 osutatud loataotluse tingimustes, kõigist lõike 8 kohaste loa tingimustega seotud muudatustest ja tegevuse alalisest lõpetamisest.
12. Liikmesriigid korraldavad iga viie aasta järel vähemalt NUTS 2 tasandil segaolmejäätmekogumise ja elektri- ja elektroonikaseadmete kogumise hõlmava kogutud jäätmekogumise koostise uuringu, et määrata neis kindlaks kantavate patareide ja akude jäätmekogumise osakaal. Esimene uuring tehakse 31. detsembriks 2023. Saadud teabe põhjal võivad pädevad asutused lõigete 6 ja 10 kohasel loa andmisel või läbivaatamisel nõuda, et kantavate patareide või akude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid võtaksid parandusmeetmeid, et suurendada oma ühendatud kogumispunktide võrgustikku, ja korraldaksid kooskõlas artikli 60 lõikega 1 teavituskampaaniaid proportsionaalselt uuringu tulemusena segaolmejäätmekogumise ja elektri- ja elektroonikaseadmete kogumise voogudes kindlaks tehtud kantavate patareide ja akude jäätmekogumise osakaaluga.

Artikkel 49

Mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete kogumine

1. Mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, võtavad tasuta tagasi kõik nende poolt kõnealuse liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks tehtud vastavat tüüpi mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmed, kohustamata lõppkasutajat ostma uut patareid või akut ning eeldamata, et patarei või aku osteti neilt. Selleks nõustuvad nad võtma vastu mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmed lõppkasutajatelt või kogumispunktidest, mida pakutakse koostöös
 - (a) mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude turustajatega vastavalt artikli 50 lõikele 1;
 - (b) elektri- ja elektroonikaseadmete romude ning romusõidukite töötlemis- ja ringlussevõtukohtadega, millele on osutatud artiklis 52, nende tegevusest tulenevate mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete osas;
 - (c) ametiasutuste või nende nimel jäätmekäitlusega tegelevate kolmandate isikutega vastavalt artiklile 53.

Kui tööstuslike patareide ja akude jäätmed on vaja eraisikutest mitteäriliste kasutajate asukohas eelnevalt demonteerida, hõlmab tootja kohustus need patareid ja akud tagasi võtta ka kohustust katta kulud, mis tulenevad patarei- ja akujäätmete demonteerimisest kõnealuste kasutajate asukohas ning nende sealt kokkukogumist.
2. Lõike 1 kohaselt kehtestatud tagasivõtmiskord hõlmab kogu liikmesriigi territooriumi, võttes arvesse elanikkonna suurust ja tihedust, mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete eeldatavat mahtu, ligipääsetavust ja lõppkasutajate lähedust, ning see ei piirdu piirkondadega, kus mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete kogumine ja hilisem käitlemine on kõige kasumlikum.
3. Mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2
 - (a) varustavad lõikes 1 osutatud kogumispunktid sobiva kogumistaristuga mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete liigiti kogumiseks, mis vastab kohaldatavatele ohutusnõuetele, ning katavad nende kogumispunktide vajalikud tagasivõtmisega seotud kulud. Mahutid selliste patareide ja akude kogumiseks ja ajutiseks säilitamiseks kogumispunktis peavad vastama nende kogumispunktide kaudu tõenäoliselt kogutavate mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete mahule ja ohtlikkusele;
 - (b) koguvad lõikes 1 osutatud kogumispunktidest mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmeid sagedusega, mis on proportsionaalne liigiti kogumise taristu ladustamismahuga ning nende kogumispunktide kaudu tavaliselt kogutavate patarei- ja akujäätmete mahu ja ohtlikkusega;

- (c) korraldavad lõppkasutajatelt ja lõikes 1 osutatud kogumispunktides kogutud mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete viimise töötlemis- ja ringlussevõtukohtadesse vastavalt artiklile 56.
4. Lõike 3 punktides a, b ja c osutatud üksused võivad kogutud mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmel anda üle loa saanud jäätmekäitlejatele töötlemiseks ja ringlussevõtuks kooskõlas artikliga 56. Sellistel juhtudel loetakse lõike 3 punkti c kohane tootjate kohustus täidetuks.

Artikkel 50

Turustajate kohustused

1. Turustajad võtavad patarei- ja akujäätmel lõppkasutajalt tagasi tasuta ja ilma kohustuseta osta uus patarei või aku, olenemata nende jäätmel keemilisest koostisest või päritolust. Kantavad patareid ja akud tuleb tagasi võtta nende jaemüügipunktis või selle vahetus läheduses. Mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmel tuleb tagasi võtta nende jaemüügipunktis või selle läheduses. See kohustus piirdub seda tüüpi patareide ja akude jäätmel, millele vastavaid uusi patareid või akusid turustaja pakub või on pakkunud, ning kantavate patareide ja akude puhul kogusega, mille mittekutselised lõppkasutajad tavaliselt ära viskavad.
2. Lõikes 1 sätestatud tagasivõtukohustus ei kehti patareid ja akusid sisaldavate toodete jäätmel suhtes. Seda kohaldatakse lisaks seadmeromude ja romusõidukite liigiti kogumise kohustusele, mis on sätestatud direktiivides 2000/53/EÜ ja 2012/19/EL.
3. Turustajad annavad patarei- ja akujäätmel, mille nad on tagasi võtnud, üle tootjatele või tootjavastutusorganisatsioonidele, kes vastutavad kõnealuste patareide ja akude kogumise eest vastavalt artiklitele 48 ja 49, või jäätmekäitlejale töötlemiseks ja ringlussevõtuks kooskõlas artikliga 56.
4. Käesolevast artiklist tulenevaid kohustusi kohaldatakse *mutatis mutandis* ettevõtjate suhtes, kes tarnivad patareid ja akusid lõppkasutajatele kauglepingute alusel. Kõnealused ettevõtjad tagavad piisava arvu kogumispunkte, mis hõlmavad kogu liikmesriigi territooriumi, võttes arvesse elanikkonna suurust ja tihedust, mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmel eeldatavat mahtu, ligipääsetavust ja lõppkasutajate lähedust, võimaldades lõppkasutajatel patareid ja akud tagastada.

Artikkel 51

Lõppkasutajate kohustused

1. Lõppkasutajad viskavad patarei- ja akujäätmel ära teistest jäätmelvoogudest, sealhulgas segaolmejäätmeltest eraldi.
2. Lõppkasutajad viivad patarei- ja akujäätmel spetsiaalsetesse liigiti kogumise punktidesse, mis on loodud tootja või tootjavastutusorganisatsiooni poolt või temaga kokku lepitud erikorra kohaselt vastavalt artiklitele 48 ja 49.
3. Lõppkasutajad eemaldavad selliste seadmetesse paigaldatud kantavate patareide ja akude jäätmel, mida lõppkasutaja saab kergesti eemaldada ilma professionaalset tööriistu kasutamata, ning viskavad need ära lõike 1 kohaselt.

4. Kui lõppkasutaja ei saa sõidukitesse või seadmetesse paigaldatud patareide või akude jäätmeid kergesti eemaldada, kõrvaldab ta need kasutuselt vastavalt direktiividele 2000/53/EÜ ja 2012/19/EL, kui need on kohaldatavad.

Artikkel 52

Töötlemiskohtade kohustused

Direktiivide 2000/53/EÜ ja 2012/19/EL reguleerimisalasse kuuluvate töötlemiskohtade käitajad annavad romusõidukite ning elektri- ja elektroonikaseadmete romude lammutamisel saadud patareid ja akud üle asjaomaste patareide ja akude tootjatele või nende nimel tegutsevatele tootjavastutusorganisatsioonidele, kui need on määratud vastavalt käesoleva määruse artikli 47 lõikele 2, või jäätmekäitlejatele nende töötlemiseks ja ringlussevõtuks kooskõlas käesoleva määruse artikli 56 nõuetega. Lammutuskodade käitajad peavad nende tehingute kohta arvestust.

Artikkel 53

Jäätmekäitluse eest vastutavate ametiasutuste osalemine

1. Erasisikutest mitteäriiliste kasutajate patarei- ja akujäätmeid võib viia jäätmekäitluse eest vastutavate ametiasutuste loodud liigiti kogumise punktidesse.
2. Jäätmekäitluse eest vastutavad ametiasutused annavad kogutud patarei- ja akujäätmed üle tootjatele või nende nimel tegutsevatele tootjavastutusorganisatsioonidele, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, või jäätmekäitlejatele kõnealuste patarei- ja akujäätmete töötlemiseks ja ringlussevõtuks vastavalt artikli 56 nõuetele, või töötlevad ja võtavad need ringlusse ise vastavalt artikli 56 nõuetele.

Artikkel 54

Vabatahtlike kogumispunktide osalemine

Kantavate patareide ja akude jäätmete vabatahtlikud kogumispunktid annavad kantavate patareide ja akude jäätmed üle kantavate patareide ja akude tootjatele või nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, sealhulgas tootjavastutuse organisatsioonidele, või jäätmekäitlejatele nende töötlemiseks ja ringlussevõtuks vastavalt artikli 56 nõuetele.

Artikkel 55

Kantavate patareide ja akude kogumise määrad

1. Liikmesriigid peavad saavutama järgmised kantavate patareide ja akude jäätmete, välja arvatud kergranspordivahendite akude jäätmed, kogumise miinimumeesmärgid:
 - (a) 45 % 31. detsembriks 2023;
 - (b) 65 % 31. detsembriks 2025;
 - (c) 70 % 31. detsembriks 2030.
2. Liikmesriigid arvutavad lõikes 1 sätestatud kogumismäärad XI lisas sätestatud meetoodika kohaselt.
3. Komisjon vaatab 31. detsembriks 2030 läbi lõike 1 punktis c sätestatud eesmärgi ning kaalub osana kõnealusest läbivaatamisest kogumiseesmärgi kehtestamist kergranspordivahendite akudele, turuosa arengut arvesse võttes kas eraldi

eesmärgina või lõike 1 punktis c ja artikli 48 lõikes 4 sätestatud eesmärgi läbivaatamise raames. Läbivaatamise käigus võidakse kaaluda ka arvutusmeetodi kasutuselevõtmist liigiti kogumise määra arvutamiseks, et võtta arvesse kogumiseks kättesaadavate patarei- ja akujäätmete kogust. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule läbivaatamise tulemuste aruande, millele on vajaduse korral lisatud seadusandlik ettepanek.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta XI lisas esitatud kantavate patareide ja akude kogumise määra arvutamise meetodikat.

Artikkel 56

Töötlemine ja ringlussevõtt

1. Kogutud patarei- ja akujäätmeid ei ladestata prügilasse ega põletata.
2. Ilma et see piiraks direktiivi 2010/75/EL kohaldamist, tagavad loa saanud käitluskohad, et kõik patarei- ja akujäätmete töötlemise ja ringlussevõtu protsessid vastavad vähemalt XII lisa A osale ning direktiivi 2010/75/EL artikli 3 punktis 10 määratletud parimale võimalikule tehnikale.
3. Lisaks artikli 51 lõikes 3 sätestatule, kui patareisid ja akusid kogutakse koos seadmeromudega, millesse need on paigaldatud, eemaldatakse patareid ja akud kogutud seadmeromudest vastavalt direktiivis 2012/19/EL sätestatud nõuetele.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta XII lisa A osas esitatud patarei- ja akujäätmete töötlemis- ja ringlussevõtunõudeid, võttes arvesse tehnika ja teaduse arengut ning uusi tehnoloogiaid jäätmekäitluses.

Artikkel 57

Ringlussevõtu määrad ja materjalide taaskasutusse võtmise eesmärgid

1. Kõik kogutud patarei- ja akujäätmed suunatakse ringlussevõtu protsessi.
2. Ringlussevõtjad tagavad, et igas ringlussevõtu protsessis saavutatakse minimaalsed ringlussevõtu määrad ja taaskasutusse võetud materjalide määrad, mis on esitatud vastavalt XII lisa B ja C osas.
3. XII lisa B ja C osas sätestatud ringlussevõtu määrad ja materjalide taaskasutamine arvutatakse vastavalt lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusaktis sätestatud eeskirjadele.
4. Komisjon võtab 31. detsembriks 2023 vastu rakendusakti, et kehtestada üksikasjalikud eeskirjad ringlussevõtu määrade ja materjalide taaskasutusse võtmise arvutamise ja kontrollimise kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta XII lisa B ja C osas esitatud patarei- ja akujäätmetest taaskasutusse võetud materjalide miinimummäärasid, võttes arvesse tehnika ja teaduse arengut ning uusi tehnoloogiaid jäätmekäitluses.

Artikkel 58
Patarei- ja akujäätmete saadetised

1. Töötlemine ja ringlussevõtt võib toimuda väljaspool asjaomast liikmesriiki või väljaspool liitu, tingimusel et patarei- ja akujäätmete vedu on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1013/2006 ja määrusega (EÜ) nr 1418/2007.
2. Lõike 1 kohaselt liidust eksporditud patarei- ja akujäätmelid võetakse artiklites 56 ja 57 sätestatud kohustuste, määrade ja eesmärkide täitmisel arvesse üksnes juhul, kui ringlussevõtja või muu jäätmevaldaja, kes patarei- või akujäätmelid töötlemiseks ja ringlussevõtuks ekspordib, suudab tõendada, et töötlemine toimus käesoleva määruse nõuetega samaväärsetel tingimustel.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakt, millega kehtestatakse käesoleva artikli lõike 2 sätteid täiendavad üksikasjalikud eeskirjad, sätestades samaväärsete tingimuste hindamise kriteeriumid.

Artikkel 59
Tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude kasutusotstarbe muutmise ja nende taastamisega seotud nõuded

1. Sõltumatutele ettevõtjatele antakse võrdsetel tingimustel juurdepääs selliste sisemise salvestusega tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude, mille mahutavus on üle 2kWh, akuhaldussüsteemile, võimaldamaks akude seisukorra ja järelejäänud kasutusea hindamist ja kindlakstegemist vastavalt VII lisas esitatud parameetritele.
2. Patareide ja akude kasutusotstarbe muutmise ja nende taastamisega tegelevatele sõltumatutele ettevõtjatele tagatakse võrdsetel tingimustel piisav juurdepääs teabele, mis on vajalik, et käidelda ja katsetada tööstuslikke akusid ning elektrisõidukiakusid või seadmeid ja sõidukeid, kuhu akud on paigaldatud, ning kõnealuste akude, seadmete või sõidukite osi, sealhulgas ohutusega seotud aspekte.
3. Patareide ja akude kasutusotstarbe muutmise või nende taastamisega tegelevad ettevõtjad tagavad, et patareide ja akude ning nende osade uurimine, jõudluse katsetamine, pakendamine ja vedu toimub vastavalt asjakohastele kvaliteedikontrolli- ja ohutusjuhistele.
4. Patareide ja akude kasutusotstarbe muutmise või nende taastamisega tegelevad isikud tagavad, et muudetud kasutusotstarbega või taastatud patarei või aku vastab turule laskmisel käesolevale määruse nõuetele ning muudes kohaldatavates õigusaktides sisalduvatele toote- keskkonna- ja tervisekaitsenõuetele ning tehnilistele nõuetele, mis on seotud selle konkreetse kasutusotstarbega.

Muudetud kasutusotstarbega või taastatud patarei või aku suhtes ei kohaldata artikli 7 lõigetes 1, 2 ja 3, artikli 8 lõigetes 1, 2 ja 3, artikli 10 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 39 lõikes 1 sätestatud kohustusi, kui ettevõtja, kes muudetud kasutusotstarbega või taastatud patarei või aku turule laseb, suudab tõendada, et patarei või aku oli enne selle kasutusotstarbe muutmist või selle taastamist lastud turule enne kuupäevi, mil need kohustused nimetatud artiklite kohaselt kohaldatavaks muutusid.
5. Selleks et dokumenteerida, et patareid või akusid, mille kasutusotstarvet muudetakse või mis taastatakse, ei ole enam jäätmed, tõendab patarei või aku valdaja pädeva asutuse nõudmisel

- (a) liikmesriigis tehtud seisukorra hindamist või katsetamist sellise dokumendi koopiaga, mis kinnitab, et muudetud kasutusotstarbega või taastatud patareil või akul on selle kasutamiseks vajalik jõudlus;
 - (b) muudetud kasutusotstarbega või taastatud patarei või aku edasise kasutamise dokumenteeritust arvega või patarei või aku müügi või omandi üleandmise lepinguga;
 - (c) nõuetekohast kaitset kahjustuste eest vedamisel, laadimisel ja mahalaadimisel, sealhulgas piisava pakendamise ja koorma nõuetekohase virnastamise abil.
6. Lõikes 4 ja lõike 5 punktis a nimetatud teave tehakse lõppkasutajatele ja nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele võrdsetel tingimustel kättesaadavaks osana tehnilisest dokumentatsioonist, mis on muudetud kasutusotstarbega või taastatud patarei või aku kaasa selle turule laskmisel või kasutusele võtmisel.
7. Teabe andmine lõigete 1, 2, 5 ja 6 alusel ei piira tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse kaitsmist vastavalt asjaomasele liidu ja liikmesriigi õigusele.
8. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse üksikasjalikud tehnilised nõuded, millele patareid ja akud peavad vastama, et need lakkaksid olemast jäätmel, ning nõuded andmetele ja meetodikale, mida kasutatakse patareide ja akude seisukorra hindamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 60

Olelusringi lõppu käsitlev teave

1. Tootjad või nende nimel tegutsevad tootjavastutuse organisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, teevad lõppkasutajatele ja turustajatele kättesaadavaks järgmise teabe patarei- ja akujäätmete vältimise ja käitlemise kohta seoses nende patarei- ja akutüüpidega, mida tootjad liikmesriigi territooriumil tarnivad:
- (a) lõppkasutajate panus jäätmekke vältimisse, sealhulgas teavitamisega patareide ja akude kasutamisega seotud headest tavadest, mille eesmärk on patareide ja akude kasutusetaapi pikendamine ning korduskasutamiseks ettevalmistamise võimaluste suurendamine;
 - (b) lõppkasutajate roll patarei- ja akujäätmete liigiti kogumisele kaasaaitamises vastavalt nende artikli 51 kohastele kohustustele, et võimaldada nende töötlemist ja ringlussevõttu;
 - (c) patarei- ja akujäätmete liigiti kogumise, korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu süsteemid;
 - (d) vajalikud ohutusjuhised patarei- ja akujäätmete käitlemiseks, sealhulgas seoses liitiumi sisaldavate patareide ja akude ning nende käitlemisega seotud riskidega;
 - (e) patareidele ja akudele või nende pakendile trükitud märgiste ja sümbolite tähendus;
 - (f) patareides ja akudes sisalduvate ainete mõju keskkonnale ja inimeste tervisele, sealhulgas mõju, mis tuleneb patarei- ja akujäätmete sobimatust kasutusest kõrvaldamisest, näiteks prügistamise või sortimata olmejäätmetena äraviskamine.

See teave tehakse kättesaadavaks

- (a) korrapäraste ajavahemike järel iga mudeli kohta alates hetkest, mil asjaomane patarei- või akumudel tehakse liikmesriigis esimest korda turul kättesaadavaks, vähemalt müügikohas nähtaval viisil ja internetipõhiste kauplemiskohtade kaudu;
 - (b) asjaomase liikmesriigi poolt kindlaks määratud keeles, mis on tarbijate ja teiste lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadav.
2. Tootjad teevad artiklites 50, 52 ja 53 osutatud turustajatele ja ettevõtjatele ning muudele jäätmekäitlejatele, kes tegelevad remondi, taastamise, korduskasutamiseks ettevalmistamise, töötlemise ja ringlussevõtiga, kättesaadavaks teabe patarei- ja akujäätmete ladustamise ja kogumise suhtes kohaldatavate ohutus- ja kaitsemeetmete, sealhulgas tööohutuse kohta.
3. Alates hetkest, mil patarei- või akumudelit liikmesriigi territooriumil tarnitakse, teevad tootjad taotluse korral remondi, taastamise, korduskasutamiseks ettevalmistamise, töötlemise ja ringlussevõtiga tegelevatele jäätmekäitlejatele kõnealuste tegevuste teostamiseks vajalikus ulatuses elektrooniliselt kättesaadavaks patarei- või akumudeliga seotud järgmise teabe patarei- ja akujäätmete nõuetekohase ja keskkonnaohutu töötlemise kohta:
- (a) protsessid, millega tagatakse sõidukite ja seadmete demonteerimine viisil, mis võimaldab nendesse paigaldatud patareide ja akude eemaldamist;
 - (b) patarei- ja akujäätmete ladustamise, transpordi, töötlemise ja ringlussevõtu suhtes kohaldatavad ohutus- ja kaitsemeetmed, sealhulgas tööohutusega seotud meetmed.

See teave hõlmab osi ja materjale ning kõigi ohtlike ainete asukohti patareis või akus, kui see on remondi, taastamise, korduskasutamiseks ettevalmistamise, töötlemise ja ringlussevõtiga tegelevatele ettevõtjatele vajalik, et võimaldada neil täita käesoleva määruse nõudeid.

Kõnealune teave tehakse kättesaadavaks keeles, mis on esimeses lõigus nimetatud ettevõtjatele kergesti arusaadav ja mille on kindlaks määranud asjaomane liikmesriik.

4. Turustajad, kes tarnivad patareisid ja akusid lõppkasutajatele, esitavad oma jaemüügiruumides nähtaval kohal ja oma internetipõhiste kauplemiskohtade kaudu lõigetes 1 ja 2 loetletud teabe ning teabe selle kohta, kuidas lõppkasutajad saavad patarei- ja akujäätmeid tasuta tagastada vastavatesse jaemüügipunktides asuvatesse või kauplemiskohta teenindavatesse kogumispunktidesse. See kohustus piirdub seda tüüpi patareide ja akudega, mida turustaja või jaemüüja pakub või on pakkunud uute patareide või akudena.
5. Tootja poolt artikli 47 lõike 1 punkti e kohaselt kaetavaid kulusid näidatakse lõppkasutajale eraldi uue patarei või aku müügikohas. Esitatud kulud ei tohi ületada võimalikult täpselt hinnatud tegelikke kulusid.
6. Kui lõppkasutajatele antakse avalikult teavet käesoleva artikli alusel, kaitstakse tundliku äriteabe konfidentsiaalsust kooskõlas asjakohase liidu ja liikmesriigi õigusega.

Artikkel 61
Aruandlus pädevatele asutustele

1. Kantavate patareide ja akude tootjad või nende nimel tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, esitavad pädevale asutusele iga kalendriaasta kohta patarei- või akukeemiate kaupa järgmise teabe, märkides eraldi ära kergtranspordivahendite akude kogused:
 - (a) liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks tehtud kantavate patareide ja akude kogus, välja arvatud kantavad patareid ja akud, mis viidi asjaomase liikmesriigi territooriumilt kõnealusel aastal välja enne lõppkasutajatele müümist;
 - (b) artikli 48 kohaselt kogutud kantavate patareide ja akude jäätmete kogus, mis on arvutatud XI lisas esitatud meetodika alusel;
 - (c) kogumiseesmärk, mille tootja või tootjavastutusorganisatsioon oma liikmete nimel saavutas;
 - (d) loa saanud käitluskohtadesse töötlemiseks ja ringlussevõtuks viidud kogutud kantavate patareide ja akude jäätmete kogus.

Kui jäätmekäitlejad, kes ei ole tootjad või nende nimel tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, koguvad kantavate patareide ja akude jäätmeid turustajatelt või muudelt kantavate patareide ja akude jäätmete kogumispunktidelt, teatavad nad pädevale asutusele iga kalendriaasta kohta patarei- või akukeemiate kaupa, milline kogus kantavate patareide ja akude jäätmeid koguti, märkides eraldi ära kergtranspordivahendite akude kogused.

Esimeses ja teises lõigus osutatud ettevõtjad esitavad need andmed nelja kuu jooksul pärast selle aruandeaasta lõppu, mille kohta andmeid kogutakse. Esimeseks aruandlusperioodiks on esimene täiskalendriaasta pärast seda, kui võetakse vastu rakendusakt, millega vastavalt artikli 62 lõikele 6 kehtestatakse komisjonile esitatava aruandluse vorm.

Pädevad asutused kehtestavad vormi ja korra, mille kohaselt andmeid neile esitatakse.

2. Mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude tootjad või nende nimel tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 47 lõikele 2, esitavad pädevale asutusele iga kalendriaasta kohta patarei- ja akukeemiate ning patarei- ja akutüüpide kaupa järgmise teabe:
 - (a) liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks tehtud mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude kogus, välja arvatud patareid ja akud, mis viidi asjaomase liikmesriigi territooriumilt kõnealusel aastal välja enne lõppkasutajatele müümist;
 - (b) kogutud ning loa saanud käitluskohtadesse töötlemiseks ja ringlussevõtuks viidud mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete kogus.
3. Kui jäätmekäitlejad koguvad patarei- või akujäätmeid turustajatelt või muudelt mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude kogumispunktidelt või lõppkasutajatelt, esitavad nad pädevale asutusele iga

kalendriaasta kohta patarei- ja akukeemiate ning patarei- ja akutüüpide kaupa järgmise teabe:

- (a) kogutud mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete kogus;
- (b) kogutud ning loa saanud käitluskohtadesse töötlemiseks ja ringlussevõtuks viidud mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmete kogus.

Käesolevas lõikes nimetatud ettevõtjad esitavad need andmed nelja kuu jooksul pärast selle aruandeaasta lõppu, mille kohta andmeid kogutakse. Esimeseks aruandlusperioodiks on esimene täiskalendriaasta pärast seda, kui võetakse vastu rakendusakt, millega vastavalt artikli 62 lõikele 5 kehtestatakse komisjonile esitatava aruandluse vorm.

Pädevad asutused loovad elektroonilised süsteemid, mille kaudu neile andmeid edastatakse, ja täpsustavad kasutatavad vormingud. Pädevate asutuste loodud elektroonilised teabe esitamise süsteemid peavad olema ühilduvad ja koostalitlusvõimelised artikli 64 kohaselt loodud teabevahetussüsteemiga.

4. Lõike 1 punktides a ja b osutatud andmed hõlmavad sõidukitesse ja seadmetesse paigaldatud patareisid ja akusid ning neist kooskõlas artikliga 52emaldatud patarei- ja akujäätmteid.
5. Töötlemisega tegelevad jäätmekäitlejad ja ringlussevõtjad esitavad pädevatele asutustele iga kalendriaasta kohta järgmise teabe:
 - (a) töötlemiseks ja ringlussevõtuks vastuvõetud patarei- ja akujäätmete kogus;
 - (b) ringlussevõtuprotsessidesse sisenevate patarei- ja akujäätmete kogus;
 - (c) teave patarei- ja akujäätmete ringlussevõtu määrade ja taaskasutusse võetud materjalide määrade kohta.

Ringlussevõtu määrad ja taaskasutusse võetud materjalide määrad esitatakse kõigi ringlussevõtuetappide ja vastavate väljundfraktsioonide kohta. Kui ringlussevõtuprotsess toimub mitmes käitluskohas, vastutab teabe kogumise ja pädevatele asutustele esitamise eest esimene ringlussevõtja.

Ringlussevõtjad esitavad need andmed nelja kuu jooksul pärast selle aruandeaasta lõppu, mille kohta andmeid kogutakse. Esimeseks aruandlusperioodiks on esimene täiskalendriaasta pärast seda, kui võetakse vastu rakendusakt, millega vastavalt artikli 62 lõikele 6 kehtestatakse komisjonile esitatava aruandluse vorm.

6. Kui muud kui lõikes 4 osutatud jäätmevaldajad ekspordivad patareisid või akusid töötlemiseks ja ringlussevõtuks, esitavad nad pädevatele asutustele andmed töötlemiseks ja ringlussevõtuks eksporditud liigiti kogutud patarei- ja akujäätmete koguse kohta ning lõike 4 punktides b ja c osutatud andmed nelja kuu jooksul pärast selle aruandeaasta lõppu, mille kohta andmeid kogutakse.

Artikkel 62 *Aruandlus komisjonile*

1. Liikmesriigid avalikustavad iga kalendriaasta kohta summeeritud kujul järgmised andmed kantavate patareide ja akude, mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude kohta patarei- ja akutüüpide ning patarei- ja akukeemiate kaupa, märkides eraldi ära kergtranspordivahendite akud.

- (a) liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks tehtud patareide ja akude kogus, välja arvatud patareid ja akud, mis viidi asjaomase liikmesriigi territooriumilt kõnealusel aastal välja enne lõpptarbijatele müümist;
- (b) artiklite 48 ja 49 kohaselt kogutud patarei- ja akujäätmete kogus, mis on arvatud XI lisas sätestatud metoodika alusel;
- (c) XII lisa B osas osutatud ringlussevõtu määrade saavutatud väärtused ja XII lisa C osas osutatud materjali taaskasutusse võtmise määrade saavutatud väärtused.

Liikmesriigid esitavad need andmed 18 kuu jooksul pärast selle aruandeaasta lõppu, mille kohta andmeid kogutakse. Nad avalikustavad selle teabe elektrooniliselt komisjoni poolt lõike 6 kohaselt kehtestatud vormis, kasutades kergesti juurdepääsetavaid andmeteenuseid, mis on koostalitlusvõimelised artikli 64 kohaselt loodud süsteemiga. Andmed peavad olema masinloetavad, võimaldama sortimist ja otsingut ning järgima kolmandatele isikutele kasutamiseks avatud standardeid. Liikmesriigid teavitavad komisjoni, kui esimeses lõigus osutatud andmed kättesaadavaks tehakse.

Esimeseks aruandlusperioodiks on esimene täiskalendriaasta pärast seda, kui võetakse vastu rakendusakt, millega vastavalt lõikele 6 kehtestatakse aruandluse esitamise vorm.

Lisaks direktiividest 2000/53/EÜ ja 2012/19/EL tulenevatele kohustustele hõlmavad lõike 1 punktides a ja b osutatud andmed sõidukitesse ja seadmetesse paigaldatud akusid ning akujäätmekid ning neist kooskõlas artikliga 52 eemaldatud patarei- ja akujäätmekid.

- 2. Lõikes 1 nimetatud ringlussevõtu määrad ja taaskasutusse võetud materjalide määrad esitatakse kõigi ringlussevõtuetappide ja vastavate väljundfraktsioonide kohta.
- 3. Andmetele, mille liikmesriigid käesoleva artikli kohaselt kättesaadavaks teevad, lisatakse kvaliteedikontrolli aruanne. Teave esitatakse vormis, mille komisjon on kehtestanud vastavalt lõikele 6.
- 4. Komisjon kogub ja vaatab läbi käesoleva artikli kohaselt kättesaadavaks tehtud teabe. Komisjon avaldab aruande, milles hinnatakse andmete kogumise korraldust, andmeallikaid ja liikmesriikides kasutatud metoodikat ning nende andmete täielikkust, usaldusväärsust, õigeaegsust ja järjepidevust. Hinnang võib sisaldada konkreetseid parandusettepanekuid. Aruanne koostatakse pärast seda, kui liikmesriigid on esimest korda andmeid esitanud, ja seejärel iga nelja aasta järel.
- 5. Komisjon võtab 31. detsembriks 2023 vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse komisjonile esitatavate andmete ja teabe vorm ning kontrollimeetodid ja tegevustingimused lõigete 1 ja 4 kohaldamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 63
VII peatüki kohaldamine

VII peatükki kohaldatakse alates 1. juulist 2023.

VIII peatükk

Elektrooniline teabevahetus

Artikkel 64

Elektrooniline teabevahetussüsteem

1. Komisjon loob 1. jaanuariks 2026 elektroonilise süsteemi akusid käsitleva teabe vahetamiseks (edaspidi „süsteem“).
2. Süsteem sisaldab XIII lisas sätestatud teavet ja andmeid selliste sisemise salvestusega tööstuslike akude ja elektrisõidukiakude kohta, mille mahutavus on üle 2 kWh. Kõnealune teave ja andmed peavad võimaldama sortimist ja otsingut ning järgima kolmandatele isikutele kasutamiseks avatud standardeid.
3. Ettevõtjad, kes lasevad turule sisemise salvestusega tööstusliku aku või elektrisõidukiaku, teevad lõikes 2 osutatud teabe elektrooniliselt kättesaadavaks masinloetaval kujul, kasutades koostalitlusvõimelisi ja kergesti juurdepääsetavaid andmeteenuseid lõike 5 kohaselt kehtestatud vormingus.
4. Pärast artikli 62 lõike 5 kohast läbivaatamist avaldab komisjon süsteemi kaudu artikli 62 lõikes 1 osutatud teabe ja artikli 62 lõikes 5 osutatud hinnangu.
5. Komisjon võtab 31. detsembriks 2024 vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse:
 - (a) süsteemi arhitektuur;
 - (b) vorming, milles lõikes 2 osutatud andmed ja teave kättesaadavaks tehakse;
 - (c) süsteemis sisalduvale teabele ja andmetele juurdepääsu, nende jagamise, haldamise, uurimise, avaldamise ja taaskasutamise eeskirjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 65

Akupass

1. jaanuariks 2026 peab igal turule lastud või kasutusele võetud tööstuslikul patareil ja akul ning elektrisõidukiakul mahutavusega on üle 2 kWh olema elektrooniline andmik (edaspidi „akupass“).
2. Akupass peab olema iga lõikes 1 osutatud patarei või aku puhul kordumatu ning identifitseeritav kordumatu tunnuse abil, mille patarei või aku turule laskev ettevõtja sellele määrab ja mis trükitakse või graveeritakse patareile või akule.
3. Akupass peab olema seotud artikli 64 kohaselt loodud süsteemi andmeallikatesse salvestatud teabega iga patarei- ja akutüübi ja -mudeli põhiomaduste kohta. Ettevõtja, kes laseb turule tööstusliku patarei või aku või elektrisõidukiaku, tagab, et akupassis sisalduvad andmed on täpsed, täielikud ja ajakohased.
4. Akupass on kättesaadav internetis elektrooniliste süsteemide kaudu, mis on koostalitlusvõimelised artikli 64 kohaselt loodud süsteemiga.
5. Akupass võimaldab juurdepääsu teabele artikli 10 lõikes 1 osutatud jõudlus- ja vastupidavusparameetrite väärtuste kohta, kui patarei või aku turule lastakse ja kui selle seisund muutub.

6. Kui seisundi muutumine on tingitud remondist või kasutusotstarbe muutmisest, läheb vastutus akupassis sisalduva akuandmiku eest üle ettevõtjale, keda loetakse tööstusliku patarei või aku või elektrisõidukiaku turule laskjaks või kasutusele võtjaks.
7. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada eeskirjad, mis käsitlevad juurdepääsu akupassi kaudu kättesaadavale teabele, selle teabe jagamist, haldamist, uurimist, avaldamist ja taaskasutamist.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

IX peatükk

Liidu turujärelevalve, liidu turule sisenevate patareide ja akude kontroll ning liidu kaitsemeetmete menetlus

Artikkel 66

Menetlus riski kujutavate patareide ja akudega tegelemiseks liikmesriigi tasandil

1. Kui ühe liikmesriigi turujärelevalveasutustel on piisavalt põhjust arvata, et mõni käesoleva määrusega hõlmatud patarei või aku kujutab endast riski inimeste tervisele või ohutusele, varale või keskkonnale, korraldavad nad asjaomase patarei või aku hindamise, lähtudes kõigist käesolevas määruses sätestatud asjakohastest nõuetest.

Kui esimeses lõigus osutatud hindamise tulemusena on turujärelevalveasutused arvamusel, et patarei või aku ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, nõuavad nad viivitamata, et asjaomane ettevõtja võtaks kõik vajalikud parandusmeetmed patarei või aku nimetatud nõuetega vastavusse viimiseks, kõrvaldaks selle turult või võtaks selle tagasi mõistliku aja jooksul, mis on vastavuses esimeses lõigus osutatud riski laadiga.

Turujärelevalveasutused teavitavad sellest asjaomast teavitatud asutust.

2. Kui turujärelevalveasutused on seisukohal, et nõuetele mittevastavus ei piirdu üksnes nende liikmesriigi territooriumiga, teavitavad nad komisjoni ja teisi liikmesriike hindamistulemustest ja meetmetest, mille võtmist nad on ettevõtjalt nõudnud.
3. Ettevõtja tagab, et kõigi tema poolt liidu turul kättesaadavaks tehtud asjaomaste patareide või akude suhtes võetakse kõik asjakohased parandusmeetmed.
4. Kui ettevõtja ei võta lõike 1 teises lõigus osutatud ajavahemiku jooksul piisavaid parandusmeetmeid, rakendavad turujärelevalveasutused kõiki sobivaid ajutisi meetmeid, et keelata või piirata patarei või aku kättesaadavaks tegemist oma riigi turul või et patarei või aku turult kõrvaldada või tagasi võtta.

Turujärelevalveasutused teavitavad nendest meetmetest viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike.

5. Lõike 4 teises lõigus osutatud teave peab sisaldama kõiki teadaolevaid üksikasju, eelkõige mittevastava patarei või aku tuvastamiseks vajalikke andmeid, patarei või aku päritolu, väidetava mittevastavuse ja kaasneva riski laadi, liikmesriigi võetud meetmete laadi ja kestust, samuti asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti. Turujärelevalveasutused toovad eelkõige välja, kas nõuetele mittevastavus on tingitud ühest järgmistest põhjustest:

- (a) patarei või aku mittevastavus käesoleva määruse II või III peatükis sätestatud nõuetele;
 - (b) puudused artiklis 15 osutatud harmoneeritud standardites;
 - (c) puudused artiklis 16 osutatud ühtsetes kirjeldustes.
6. Liikmesriigid, kes ei ole käesoleva artikli kohase menetluse algatajad, teavitavad viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike nende võetud meetmetest ja nende käsutuses olevast lisateabest asjaomase patarei või aku mittevastavuse kohta, samuti oma vastuväidetest, kui nad ei ole liikmesriigi vastuvõetud meetmega nõus.
 7. Kui teised liikmesriigid või komisjon ei ole kolme kuu jooksul alates lõike 4 teises lõigus osutatud teabe kättesaamisest esitanud vastuväiteid liikmesriigi võetud ajutise meetme kohta, loetakse meede põhjendatuks.
 8. Liikmesriigid tagavad, et asjaomase patarei või aku suhtes võetakse viivitamata asjakohaseid piiravaid meetmeid, näiteks kõrvaldatakse patarei või aku turult.

Artikkel 67

Liidu kaitsemeetmete menetlus

1. Kui artikli 66 lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetlust lõpule viies esitatakse liikmesriigi võetud meetme suhtes vastuväiteid või kui komisjon on seisukohal, et liikmesriigi meede on vastuolus liidu õigusaktidega, alustab komisjon viivitamata konsultatsioone liikmesriikidega ja asjaomas(t)e ettevõtja(te)ga ning hindab liikmesriigi võetud meedet. Hindamise tulemuse põhjal otsustab komisjon rakendusaktiga, kas liikmesriigi meede on põhjendatud või mitte.
Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
2. Komisjon adresseerib oma otsuse kõigile liikmesriikidele ning edastab selle viivitamata neile ja asjaomas(t)ele ettevõtja(te)le.
Kui leitakse, et liikmesriigi meede on põhjendatud, võtavad kõik liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada nõuetele mittevastava patarei või aku kõrvaldamine oma turult, ja teavitavad sellest komisjoni.
Kui leitakse, et liikmesriigi meede ei ole põhjendatud, tunnistab asjaomane liikmesriik selle kehtetuks.
3. Kui liikmesriigi meede loetakse põhjendatuks ja patarei või aku nõuetele mittevastavus viitab puudustele käesoleva määruse artiklis 15 osutatud harmoneeritud standardites, kohaldab komisjon määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 11 sätestatud menetlust.

Artikkel 68

Nõuetele vastavad patareid ja akud, mis kujutavad endast riski

1. Kui liikmesriik leiab pärast artikli 67 lõike 1 kohast hindamist, et II ja III peatükis sätestatud nõuetele vastavusest hoolimata kujutab patarei või aku endast riski inimeste tervisele või ohutusele, varale või keskkonnale, nõuab ta, et asjaomane ettevõtja võtaks mõistliku aja jooksul, mis on vastavuses selle riski laadiga, kõik asjakohased meetmed tagamaks, et turule lastes ei kujutaks asjaomane patarei või aku endast enam sellist riski, või kõrvaldaks patarei või aku turult või võtaks selle tagasi.

2. Ettevõtja tagab, et kõigi tema poolt kogu liidu turul kättesaadavaks tehtud asjaomaste patareide või akude suhtes võetakse parandusmeetmeid.
3. Liikmesriik teavitab viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike. Teave sisaldab kõiki teadaolevaid üksikasju, eelkõige mittevastava patarei või aku tuvastamiseks vajalikke andmeid, patarei või aku päritolu, tarneahelat, riski laadi, liikmesriigi võetud meetmete laadi ja kestust.
4. Komisjon alustab viivitamata konsultatsioonet liikmesriikidega ja asjaomas(t)e ettevõtja(te)ga ettevõtjatega ja hindab liikmesriigi võetud meetet. Selle hindamise tulemuste põhjal võtab komisjon vastu otsuse vormis rakendusakti, milles määratakse kindlaks, kas liikmesriigi meede on põhjendatud või mitte, ja vajaduse korral nõutakse asjakohaste meetmete võtmist.
5. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
6. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud inimeste tervise ja ohutuse kaitsega või vara või keskkonna kaitsega, võtab komisjon kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatava rakendusakti.
7. Komisjon adresseerib oma otsuse kõigile liikmesriikidele ning edastab selle viivitamata neile ja asjaomas(t)ele ettevõtja(te)le.

Artikkel 69
Muu mittevastavus

1. Ilma et see piiraks artikli 66 kohaldamist, nõuab liikmesriik, kui ta leiab, et patarei või aku, mis ei kuulu artikli 68 kohaldamisalasse, ei vasta käesoleva määruse nõuetele või kui ettevõtja on rikkunud käesolevas määruses sätestatud kohustust, asjaomaselt ettevõtjalt mittevastavuse kõrvaldamist. Sellised mittevastavused hõlmavad järgmist:
 - (a) CE-märgise tootele kinnitamisel ei ole järgitud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 30 või käesoleva määruse artikli 20 nõudeid;
 - (b) CE-märgist ei ole tootele kinnitatud;
 - (c) tootmise kontrollietappi kaasatud teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri kinnitamisel ei ole järgitud artikli 20 nõudeid või asjaomast identifitseerimisnumbrit ei ole kinnitatud;
 - (d) ELi vastavusdeklaratsiooni ei ole koostatud või see ei ole koostatud õigesti;
 - (e) ELi vastavusdeklaratsioon ei ole kättesaadav patareil või akul oleva ruutkoodi kaudu;
 - (f) tehniline dokumentatsioon ei ole kättesaadav, ei ole täielik või sisaldab vigu;
 - (g) artikli 38 lõigetes 7, 9 ja 10 või artikli 41 lõigetes 3 ja 4 osutatud teave puudub, on vale või mittetäielik või kasutusjuhendi puhul ei ole seda tõlgitud keelde, mida aktsepteerib liikmesriik, kus patarei või aku turule lastakse või kättesaadavaks tehakse;
 - (h) mõni muu artiklis 38 või 40 sätestatud haldusnõue on täitmata;
 - (i) artiklis 12 sätestatud nõuded paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide ohutu käitamise ja kasutamise kohta ei ole täidetud;

- (j) II peatüki artiklites 6–12 sätestatud säästvus- ja ohutusnõuded ning III peatüki artiklites 13 ja 14 sätestatud mürgistus- ja teabe esitamise nõuded ei ole täidetud;
 - (k) artiklis 39 sätestatud nõuded tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse põhimõtete kohta ei ole täidetud.
2. Kui ettevõtja ei kõrvalda lõike 1 punktis k osutatud mittevastavust, väljastatakse teatis parandusmeetmete võtmise kohta.
 3. Kui lõikes 1 osutatud mittevastavust ei kõrvaldata, võtab asjakohane liikmesriik sobivaid meetmeid patareid või aku turul kättesaadavaks tegemise piiramiseks või keelamiseks või tagab selle tagasivõtmise või kõrvaldamise turult. Lõike 1 punktis k osutatud mittevastavuse korral kohaldatakse käesolevat lõiget viimase abinõuna juhul, kui rikkumine on tõsine ja jätkub pärast lõikes 2 osutatud parandusmeetmete teatise väljastamist.

X peatükk

Keskkonnahoidlikud riigihanked, ohtlike ainete kasutamise piirangute muutmise menetlus ja tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemide tunnustamine komisjoni poolt

Artikkel 70

Keskkonnahoidlikud riigihanked

1. Direktiivi 2014/24/EL artikli 2 lõikes 1 või direktiivi 2014/25/EL artikli 3 lõikes 1 määratletud avaliku sektori hankijad või direktiivi 2014/25/EL artikli 4 lõikes 1 määratletud võrgustiku sektori hankijad võtavad patareid ja akude või patareid või akusid sisaldavate toodete hankimisel nimetatud direktiividega hõlmatud olukordades arvesse patareid ja akude keskkonnamõju nende olelusringi jooksul, et tagada hangitud patareid ja akude võimalikult väike keskkonnamõju.
2. Lõikes 1 sätestatud kohustust kohaldatakse kõigi avaliku sektori või võrgustiku sektori hankijate poolt patareid ja akude või patareid või akusid sisaldavate toodete ostmiseks sõlmitud lepingute suhtes ning see tähendab, et kõnealused avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad on kohustatud lisama tehnilised kirjeldused ja pakkumuste hindamise kriteeriumid, mis põhinevad artiklidel 7–10, tagamaks, et toode valitakse selliste toodete hulgast, mille keskkonnamõju on olelusringi jooksul oluliselt väiksem.
3. Komisjon võtab 31. detsembriks 2026 kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täiendatakse käesolevat määrust, kehtestades keskkonnahoidlike riigihangete kohustuslikud miinimumkriteeriumid või -eesmärgid, mis põhinevad artiklites 7–10 sätestatud nõuetel.

Artikkel 71

Ohtlike ainete kasutamise piirangute muutmise menetlus

1. Kui komisjon arvab, et aine kasutamine patareid või akude tootmisel või aine sisaldumine patareides või akudes nende turule laskmise ajal või nende olelusringi järgmistes etappides, sealhulgas jäätmeetapis, kujutab endast sellist riski inimeste tervisele või keskkonnale, mida ei ole piisavalt ohjatud ja millega tuleb tegeleda kogu liidus, palub ta Euroopa Kemikaaliametil (edaspidi „amet“) koostada toimik,

mis vastab määruse (EÜ) nr 1907/2006 XV lisa II osa punkti 3 nõuetele (edaspidi „piirangutoimik“). Piirangutoimik sisaldab sotsiaal-majanduslikku hinnangut, sealhulgas alternatiivide analüüsi.

2. Amet avaldab viivitamata komisjoni kavatsuse algatada selline piirangute kehtestamise menetlus ning teavitab asjaomaseid sidusrühmi.
3. Kaheteistkümne kuu jooksul alates komisjonilt lõikes 1 osutatud taotluse saamisest, ning kui ameti poolt kõnealuse lõike kohaselt koostatud piirangutoimikus tõendatakse, et vajalik on kogu liitu hõlmav tegevus, soovib amet piiranguid, et algatada lõigetes 4–14 kirjeldatud piirangute kehtestamise menetlus.
4. Amet teeb oma veebisaidil viivitamata avalikkusele kättesaadavaks piirangutoimiku, sealhulgas lõike 3 kohaselt soovitatud piirangud, märkides selgelt ära avaldamiskuupäeva. Amet kutsub kõiki huvitatud isikuid üles esitama individuaalselt või ühiselt nelja kuu jooksul alates avaldamiskuupäevast piirangutoimiku kohta märkusi.
5. Kaheteistkümne kuu jooksul alates lõikes 4 osutatud avaldamise kuupäevast võtab määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 76 lõike 1 punkti c kohaselt loodud riskihindamise komitee piirangutoimiku asjakohaseid osi arvesse võttes vastu arvamuse selle kohta, kas soovitatud piirangud on asjakohased, et vähendada riski inimeste tervisele ja/või keskkonnale. Kõnealuses arvamuses võetakse arvesse ameti poolt komisjoni taotlusel koostatud piirangutoimikut ning lõikes 4 osutatud huvitatud isikute seisukohti.
6. Viieteistkümne kuu jooksul alates lõikes 4 osutatud avaldamise kuupäevast võtab määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 76 lõike 1 punkti d kohaselt loodud sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee vastu arvamuse soovitatud piirangute kohta, võttes arvesse toimiku asjakohaseid osi ja sotsiaal-majanduslikku mõju. Enne seda koostab komitee arvamuse eelnõu soovitatud piirangute ja nende sotsiaal-majanduslike mõjude kohta, arvestades lõikele 4 vastavaid analüüse või teavet, kui need on olemas.
7. Amet avaldab sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamuse eelnõu viivitamata oma veebisaidil ja palub huvitatud isikutel esitada oma märkused arvamuse eelnõu kohta hiljemalt 60 päeva jooksul pärast selle avaldamist.
8. Sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee võtab viivitamata vastu oma arvamuse, võttes vajaduse korral arvesse lõike 7 kohaselt määratud tähtpäevaks saadud märkusi. Kõnealuses arvamuses võetakse arvesse lõigete 4 ja 7 kohaselt esitatud huvitatud isikute märkusi.
9. Kui riskihindamise komitee arvamus erineb oluliselt soovitatud piirangutest, lükkab amet sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamuse esitamise tähtpäeva kuni 90 päeva võrra edasi.
10. Amet esitab komisjonile viivitamata riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamused komisjoni poolt lõike 1 alusel esitatud taotluse alusel soovitatud piirangute kohta. Kui riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamused erinevad oluliselt lõike 3 kohaselt soovitatud piirangutest, esitab amet komisjonile selgitava märkuse, milles selgitatakse üksikasjalikult selliste erinevuste põhjuseid. Kui üks või kumbki komitee ei võta oma arvamust vastu lõigetes 5 ja 6 sätestatud tähtpäevaks, teavitab amet sellest komisjoni ja esitab põhjused.

11. Amet avaldab kahe komitee arvamused viivitamata oma veebisaidil.
12. Amet esitab komisjonile taotluse korral kõik dokumendid ja tõendusmaterjalid, mis on ametile esitatud või mida ta on arvesse võtnud.
13. Kui komisjon jõuab järeldusele, et artikli 6 lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud, võtab ta artikli 6 lõike 2 kohaselt vastu delegeeritud õigusakti. Delegeeritud õigusakt võetakse vastu põhjendamatu viivitusega pärast lõikes 8 osutatud sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamuse saamist või pärast lõigete 6 ja 9 kohaselt määratud tähtpäeva möödumist, kui komitee ei võta arvamust vastu.
14. Kui riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee esitavad arvamuse vastavalt lõigetele 5 ja 6, kasutavad nad määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 87 sätestatud ettekandjaid. Amet maksab asjaomastele ettekandjatele või kaasettekandjatele või nende tööandjale tasu vastavalt tasude skaalale, mis lisatakse määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 76 lõike 1 punkti a kohaselt loodud haldusnõukogu kehtestatud piirangutega seotud rahastamiskorrale. Kui asjaomased isikud ei täida oma kohustusi, on ameti tegevdirektoril õigus lõpetada või peatada leping või pidada kinni tasu.

Artikkel 72

Tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemid

1. Valitsused, tööstusliidud ja huvitatud organisatsioonide ühendused, kes on välja töötanud hoolsuskohustuse süsteemid ja teostavad nende üle järelevalvet (edaspidi „süsteemiomanikud“), võivad taotleda komisjonilt oma tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemide tunnustamist. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse nõuded komisjonile esitatavas taotluses sisalduvale teabele. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
2. Kui komisjon teeb lõike 1 kohaselt esitatud tõendite ja teabe põhjal kindlaks, et lõikes 1 osutatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteem võimaldab ettevõtjatel täita käesoleva määruse artiklis 39 sätestatud nõudeid, võtab ta vastu rakendusakti, millega tunnistatakse kõnealune süsteem samaväärseks käesolevas määruses sätestatud nõuetega. Enne selliste rakendusaktide vastuvõtmist konsulteeritakse vajadusel OECD sekretariaadiga. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemi tunnustamise kohta otsuse tegemisel võtab komisjon arvesse süsteemiga hõlmatud erinevaid tööstustavasid ja hindab süsteemi riskipõhist lähenemist ja meetodit, mida kasutatakse riskide tuvastamiseks.
3. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse kriteeriumid ja meetodika, mille alusel komisjon otsustab kooskõlas lõikega 2, kas tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemid tagavad, et ettevõtjad täidavad käesoleva määruse artiklis 39 sätestatud nõudeid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Vajadusel kontrollib komisjon ka korrapäraselt, kas tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemid, mida ta on tunnustanud, vastavad jätkuvalt kriteeriumidele, mis võimaldasid teha lõike 2 kohaselt vastu võetud samaväärsuse tunnustamise otsuse.
4. Lõike 2 kohaselt samaväärsena tunnustatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemi omanik teatab komisjonile viivitamata kõigist süsteemi muudatustest või ajakohastamisest.

5. Kui on tõendeid korduvate või oluliste juhtude kohta, mil lõike 2 kohaselt tunnustatud süsteemi rakendavad ettevõtjad ei ole täitnud käesoleva määruse artiklis 39 sätestatud nõudeid, uurib komisjon tunnustatud süsteemi omanikuga konsulteerides, kas need juhtumid osutavad puudustele süsteemis.
6. Kui komisjon tuvastab käesoleva määruse artiklis 39 sätestatud nõuete rikkumise või puudused tunnustatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemis, võib ta anda süsteemi omanikule sobiva tähtaja parandusmeetmete võtmiseks.
7. Kui süsteemi omanik ei suuda või keeldub võtmast vajalikke parandusmeetmeid ja kui komisjon on jõudnud järeldusele, et käesolevas lõikes 6 osutatud rikkumine või puudused seavad ohtu süsteemi rakendava artikli 39 lõikes 1 nimetatud ettevõtja suutlikkuse täita käesoleva määruse artiklis 39 sätestatud nõudeid või kui süsteemi rakendavate ettevõtjate korduvate või oluliste rikkumiste põhjuseks on süsteemi puudused, võtab komisjon vastu rakendusakti, millega tunnistab süsteemi samaväärsuse tunnustamise kehtetuks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
8. Komisjon loob tunnustatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse süsteemide registri ja ajakohastab seda. Register tehakse internetis üldsusele kättesaadavaks.

XI peatükk

Delegeeritud volitused ja komiteemenetlus

Artikkel 73

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 6 lõikes 2, artikli 7 lõigetes 1, 2 ja 3, artikli 9 lõikes 2, artikli 10 lõikes 3, artikli 12 lõikes 2, artikli 17 lõikes 4, artikli 27 lõikes 3, artikli 39 lõikes 8, artikli 55 lõikes 4, artikli 56 lõikes 4, artikli 57 lõikes 6, artikli 58 lõikes 3 ja artikli 70 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 6 lõikes 2, artikli 7 lõigetes 1, 2 ja 3, artikli 9 lõikes 2, artikli 10 lõikes 3, artikli 12 lõikes 2, artikli 17 lõikes 4, artikli 27 lõikes 3, artikli 39 lõikes 8, artikli 55 lõikes 4, artikli 56 lõikes 4, artikli 57 lõikes 6, artikli 58 lõikes 3 ja artikli 70 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 6 lõike 2, artikli 7 lõigete 1, 2 ja 3, artikli 9 lõike 2, artikli 10 lõike 3, artikli 12 lõike 2, artikli 17 lõike 4, artikli 27 lõike 3, artikli 39 lõike 8, artikli 55 lõike 4, artikli 56 lõike 4, artikli 57 lõike 6, artikli 58 lõike 3 ja artikli 70 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 74
Komiteemenetus

1. Komisjoni abistab direktiivi 2008/98/EÜ artikli 39 alusel loodud komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.
4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

XII peatükk
Muudatused

Artikkel 75
Määruse (EL) 2109/1020 muutmine

Määrust (EL) 2019/1020 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 4 lõikes 5 asendatakse tekst „(EL) 2016/425(35) ja (EL) 2016/426(36)“ järgmisega:

„(EL) 2016/425 (*), (EL) 2016/426 (**) ja [(EL) 2020/...(***)]“

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/425, mis käsitleb isikukaitsevahendeid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/686/EMÜ (ELT L 81, 31.3.2016, lk 51).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/426, mis käsitleb küttegaasi põletavaid seadmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/142/EÜ (ELT L 81, 31.3.2016, lk 99).

*** [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2019/1020 ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ (Väljaannete Talitusel palutakse täita ELT avaldamisandmed)]“;

- (2) I lisas lisatakse liidu ühtlustamisõigusaktide loetellu punkt 71:

„71. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2019/1020 ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ (Väljaannete Talitusel palutakse täita ELT avaldamisandmed).“

XII peatükk Lõppsätted

Artikkel 76 Karistused

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamata nimetatud normidest ja meetmetest ning kõikidest nende hilisematest muudatustest.

Artikkel 77 Läbivaatamine

1. Komisjon koostab hiljemalt 31. detsembriks 2030 aruande, milles käsitletakse käesoleva määruse kohaldamist ning selle mõju keskkonnale ja siseturu toimimisele.
2. Võttes arvesse tehnika arengut ja liikmesriikides saadud praktilisi kogemusi, lisab komisjon oma aruandesse hinnangu käesoleva määruse järgmiste aspektide kohta:
 - (a) II peatükis sätestatud säästvus- ja ohutusnõuded;
 - (b) III peatükis sätestatud märgistus- ja teabe esitamise nõuded;
 - (c) artiklites 39 ja 72 sätestatud tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse nõuded;
 - (d) VII peatükis sätestatud meetmed seoses patareide ja akude olelusringi lõpu haldamisega.

Vajaduse korral lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek käesoleva määruse asjaomaste sätete muutmiseks.

Artikkel 78 Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

Direktiiv 2006/66/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist 2023; kuid selle:

- (a) artikli 10 lõiget 3, artikli 12 lõiget 4 ja artikli 12 lõiget 5 kohaldamist jätkatakse kuni 31. detsembrini 2023, välja arvatud seoses andmete komisjonile edastamisega, mille puhul kohaldamist jätkatakse kuni 31. detsembrini 2025;
- (b) artikli 21 lõike 2 kohaldamist jätkatakse kuni 31. detsembrini 2026.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 79 Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused
- 1.6. Kestus ja finantsmõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. *Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade*
 - 3.2.2. *Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele*
 - 3.2.3. *Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele*
 - 3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*
 - 3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline osalus*
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete kohta, millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EL.

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Poliitikavaldkond: 09 – keskkond

Tegevus: 09 02 02 keskkonna ja kliimameetmete programm (LIFE) – Ringmajandus ja elukvaliteet

09 10 01 – Euroopa Kemikaaliamet – Tegevus ohtlike kemikaalide importi ja eksporti käsitlevate õigusaktide valdkonnas ning seoses ringmajandusega

03.020101 – Kaupade ja teenuste siseturu toimimine ja selle arendamine

1.3. Ettepanek käsitleb:

uut meetet

uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest¹

olemasoleva meetme pikendamist

ühe või mitme meetme ühendamist teise või uue meetmega

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Üldeesmärgid

Muuta patareid ja akud säästvamaks kogu nende olelusringi jooksul, tagades ELi siseturule lastavate patareide ja akude säästvuse miinimumnõuded.

Suurendada ELi patareide ja akude tarneahela vastupanuvõimet materjaliringluse sulgemisega.

Vähendada keskkonna- ja sotsiaalset mõju patareide ja akude olelusringi kõigis etappides.

1.4.2. Erieesmärk/eesmärgid

Säästvuse suurendamine

- Edendada kvaliteetsete ja suure jõudlusega patareide ja akude tootmist ja ELi turule laskmist.
- Arendada ja kasutada ELi patarei- ja akutoorme potentsiaali, nii esmaste kui ka teiseste toorainete puhul, tagades nende tõhusa ja säästva tootmise.
- Tagada teiseste toorainete ja nendega seotud tööstusprotsesside toimivad turud.
- Edendada innovatsiooni ning ELi tehnoloogilise oskusteabe arendamist ja rakendamist.

Vastupidavuse suurendamine ja materjaliringluse sulgemine

¹ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

- Vähendada ELi sõltuvust strateegilise tähtsusega materjalide impordist.
- Tagada kõigi patarei- ja akujäätmete nõuetekohane kogumine ja ringlussevõtt.

Keskkonna- ja sotsiaalse mõju vähendamine

- Toetada tooraine vastutustundlikku hankimist.
- Kasutada tooraineid ja ringlussevõetud materjali tõhusalt.
- Vähendada kasvuhoonegaaside heidet patareide ja akude kogu olelusringi jooksul.
- Vähendada ohtu inimeste tervisele ja keskkonna kvaliteedile ning parandada kohalike kogukondade sotsiaalseid tingimusi.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Kavandatud määrusega tagatakse parem kooskõla ELi praeguste lähenemisviisidega materjalide ja jäätmete säästva majandamise alal, mis keskenduvad toodete ja tootmisprotsesside optimeerimisele. Selle eesmärk on töötada välja patareide ja akude kogu olelusringi hõlmav ELi raamistik, mis hõlmab ühtlustatud ja rangemaid õigusnorme patareide ja akude, nende komponentide, patarei- ja akujäätmete ning ringlussevõetavate materjalide kohta, eesmärgiga kehtestada ühised eeskirjad, mis tagavad ELi patareide ja akude ning nende tootmiseks vajalike esmaste ja teiseste materjalide siseturu sujuva toimimise, edendades samal ajal ELi turul suuremat säästlikkust.

1.4.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Edusammude ja eesmärkide saavutamise näitajad on järgmised:

- turule lastavate patareide ja akude parem kvaliteet;
- kõrgemad ringlussevõtu määrad ja parem materjalide taaskasutamine Ni, Co, Li ja Cu puhul
- rohkem ringlussevõetud materjale patareides ja akudes;
- rohkem patareid ja akusid kogutakse kokku ja võetakse ringlusse;
- tööstuslike akusid ja elektrisõidukiakusid loendatakse, jälgitakse ja nende kohta tehakse aruandlust;
- kõik kogutud patareid ja akud võetakse ringlusse; ringlussevõetuprotsessid toimuvad väiksemate töötervishoiu ja tööohutuse riskidega;
- lõppkasutajatel on parem ja lihtsam juurdepääs teabele, mis käsitleb ostetavates patareides ja akudes sisalduvaid materjale, nende eeldatavat vastupidavust ning nende tootmise vastavust keskkonna- ja sotsiaalsetele standarditele;
- arvutatakse kõigi tööstuslike akude ja elektrisõidukiakude CO₂ jalajälg;
- tööstuslike akude ja elektrisõidukiakude valmistajad annavad ka teavet selle kohta, kuidas nende materjalide hankimine vastab sotsiaalse vastutuse kriteeriumidele;

- patareide ja akude valmistajatel on selge ja prognoositav ELi õigusraamistik, mis toetab nende uuendustegevust ja konkurentsivõimet kasvaval turul.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise täpne ajakava

Üksikasjalikud nõuded tuleks vastu võtta rakendusaktidega/deleeeritud õigusaktidega 3–8 aasta jooksul.

Käesolevast määruse ettepanekust tulenevad mitmed volituste, deleeeritud või rakendusotsuste ja mõju hindamise aruannetega seotud meetmed.

Need hõlmavad säästvusnõuetele vastavuse kontrollimist, vastavuskontrolli süsteemi, säästvusnõudeid ning teavitust ja märgistust. Kavandatud meetmete üksikasjalik loetelu on järgmine:

- CENi/CENELECi standardimistöö jälgimine;
- üldkasutatavate kantavate patareide ja akude jõudlust ja vastupidavust käsitleva ühtse kirjelduse väljatöötamine;
- akude (tööstuslike ja elektrisõidukite) jõudlust ja vastupidavust käsitleva ühtse kirjelduse väljatöötamine;
- paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide ohutust käsitleva ühtse kirjelduse väljatöötamine;
- ühtlustatud arvutuseeskirjade väljatöötamine kantavate patareide ja akude liigiti kogumiseks;
- ühtlustatud arvutuseeskirjade väljatöötamine CO₂ jalajälje deklareerimiseks (sealhulgas akusid käsitlevate tootekategooria keskkonnajalajälje määramise eeskirjade läbivaatamine), akude CO₂-mahukuse klasside arvutamiseks, patareide ja akude ringlussevõetud materjali sisalduse arvutamiseks ning (liitiumi ja plii) ringlussevõtu määrade ja materjalide taaskasutusse võtmise määrade arvutamiseks;
- suunised kantavate patareide ja akude eemaldatavuse ja asendatavuse kohta;
- avatud andmeruumi loomine patareisid ja akusid käsitleva teabe esitamiseks;
- patareide ja akude jaoks keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide väljatöötamine;
- deleeeritud õigusakt CO₂ jalajälje kohta – kohustuslikud piirväärtused;
- jäätmenimistu muutmine;
- patareides ja akudes kasutatavate ainete riskihindamine/-juhtimine;
- aruandluskohustuste muutmine.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetme põhjused (*ex ante*):

Kogu ELi hõlmavad õigusaktid on vajalikud tagamaks, et valmistajate, importijate ja laiemalt ettevõtjate suhtes kohaldataks samu nõudeid patareide ja akude liidu turule laskmisel ning seoses kättesaadavaks tehtava teabega.

Lisaks osutab patarei- ja akudirektiivi hindamine vajadusele ajakohastada õigusraamistikku, et edendada veelgi ringmajandust ja vähese CO₂ heitega poliitikat ning kohaneda patareide ja akude turu tehnoloogilise ja majandusliku arenguga.

Patareide ja akude väärtusahel on kapitalimahukas ja vajab seega mastaabisäästu. Selle saavutamiseks on vaja kogu olelusringi hõlmavaid ühtlustatud nõudeid ning hästi toimivat ELi siseturgu.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega*

Euroopa Komisjon on teinud ettepaneku ulatusliku taastekava kohta, mis põhineb järgmise mitmeaastase finantsraamistiku tugevdatud pikaajalisel eelarvel ja uuel taasterahastul Next Generation EU.

ELi majanduse elavdamise strateegia aluseks on Euroopa roheline kokkulepe. Selle üks eesmärke on puhtam transport ja logistika, sealhulgas e-liikuvus, mis on akude nõudluse eksponentsiaalse kasvu peamine tõukejõud. Praegused suundumused näitavad, et COVIDi-järgses ühiskonnas muutub e-liikuvus üha olulisemaks ja on tulnud sellesk, et jääda.

Euroopa Komisjoni toetus ja pühendumus patareide ja akude valdkonna teadusuuringutele väljendub programmi „Horisont 2020“ raames rahastatud projektide arvus (üle 100 projekti) ja rahalises panuses nende rakendamisse (ligikaudu 500 miljonit eurot). Projektid hõlmavad eri tüüpi patareide ja akude kogu väärtusahelat ning keskenduvad praeguste ja tulevaste probleemide lahendamisele: materjalide arendamine ja parandamine (ning nende keskkonnamõju), patareide ja akude ringlussevõtt (mis edendab materjalide taaskasutamise tõhusust Euroopas), uued patarei- ja akusüsteemid ja isegi alternatiivid tavalistele patareidele ja akudele. Nende projektide tulemused toetavad ja edendavad innovatsiooni Euroopa patarei- ja akutööstuses. Eeldatakse, et selle tulemusena võetakse kasutusele uued ja täiustatud materjalid ja akusüsteemid ning paranevad mahutavuse, kasutusaja, ohutuse, säästvuse ja kulutasuvuse näitajaid. Need aspektid on käesolevas määruses hõlmatud ja asjakohased.

Need on olulised, et tagada Euroopa jätkusuutlik konkurentsivõime selles valdkonnas ning edendada Euroopa majandust, kasvu ja heaolu.

Eeldatakse, et EL jätkab järgmises mitmeaastases finantsraamistikus teadusuuringute toetamist selles ja sellega seotud valdkondades.

Uues määruses sätestatakse sõnaselgelt, et tulevikus võetakse patareides ja akudes sisalduvate ainete suhtes piiravaid meetmeid pärast Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) tehtud hindamist, mitte enam keskkonna peadirektoraadi tööprogrammi üksikute tegevustena. Kuigi ECHA-l on selle ülesande täitmiseks vajalikud kogemused, moodustavad need hindamised ameti jaoks täiendava töövaldkonna.

1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

ECHA (ainete riskihindamine) ja Teadusuuringute Ühiskeskuse (meetodite ja menetluste väljatöötamine) eksperditeadmised on kõige asjakohasemad, et tagada kavandatud lähenemisviisi kiire elluviimine.

Hinnanguline personali- ja ressursivajadus, mille Euroopa Kemikaaliamet esitas jäätmeleendiga seotud ülesande kohta, kajastab ECHA vajadust suurendada teadmisi selle ülesande täitmiseks. Seetõttu uuris keskkonna peadirektoraat (DG ENV) alternatiivseid võimalusi. Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC) esitas hinnangu, milles vajatakse vähem ressursse (0,9 miljonit eurot võrreldes 2,2 euroga ECHA puhul). Seetõttu teeme ettepaneku lisada see Teadusuuringute Ühiskeskuse ülesannete loetellu.

Patareide ja akude avatud andmeruumi arendamise seisukohalt on ECHA esitatud personali- ja ressursivajadused poliitiliste ambitsioonidega kooskõlas, ühtlasi on võimalik ära kasutada ECHA olemasolevaid struktuure ja protsesse. ECHA hinnangul kulub andmeruumi arendamiseks ligikaudu 10 miljonit eurot lisaks ligi 10 miljonile eurole personalikuludele. Komisjoni talitused võtsid ühendust ka rakendusametitega, kuid neil ei ole õiguslikult võimalik andmeruumi ülesannet komisjonilt üle võtta.

Seepärast teeb komisjon ettepaneku teha teostatavusuuring, et üksikasjalikult hinnata eri funktsioonidega seotud erinevaid võimalusi, sealhulgas seda, kes on süsteemi arendamiseks kõige sobivam. Avatud andmeruumi arendamist juhib siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEdede peadirektoraat (DG GROW) koostöös sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraadiga (DG CNECT) ning nende Euroopa andmeruumi algatusega.

Teine võimalus on arendada andmeruumi asutusesiseselt. DG ENV ning DG GROW suhtlevad võimalike sünergiate uurimiseks maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadiga (DG TAXUD) (kes on teinud sarnast tööd käibemaksu valdkonnas) ning DG CNECTiga. Nende ülesannete täitmise eest vastutavad DG TAXUDI töötajad jagunevad kolme eri üksuse vahel. DG GROW IT-üksus on arvutanud kõige esimese hinnangu akupassi avatud andmete lahenduse rakendamiseks vajaliku arendustegevuse ja eelarve kohta. Keskse andmebaasiga arhitektuuril põhineva avatud andmeruumi hinnanguline maksumus on 10,5 miljonit eurot. See hõlmab IT-taristut ja IT-arendusega seotud personalivajadust. Need kulud on kavandatud DG GROW eelarvereale „Kaupade ja teenuste siseturu toimimine ja arendamine“. Teostatavusuuringu käigus tuleb kokku leppida eri talituste tehtava töö täpne korraldus.

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

Piiratud kestusega

- Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

Piiramatu kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 2023–2028,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

- Eelarve otsene täitmine** komisjoni poolt
 - rakendusametite kaudu
- Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega
- Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:
 - rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
 - Euroopa Investeerimispanngale ja Euroopa Investeerimisfondile;
 - artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
 - avalik-õiguslikele asutustele;
 - avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
 - liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
 - isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Traditsioonilistele ametitele antavate ELi toetuste puhul kohaldatakse standardseid järelevalve- ja aruandluseeskirju.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Traditsioonilistele ametitele antavate ELi toetuste puhul kohaldatakse standardseid järelevalve- ja aruandluseeskirju.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Ei kohaldata

2.2.3. *Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav vigade esinemise riski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).*

Ei kohaldata

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Kohaldatakse traditsioonilistele ametitele antavate ELi toetuste standardkorda
--

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata ¹	EFTA riigid ²	kandidaatriigid ³	kolmanda riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
3	09.10.01 – Euroopa Kemikaaliamet	Liigendatud	EI	EI	EI	EI
3	09.02.02 – Ringmajandus ja elukvaliteet	Liigendatud	EI	EI	EI	EI
1	03.020101 – Kaupade ja teenuste siseturu toimimine ja selle arendamine	Liigendatud	EI	EI	EI	EI
7	20.01.02.01 – Töötasud ja hüvitised	Liigendamata.	EI	EI	EI	EI
7	20 02 01 01 – Lepingulised töötajad	Liigendamata.	EI	EI	EI	EI
7	20 02 01 03 – Ajutiselt institutsiooni juurde lähetatud riiklikud avalikud teenistujad	Liigendamata.	EI	EI	EI	EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

¹ Lliigendatud – liigendatud assigneeringud, liigendamata – liigendamata assigneeringud.

² EFTA – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

Ei kohaldata

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	3	Loodusvarad ja keskkond
---	---	-------------------------

Euroopa Kemikaaliamet	09.10.01		Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Aasta 2028	Aasta 2029	Kokku
Jaotis 1: Personalikulud	Kulukohustused	(1)	0,358	0,365	0,372	0,306	0,312	0,319	0,325	2,357
	Maksed	(2)	0,358	0,365	0,372	0,306	0,312	0,319	0,325	2,357
Jaotis 2: Taristu	Kulukohustused	(1a)	0,086	0,088	0,089	0,074	0,075	0,076	0,078	0,566
	Maksed	(2a)	0,086	0,088	0,089	0,074	0,075	0,076	0,078	0,566
Jaotis 3: Tegevuskulud	Kulukohustused	(3a)	0,158	0,158	0,158	0,025	0,025	0,025	0,025	0,575
	Maksed	(3b)	0,158	0,158	0,158	0,025	0,025	0,025	0,025	0,575
Euroopa Kemikaaliamenti assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a+ 3a	0,602	0,611	0,620	0,405	0,412	0,420	0,428	3,498
	Maksed	=2+2a +3b	0,602	0,611	0,620	0,405	0,412	0,420	0,428	3,498

ECHA-le makstava ELi toetuse nõutav suurendamine kompenseeritakse programmi LIFE rahastamispaketi vastava vähendamisega.

Patareides ja akudes kasutatavate ainete haldamine: ECHAs on vaja kokku kahte uut täistööajale taandatud ajutist teenistajat (AD 5-7) (keskmine kulu on 144 000 eurot aastas, seitsme aasta jooksul ja pärast seda), et tagada piisavate vahendite eraldamine vajalike akudega seotud ainete reguleerimiseks, konkureerimata REACHi prioriteetidega. See hõlmab keskmiselt üht täiendavat piirangut (või muud riskijuhtimismeedet) aastas. Lisaks on teadmusbaasi suurendamiseks ning teadliku prioriteetide seadmise ja töökava koostamise hõlbustamiseks vaja ühte täistööajale taandatud lepingulist töötajat (CA FG III, keskmine kulu 69 000 eurot aastas kahe aasta jooksul). See peaks põhinema uuringul, mille eesmärk on suurendada ECHA praegusi teadmisi selle kohta, kuidas patarei- ja akutööstus haldab oma ohtlikke kemikaale, et teha kindlaks ained, mille puhul on tulevikus vaja regulatiivset riskijuhtimist. Uuringu maksumuseks hinnatakse 400 000 eurot (kahe aasta jooksul), et tellida osa sellistest uurimisvajadustest allhanke korras. Uuring aitaks kaasa ka komisjoni tööle jäätmenimistu patarei- ja akukirjete ajakohastamisel.

Samuti on vaja 22 000 eurot, et katta ettekandjate (liikmesriikide eksperdid, kes juhivad toimikuid riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamuste koostamisel) kulud iga piirangu puhul, ning 43 000 eurot, et katta proportsionaalne osa riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee koosolekute korraldamise kogukuludest (reisi-, majutus- ja päevarahakulud: arvatuna piirangutoimiku jaoks mõlemas komitees kulunud keskmise aja/töökoormuse alusel).

Eespool nimetatud ressursside hindamisel on kasutatud arvutusmudelit, milles on võetud arvesse ECHA poolt muude õigusraamistike (nt REACH, CLP, BPR) alusel täidetud ülesannetest ja vajaduse korral olemasolevate riiklike lähenemisviiside rakendamisest saadud asjakohaseid kogemusi. Kajastatud on ressursid, mida ECHA vajab aastateks 2021–2029 ettenähtud ülesannete täitmiseks.

Käesoleva algatuse finantsmõju ei suurenda rubriigi 1 ja rubriigi 3 kavandatud kulutusi. Vajalikud vahendid arvatakse maha programmi LIFE eelarvest ning DG GROW rahastamisvahendist vastavalt halduslepingus sätestatud ülesannete jaotusele: keskkonna peadirektoraadi kulud ligikaudu 4 miljonit eurot ja DG GROW kulud 1,6 miljonit eurot. Lisaks katab DG GROW vahend avatud andmeruumi kulud ning mõlemast vahendist rahastatakse teatavaid uuringuid ja andmete ostmist, mis on komisjoni talitustele vajalikud selleks, et valmistada nõuetekohaselt ette mõned rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	1	XXX
---	----------	-----

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU 2021–2027
PEADIREKTORAAT: DG GROW									
03.020101 – Kaupade ja teenuste siseturu toimimine ja selle arendamine	Kulukohustuste assigneeringud	1,026	1,774	2,075	2,083	2,150	0,928	0,688	10,723
	Maksete assigneeringud	1,026	1,774	2,075	2,083	2,150	0,928	0,688	10,723

Eelarvereval 03.020101 esitatud summat on vaja DG ENVi/DG GROW ning JRC vaheliste halduskokkulepete osaliseks rahastamiseks ning DG GROW-d puudutavate sätetega seotud uuringute ja andmete hankimiseks. Eeldatakse, et halduskokkulepped lähevad DG GROW-le maksma ligikaudu 2,669 miljonit eurot. 2023. aastal kulutab DG GROW 50 000 eurot, et korraldada hange tehnilise arvamuse saamiseks CENi/CENELECi standardimistöö kohta.

Samuti sisaldab see summat, mis on eelarves ette nähtud asutusesiseseks toetuseks avatud andmeruumi teostatavusuuringule. Pärast esialgset arendusetappi võib tekkida vajadus täiendavate vahendite järele.

DG GROW-lt oodatakse akudega seotud elektroonilise teabevahetuse IT-arenduskulusid.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	3	Loodusvarad ja keskkond
---	----------	-------------------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU 2021–2027
PEADIREKTORAAT: DG ENV									
09 02 02 – Ringmajandus ja elukvaliteet	Kulukohustuste assigneeringud	1,053	0,982	1,835	1,286	0,948	0,622	0,530	7,256
	Maksete assigneeringud	1,053	0,982	1,835	1,286	0,948	0,622	0,530	7,256

Eespool punktis 09.02.02 esitatud summa sisaldab ECHA vahendite suurendamiseks vajalikku tasaarvestust programmi LIFE eelarvest. Seda summat on vaja ECHA toetuse suurendamiseks ning DG ENVi/DG GROW ja JRC vaheliste halduskokkulepete rahastamiseks ning DG ENVit puudutavate sätetega seotud uuringute ja andmete hankimiseks.

JRC-l on oluline roll komisjoni toetamisel vajaliku tehnilise tööga. JRC esitas oma ressursivajaduste parima hinnangu, mis põhineb nende praegustel teadmistel ning DG ENVi ja DG GROW esitatud ülesannete lootelul. Neid hinnanguid võib seega täpsustada, näiteks halduskokkulepete üle peetavate läbirääkimiste käigus. Eelkõige seoses üldotstarbeliste kantavate patareide ja akude ühtse kirjeldusega laiendati kavandatava määruse viimases versioonis kohaldamisala ning vahendid tuleb vastavalt läbi vaadata. Halduskokkulepete maksumus DG ENVi jaoks on eeldatavasti ligikaudu 3,935 miljonit eurot. JRC saaks komisjoni toetada mitme ülesande täitmisel:

- üldotstarbeliste patareide ja akude ning tööstuslike/elektrisõidukiakude jõudluse ja vastupidavuse ühtsete kirjelduste väljatöötamine;
- ühtlustatud arvutuseeskirjade koostamine CO₂ jalajälje deklareerimiseks tööstuslike/elektrisõidukiakude puhul;
- patareides ja akudes sisalduva ringlussevõetud materjali, ringlussevõtu määrades ja taaskasutusse võetud materjalide ühtlustatud arvutuseeskirjade koostamine;
- keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide analüüsimine (sealhulgas konsulteerimine riigihangete sidusrühmadega ja kavandatud riigihanke-eeskirjade õiguslik kontroll);

- kantavate patareide ja akude eemaldatavust ja asendatavust käsitlevate suuniste koostamise toetamine.

Hanked hõlmavad patareide ja akude andmete ostmist 2021. aastal, et vaadata läbi patareide ja akude tootekategooria keskkonnajalajälje määramise eeskiri, tootekategooria keskkonnajalajälje määramise veebivahendi väljatöötamise tellimist 2022. aastal, tehnilise arvamuse palumist standardimistöo kohta CENis/CENELECis 2023. aastal ja turu-uuringut teiste materjalide kättesaadavuse kohta 2027. aastal. Need kulud ulatuvad 2021. aastal 300 000 euroni, 2022. aastal 80 000 euroni ja 2027. aastal 100 000 euroni.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	Euroopa avalik haldus
---	----------	-----------------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU 2021–2027
PEADIREKTORAAT: DG ENV, DG GROW ja EUROSTAT								
• Personalikulud	0,475	0,515	0,515	0,555	0,555	0,230	0,230	3,075
• Muud halduskulud								
DG ENV, DG GROW ja EUROSTAT KOKKU	0,475	0,515	0,515	0,555	0,555	0,230	0,230	3,075

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,475	0,515	0,515	0,555	0,555	0,230	0,230	3,075
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või peadirektoraadi siseselt ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

<i>Aasta 2021</i>	<i>Aasta 2022</i>	<i>Aasta 2023</i>	<i>Aasta 2024</i>	<i>Aasta 2025</i>	<i>Aasta 2026</i>	<i>Aasta 2027</i>	<i>Aasta 2028</i>	<i>Aasta 2029</i>	KOKKU
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	--------------

												<i>2021–2029</i>
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	2,554	3,271	4,476	3,924	3,653	1,780	1,447	0,420	0,428		21,953
	Maksed	2,554	3,271	4,476	3,924	3,653	1,780	1,447	0,420	0,428		21,953

3.2.2. Hinnanguline mõju ECHA assigneeringutele

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta N		Aasta N+1		Aasta N+2		Aasta N+3		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	↓	Väljundi liik ¹	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ² ...																		
	- Väljund																	
	- Väljund																	
	- Väljund																	
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2 ...																		
	- Väljund																	
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KULUD KOKKU																		

¹ Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

² Vastavalt punktile 1.4.2. „Erieesmärk/eesmärgid ...”

ET

ET

3.2.3. Hinnanguline mõju inimressurssidele

3.2.3.1. Kokkuvõte

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:
- ECHA personalivajadused (miljonites eurodes (kolme komakohaga))

	Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Aasta 2028	Aasta 2029	KOKKU
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------

–

Ajutised töötajad (AD palgaastmed)			0,289	0,294	0,300	0,306	0,312	0,319	0,325	2,145
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)										
Lepingulised töötajad			0,069	0,070	0,072					0,211
Lähetatud riiklikud eksperdid										

–

KOKKU			0,358	0,365	0,372	0,306	0,312	0,319	0,325	2,357
--------------	--	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

–

ECHA personalivajadused (täistööajale taandatud töötajad):

	Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Aasta 2028	Aasta 2029
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Ajutised töötajad (AD palgaastmed)	0	0	2	2	2	2	2	2	2
Ajutised töötajad (AST palgaastmed)									
Lepingulised töötajad	0	0	1	1	1				
Lähetatud riiklikud eksperdid									

KOKKU	0	0	3	3	3	2	2	2	2
--------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

3.2.3.2. DG ENVi, DG GROW ja EUROSTATi hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täisarvuna (või maksimaalselt ühe kohaga pärast koma)

	Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
20 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	1	1	1	1	1	1	1
XX 01 01 02 (delegatsioonides)							
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)							
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)¹							
20 02 02 01/03 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)	4,0	4,5	4,5	5,0	5,0	1,0	1,0
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide							

¹ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud noored spetsialistid delegatsioonides.

lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides)							
	- peakortoris ³						
	- delegatsioonides						
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muud eelarveread (täpsustage)							
KOKKU	5,0	5,5	5,5	6,0	6,0	2,0	2,0

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	AD ametikohti on vaja määruse üle läbirääkimiste pidamiseks ja selle üldiseks rakendamiseks ning mitmesuguseks ettevalmistavaks tööks ja teistest
--------------------------------	---

² Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate vaheülemmäära arvestades (endised BA read).

³ Peamiselt struktuurifondid, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond.

	<p>õigusaktide koostamiseks vastavalt patareisid ja akusid käsitlevas määruses kavandatud tähtaegadele.</p>
<p>Koosseisuvälised töötajad</p>	<p>Riigi lähetatud eksperdi ametikohta ja lepingulisi töötajaid on vaja tehnilise töö tegemiseks, sealhulgas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CENi/CENELECI standardimistöö jälgimine; • materjali kättesaadavuse pidev ülevaatamine, et hoida ringlussevõetud materjali sisalduse eesmärgid kooskõlas turu arenguga; • delegeeritud õigusaktide ettevalmistamine patareide ja akude jõudlus- ja vastupidavusnõuete kohta, samaväärsete tingimuste kohta töötlemiseks väljaspool ELi (sealhulgas Teadusuuringute Ühiskeskuse ettevalmistustöö jälgimine), • tootjate registreerimisvormi ja seisukorra parameetreid käsitlevate rakendusaktide ettevalmistamine; • selliste rakendusaktide kehtestamine, millega määratakse kindlaks pädevatele asutustele ja komisjonile aruannete esitamise vormid; • süsteemide väljatöötamine esitatavate andmete vastuvõtmiseks ning andmete õigsuse ja täielikkuse analüüsimiseks ning teabevahetuseks ja IT-töötajatele andmete levitamiseks (Eurostat); • tarkvara ja vormingute loomine avatud andmeruumiga seotud teabe esitamiseks; • patareisid ja akusid käsitlevate tootekategooria keskkonnajalajälje määramise eeskirjade läbivaatamine (sealhulgas Teadusuuringute Ühiskeskuse ettevalmistustöö jälgimine); • kantavate patareide ja akude eemaldatavuse ja asendatavuse suuniste koostamine; • määruse võimalik läbivaatamine, et kehtestada liigiti kogumise eesmärgid

V lisa punktis 3 tuleks esitada täistööajale taandatud töötajate kulude arvutamise meetodi kirjeldus.

3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*

- Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
- Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Lisaülesanded, mida komisjon peab täitma, eeldavad täiendavaid ressursse seoses liidu rahalise toetusega ja Euroopa Kemikaaliameti ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohtadega.

- Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku muutmist⁴.

Selgitage, millised toimingud on vajalikud, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline osalus*

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.

⁴ Vt nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 (millega sätestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020) artiklid 11 ja 17.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - omavahenditele
 - muudele tuludele
 - palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁵					Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)		
		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3				
Artikkel									

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Täpsustage tuludele avaldatava mõju arvutusmeetod.

3.4. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - omavahenditele
 - muudele tuludele
 - palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarvest kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁶					Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)		
		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3				
Artikkel									

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

⁵ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, s.t brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

⁶ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, s.t brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

Täpsustage tuludele avaldatava mõju arvutusmeetod.